

List

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

LETO XVII
ŠT. 8
31. AVGUST 2010
1,60 EUR

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Knjižnica Velenje
Titov trg 05
3320 Velenje

Poština
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

Objavljamo intervju z
Benkovo Pepco

OBČINA ŠOŠTANJ

Na podlagi 6. in 7. člena Pravilnika o vrednotenju programov organizacij in društev na področju humanitarnih in invalidskih dejavnosti (Uradni list Občine Šoštanj št. 6/2008), na podlagi Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Šoštanj za leto 2010 (Uradni list OŠ, št. 4/2010) in sklepa župana Občine Šoštanj, Trg svobode 12, objavlja

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje programov na področju humanitarnih in invalidskih dejavnosti ter dejavnosti neprofitnih organizacij, društev in zvez s tega področja, ki jih bo v letu 2010 sofinancirala Občina Šoštanj

I. **NAROČNIK:** Občina Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj.

II. **PREDMET RAZPISA:** sofinanciranje letnih programov humanitarnih in invalidskih dejavnosti ter dejavnosti neprofitnih organizacij, društev in zvez s tega področja v občini Šoštanj, ki se v letu 2010 izvajajo za občane občine Šoštanj.

III. **Pravico do sofinanciranja programov na tem razpisu imajo izvajalci, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:**

- da imajo sedež na območju občine Šoštanj in izvajajo dejavnost za občane občine Šoštanj,
- društva, ki delujejo na področju humanitarnih in invalidskih dejavnosti, neprofitne organizacije, društva, združenja in zveze in imajo lahko svoj sedež tudi izven območja občine Šoštanj, njihovi člani pa morajo biti tudi občani občine Šoštanj,
- da opravljajo dejavnost na neprofitni ravni,

- da imajo urejeno evidenco o članstvu, plačani članarini in ostalo dokumentacijo, kot jo določa zakon,
- da so registrirani in delujejo neprekinjeno najmanj eno leto,
- da imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničevanje načrtovanih aktivnosti,
- da občinski upravi redno dostavljajo poročila o realizaciji programov.

IV. **OKVIRNA VIŠINA SREDSTEV:** sredstva so predvidena v občinskem proračunu na postavki 20046001 Humanitarna društva in organizacije v okvirni višini **3.000,00 EUR**.

V. **RAZPISNA DOKUMENTACIJA** vam je na voljo v tajništvu Urada župana Občine Šoštanj in na občinskih spletnih straneh.

VI. **ODDAJA VLOG:** vloge morajo biti podane v skladu z razpisno dokumentacijo skupaj z dokazili in prilogami. Poslane morajo biti v zapечатem ovitku na naslov: Občina Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, s pripisom: »Javni razpis za sofinanciranje programov na področju humanitarnih in invalidskih dejavnosti za leto 2010 - NE ODPIRAJ« najpozneje do **20. septembra 2010**. Šteje se, da je prijava prispela pravočasno, če je bila oddana zadnji dan roka za oddajo vlog na pošti s priporočeno pošiljko ali oddana do 12. ure v tajništvu Urada župana Občine Šoštanj. Prepozno oddanih vlog komisija ne bo obravnavala.

VII. **DATUM ODPIRANJA VLOG:** 22. september 2010

VIII. **SKLEP O IZIDU RAZPISA** bodo vlagatelji prejeli v 5-ih dneh po vrednotenju vlog.

IX. **POGODBE O SOFINANCIRANJU** bodo z izbranimi vlagatelji sklenjene v 10-ih dneh po končanem postopku.

X. **PORABA DODELENIH SREDSTEV:** izvajalci morajo dodeljena sredstva porabiti v proračunskem letu, za katerega velja ta razpis.

Datum: 20. 8. 2010

ŽUPAN OBČINE ŠOŠTANJ
Darko MENIH, prof., l. r

OBČINA ŠOŠTANJ

Na podlagi 7., 8., in 9. člena Pravilnika za vrednotenje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti v Občini Šoštanj (Uradni list Občine Šoštanj, št. 1/2005) ter na podlagi Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu za leto 2010 (Uradni list Občine Šoštanj št. 4/2010) in sklepa župana Občine Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, objavlja

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje programov na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti v občini Šoštanj za leto 2010

I. **NAROČNIK:** Občina Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj.

II. **PREDMET RAZPISA:** sofinanciranje programov ljubiteljskih kulturnih dejavnosti v občini Šoštanj iz sredstev proračuna Občine Šoštanj za leto 2010.

III. **Pravico do sofinanciranja programov ljubiteljske kulturne dejavnosti na tem razpisu imajo izvajalci, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:**

- da imajo sedež v občini Šoštanj,
- da so registrirani v skladu z Zakonom o društvi najmanj eno leto pred objavo razpisa,
- da imajo osnovne materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske

pogoje za uresničevanje načrtovanih dejavnosti,

- da imajo evidenco o članstvu,
- da opravljajo svojo dejavnost na neprofitni osnovi,
- da pristojnim občinskim organom redno dostavljajo letna poročila o realizaciji programov ter načrt aktivnosti za prihodnje leto.

IV. **OKVIRNA VIŠINA SREDSTEV:** 40.000, 00 EUR

V. **RAZPISNA DOKUMENTACIJA** vam je na voljo v tajništvu Urada župana Občine Šoštanj in na občinskih spletnih straneh.

VI. **ODDAJA VLOG:** vloge morajo biti podane v skladu z razpisno dokumentacijo skupaj z dokazili in prilogami. Poslane morajo biti v zapечатem ovitku na naslov: Občina Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, s pripisom: »Javni razpis za sofinanciranje programov na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti v občini Šoštanj za leto 2009 – NE ODPIRAJ«, najpozneje do **20. septembra 2010**. Šteje se, da je prijava prispela pravočasno, če je bila oddana zadnji dan roka za oddajo vlog na pošti s priporočeno pošiljko ali oddana do 12. ure v tajništvu Urada župana Občine Šoštanj. Prepozno oddanih vlog komisija ne bo obravnavala.

VII. **DATUM ODPIRANJA VLOG:** sredo, 22. september 2010.

VIII. **SKLEP O IZIDU RAZPISA** bodo vlagatelji prejeli v 15 ih dneh po vrednotenju vlog.

IX. **POGODBE O SOFINANCIRANJU** bodo z izbranimi vlagatelji sklenjene v 30-ih dneh po končanem postopku.

X. **PORABA DODELENIH SREDSTEV:** izvajalci morajo dodeljena sredstva porabiti v proračunskem letu, za katerega velja ta razpis.

Datum: 20. 8. 2010

ŽUPAN OBČINE ŠOŠTANJ
Darko MENIH, prof., l. r

V skladu z 2. in 3. členom pravilnika o uporabi večnamenskega objekta in prostora REKS Ravne

KS RAVNE

Objavlja razpis za najem prostorov večnamenskem objektu REKS

1.) PREDMET RAZPISA

Predmet razpisa je najem večnamenske športne dvorane v REKS – Ravne, v sezoni 2010 – 2011 (oktober - junij) in sicer:

- vadbениh površin v objektu
- garderobe in sanitarijev
- športnega orodja in opreme v objektu

2.) POGOJI ZA PRIJAVO NA RAZPIS

Na razpis se lahko prijavijo:

- športna društva in klubi ter organizirane skupine, ki izvajajo športno rekreacijo
- drugi uporabniki

3.) TERMINI TER CENA ZA NAJEM

- večnamenska dvorana se oddaja v najem od ponedeljka do nedelje od 7:00 do 23:00 ure,

Dan v tednu	Neto cena EUR	DDV 8,5%	Skupaj EUR
ponedeljek – petek od 7:00 do 15:00	5,05	0,43	5,48
ponedeljek – petek od 15:00 do 23:00	10,10	0,86	10,96
sobota – nedelja od 7:00 do 23:00	6,45	0,55	7,00

- možnost najema dvorane za kulturne, družabne in ostale aktivnosti

4.) ROK PRIJAVE NA RAZPIS

Vsi zainteresirani morajo oddati prijave najkasneje do 15. septembra 2010. Z izbranimi ponudniki bo KS Ravne sklenila najemno pogodbo.

5.) INFORMIRANJE INTERESENTOV

Vse informacije glede razpisa, vlogo za prijavo ter hišni red dobite pri Vojku Krneža (tel.051/617-940; elektronska pošta: vojko.krneza@siol.net)

KS RAVNE
Predsednik Jože Šavič

Revija za kulturna in druga
vprašanja občine Šoštanj in
širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko
Menih, župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Vodenje redakcije

Milojka Komprej

Lektoriranje

Jožica Andrejc
(za razpise in objave odgovarja
naročnik)

Oblikovanje

Tomaž Smolčnik, Eurograf d.o.o.

Tisk

Eurograf d.o.o.

Natiskano

900 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da
prispevke za LIST št. 9 (september
2010), pošljete najkasneje do 15.
septembra 2010 na elektronski
naslov: revija.list@gmail.com

Naša občina	4
Premogovnik Velenje	12
e-Pošta	14
Intervju	16
Župnijska obvestila	19
80 let PGD Gaberke	20
Napovednik	22
fotoreportaža: Ana destnica 2010	24
Podoba kulture	26
Dogodki in ljudje	28
Zapisani (v) glasbi	32
Iz/beremo	33
Poezija	34
Proza	35
Verovanje v okolje	36
Rekreacija in šport	38
Elektra - ponos Šoštanja	40
reportaža: Očistimo Občino Šoštanj	42
fotoreportaža: Ribno 2010	44

Foto: Amadeja Komprej

**smallfest
X!**

Zahvaljujemo se g. JOŽETU GORŠKU,
Ravne 112, Šoštanj
za pomoč pri izvedbi Smallfesta.

ZAVOD ZA KULTURO ŠOŠTANJ,
ZANJ KAJETAN ČOP
in
ŽUPAN OBČINE ŠOŠTANJ DARKO MENIH

Odprto pismo predsedniku vlade gospodu Borutu Pahorju

Že kar nekaj časa v medijih, v Državnem zboru, na vladi in tudi v nevladnih organizacijah poteka polemika o ekonomski, okoljski in tehnološki upravičenosti izgradnje bloka 6 TEŠ in tudi o nezaupanju v pravilnost vodenja projekta izgradnje bloka 6. Še posebej zadnje dni, ko se pojavljajo raznorazna pisma, polna diskreditacij in laži, je vedno bolj očitno, da gre za politična obračunavanja. Očitno je zelo narobe, če se opozori na nepravilnosti strankarskega veljaka, za katerega že vemo, da laž ni več laž ampak le napaka.

Ali se bo zgodovina ponovila in bomo v dolini morali uporabiti skrajno pot – iskanje pravice z demonstracijami? Leta 1987 so namreč bile množične demonstracije v Šaleški dolini z eno samo zahtevo: Ekološka sanacija TEŠ. Šaleška dolina, še posebno Občina Šoštanj, je bila in je desetletja žrtev okoljske degradacije zaradi proizvodnje električne energije (1/3 celotne oskrbe RS). Po letu 1987 sta oba energetska giganta (Premogovnik Velenje in TEŠ) načrtno pristopila k sanaciji uničenega okolja in blok 6 je prav gotovo vrh tega procesa.

Načrtovanje za izgradnjo bloka 6 je potrebovalo ogromno vloženega dela in znanja vodstva TEŠ. Lokalna skupnost je skupaj z Ministrstvom za okolje in prostor pripravila občinske prostorske načrte ob podpori občinskega sveta in samih občanov. Prebivalstvo se glede na ekološko uničujočo bližnjo preteklost zelo dobro zaveda pomena izgradnje bloka 6. Svetu Občine Šoštanj in svetnikom vseh devetih krajevnih skupnosti je nerazumljivo, kako lahko peščica ljudi, ki imajo trenutno drugačne ekonomske in politične interese, vpliva na izvedbo projekta in išče grešnega kozla kar v samem direktorju TEŠ. Pri tem zanjo ni pomembno, koliko dela in denarja je že bilo vloženega, kakšne posledice ob ustavitvi tega projekta in odstranitvi vodstva bo s tem imela celotna dolina, posledično pa tudi celotna država. Prav tako nas čudi, da vlada in Vi gospod predsednik neprestano spreminjate svoje javne odločitve, kot da smo prebivalci Občine Šoštanj in Šaleške doline kos blaga, ki ga lahko uporabite, ko ga pa ne potrebujete, ga zavržete. Ko so umirali naši gozdovi, ko so izginjali domovi in rodovitna polja pod vodo, ko je vse več ljudi zbolevalo za rakom, ko je mesto Šoštanj izgubljalo svoj nekdanji sijaj, kje so bila civilna združenja Slovenije, kje ste bili brezskrbni državljani Slovenije? Pomembno je samo, da lahko prižgete luč, vklopite televizor ali gretje. Tudi mi si želimo in si zaslužimo kvalitetno življenje.

Gospod predsednik, upamo in verjamemo, da bo prevladala Vaša trezna odločitev in da ne boste podlegli političnim intrigam, temveč držali besedo, ki ste jo dali pred tisočimi prebivalci Šaleške doline v vašem govoru pri skoku čez kožo.

Menimo, da vlado še vedno vodite Vi in zato Vas župan, Svet in krajevne skupnosti Občine Šoštanj pozivamo, da naredite vse, da se politična obračunavanja ne bodo dogajala na tako pomembnem projektu za Slovenijo, kot je blok 6 TEŠ. Lokalna skupnost pozorno spremlja vsa dogajanja, zato smo še kako občutljivi pri vprašanih, ki se dotikajo nas vseh, ki v tem okolju živimo.

Župan, Svet in krajevne skupnosti Občine Šoštanj

Naša občina

Pripravlja: Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalka OŠ za odnose z javnostmi

31. redna seja Občinskega sveta

V sredo, 30. junija, je bila 31. redna seja Občinskega sveta Občine Šoštanj. Zaradi uskladitve z zakonodajo in spremembo valute iz tolarjev v evre so sprejeli spremembe Odloka o povrnitvi stroškov volilne kampanje za volitve članov sveta in župana Občine Šoštanj.

Nadalje so svetniki sprejeli še spremembe in dopolnitve Tehničnega pravilnika ravnanja z odpadki v Mestni občini Velenje, Občini Šoštanj in Občini Šmartno ob Paki, s katerim po novem niso več določena območja, kjer je obvezna 'rjava kanta' za biološke odpadke, temveč spodbuja lastno kompostiranje.

Na podlagi 16. člena Statuta občine Šoštanj (UPB2, Uradni list občine Šoštanj št. 14/2008) je Svet Občine Šoštanj na svoji 1. izredni seji, dne 20.07.2010, sprejel

SKLEP o podpori izgradnje bloka 6 TEŠ in vodstvu TEŠ

1. člen

Svet občine Šoštanj podpira izgradnjo bloka 6 TEŠ in izraža podporo sedanjemu vodstvu TEŠ.

2. člen

Občina Šoštanj posreduje predsedniku vlade RS gospodu Borutu Pahorju odprto pismo, ki je priloga tega sklepa.

3. člen

Sklep začne veljati z dnem objave v Uradnem listu Občine Šoštanj.

*Številka: 032-6/2010 - I
Datum: 20.07.2010*

*Dariko MENIH, prof., l. r.
Župan Občine Šoštanj*

Izjava za javnost

V Šoštanjskem občinskem odboru Nove Slovenije podpiramo izgradnjo 6. bloka Termoelektrarne Šoštanj. Nismo kakšni posebni strokovnjaki za ocenjevanje tako velikih in zahtevnih projektov. Smo pa na več predstavitvah prisluhnili strokovnjakom, ki so projekt pripravljali, in njihovim argumentom, zakaj je izgradnja 6. bloka TEŠ dobra pa tudi nujna investicija. Mi nikakor nismo sposobni dajati strokovnih ocen o primernosti in upravičenosti tega projekta. Vemo pa, da imamo v šoštanjski termoelektrarni najboljše strokovnjake s področja termo energetike in smo prepričani, da so projekt vodili strokovno in korektno. Nenazadnje projekt pripravljajo ljudje, ki tu živijo in jim prav gotovo ni vseeno, kako in kaj bo z našo dolino. Se pa danes sprašujemo, zakaj se pojavljajo takšna nasprotovanja in tem v času, ko je projekt v polnem teku. Morda se to dogaja zaradi tega, ker so računali, da bodo lahko ob tem projektu pristavili svoj lonček, tako kot se to dogaja marsikje po Sloveniji ob mnogo manjših projektih. V Šoštanju pa očitno tega ni.

V primeru, da ne bi prišlo do gradnje bloka 6, moramo reči, da je to korak nazaj za našo dolino. Imeli bi socialno ogrožene ljudi, pa ne samo zaradi bloka 6, tudi zaradi Premogovnika Velenje. Nič se ne bi vlagalo v izboljšave emisij in posledično bi dolina še bolj izumirala.

Predsednik OO NSi Šoštanj Roman Kavšak

Janez Herodež, direktor družbe PUP Saubermacher, d. o. o., je predstavil poročilo o izvajanju gospodarske javne službe ravnanja z odpadki v Občini Šoštanj za leto 2009. Precej pripomb pa so imeli svetniki na Program – poslovni načrt za zbiranje, odvoz in predelavo odpadkov v Občini Šoštanj za leto 2010. Svetnica Vilma Fece je v programu namreč našla kar nekaj napak in nedoslednosti.

Svetnica Vilma Fece je v nadaljevanju tudi predlagala imensko glasovanje za sklep o pripojitvi družbe ROSIO-PUP-Saubermacher k družbi PUP Saubermacher, vendar ta predlog ni bil sprejet, tako da so svetniki z običajnim glasovanjem – dvigom zelenih kartonov – nato sklep s trinajstimi glasovi za in petimi proti tudi sprejeli in s tem omogočili pripojitev teh dveh družb.

Šoštanjski svetniki so na zadnji seji pred poletnimi počitnicami sprejeli še dva sklepa o ukinutvi statusa javnega dobra v k. o. Topolšica, s čimer se dokumenti uskladijo z dejanskim stanjem na terenu.

Poročilo o delovanju Komunalnega podjetja Velenje v letu 2009 pa je podal direktor podjetja Marijan Jedovnicki.

Občina Šoštanj bo pomagala zaposlenim v Vegradu

Na pobudo župana Občine Šoštanj in poslanca v Državnem zboru RS Darka Meniha se je v ponedeljek, 23. avgusta, na izredni seji sestala Komisija za negospodarske javne službe. Župan je komisijo seznanil s trenutno težko situacijo na področju sociale v občini Šoštanj. Komisija se je sestala za namenom, da bi skušali najti vsaj kakšno rešitev za Vegradove in Preventove zaposlene, ki živijo v naši občini.

Občina od 2. avgusta dalje podrobno spremlja vse, kar se dogaja v teh dveh podjetjih, vendar so do 18. avgusta na naš naslov prispele vsega tri vloge za enkratno denarno socialno pomoč. 19. avgusta pa je član sindikata Vegrada na občino dostavil seznam Vegradovih zaposlenih, ki imajo stalno prebivališče v občini Šoštanj, teh je 51. Župan se je takoj nato odločil za sklic izredne seje komisije.

Komisija je podala kar nekaj predlogov, sprejela pa je tudi sklep, da bo Občina Šoštanj vsem, ki so zaposleni na Vegradu ali v Preventu in imajo stalno prebivališče v občini Šoštanj, skladno s pravilnikom dodelila enkratno denarno socialno pomoč. Občina Šoštanj bo preko svoje pravne službe nudila tem delavcem tudi brezplačno pravno pomoč.

Zupravniki bomo skušali doseči dogovor o odlogu plačila položnic, povezali se bomo z Osnovno šolo Šoštanj, kjer bi zbirali šolske potrebščine, občina pa bo tudi organizirala sestanek s humanitarnimi društvi na področju naše občine. Z njimi bomo skušali najti način, kako pridobiti še dodatna sredstva za te ljudi, ki so se znašli v izjemno težki situaciji. Člani komisije so predlagali organizacijo dobrodelnega koncerta, zbiranje sredstev in odprtje posebnega transakcijskega računa.

Predlagali pa so tudi, da bi se na vseh prireditvah, ki jih občina organizira v septembru, ko tudi praznuje svoj praznik, zbirali prostovoljni prispevki za pomoč ljudem v stiski.

Življenje obnovljene Vile Mayer

Konec junija 2010 je svoja vrata za obiskovalce odprla prenovljena Vila Mayer v Šoštanju. V njej so svoj stalni prostor našla dela šoštanjskega umetnika Ivana Napotnika, sakralna dela iz zbirke Zvoneta Čebula in hortikultura zbirka Vlada Kojca.

Vse zainteresirane vabimo k ogledu zbirk, vstop je prost. Vila je odprta vsak dan, tudi med vikendi, med 10. in 18. uro.

Prejšnji teden pa so nepridipravi ukradli trinajst bakrenih okenskih polic s prenovljene vile Mayer v Šoštanju. Sedem so jih uspeli tudi odnesti, šest pa jih je ostalo pred vilo, saj je tatove nekdo prestrašil in so jih pustili ob vili. Tudi te police pa so zvite in zmečkane in zato seveda povsem neuporabne.

Žal se je izkazalo, da bo nujno potrebno okrog tega lepega reprezentančnega objekta namestiti ograjo, ki bo vilo varovala pred vandalizmom, kar je bilo načrtovano že po projektu. Notranjost vile pa je že varovana z alarmom.

Med vikendom so vandali dvakrat vdrli tudi v poslopje bivše Osnovne šole Bibe Röcka, kjer so naredili nekaj škode, nato pa jih je pregnal varnostnik, saj je šola varovana z alarmom.

V Topolšici LED javna razsvetljava

Mimo Centra starejših Zimzelen je Premogovnik Velenje v sodelovanju z Občino Šoštanj pomladi letos uredil cesto. Cesta je razširjena, ob njej je tudi pločnik. Ob cesti je Občina Šoštanj v avgustu uredila javno razsvetljava. Gre za dodatno pridobitev, ki lepo zaokroža celoten odsek te lokalne ceste proti Lomu. Postavili smo 17 obcestnih svetilk z LED razsvetljavo.

Gre za prvo LED javno razsvetljava v Šaleški dolini. Zanj smo se na Občini Šoštanj odločili, ker omogoča boljšo osvetljenost, manjša je poraba električne energije, zaradi daljše življenjske dobe žarnic je cenejše vzdrževanje, ta svetloba pa nudi lepšo in nemotečo svetlobo. Začetna investicija je sicer nekoliko dražja, dolgoročno pa veliko cenejša. Cena te investicije je bila 26.500 EUR brez DDV.

Tudi v prihodnje bomo skušali za javno razsvetljava za projekte, ki še niso narejeni, uporabljati LED javno razsvetljava.

Sanacija treh velikih plazov v Lokovici

V teku je javni razpis, ki ga je Občina Šoštanj pripravila za sanacijo plazov Molan, Janžovnik in Anclin in za odvodnjavanje plazu Molan. Gre za tri največje plazove, ki so se sprožili v Lokovici ob neurju 9. julija lani. Intervencije na teh plazovih so že bile narejene, sedaj se je pristopilo k celoviti sanaciji.

Sanacijo plazov bo v celoti financiralo Ministrstvo za okolje in prostor, celoten postopek pridobitve projektne dokumentacije, razpisa in gradbenega ter geološkega nadzora za omenjene plazove pa je oz. bo izvajala Občina Šoštanj. Dela bodo predvidoma potekala v avgustu in septembru 2010.

V mesecih juniju in juliju 2010 je Občina Šoštanj že sanirala šest manjših plazov (Razbornik, Močnik, Beričnik, Dobnik, Kešpret, Dermol), sanacija dveh je še v teku.

Rekonstrukcija mostu čez potok Toplico in rekonstrukcija ceste

Občina Šoštanj je v fazi izvedbe javnega razpisa za rekonstrukcijo mostu čez potok Toplico (nadaljevanje prenove ceste od krožišča v Metlečah proti Topolšici) in za rekonstrukcijo te ceste in javne poti od Mlinarja do odcepa za Topolšico v Pohrastniku.

Dela se bodo predvidoma izvajala do sredine septembra, v tem času bo promet na tej cesti oviran, zato prosimo vse uporabnike ceste, da dosledno upoštevajo prometno signalizacijo. V času popolne zapore ceste bo obvoz seveda urejen in tudi primerno označen.

Rekonstrukcija ceste v Ravnah

Občina Šoštanj je v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Ravne pristopila k sanaciji lokalne ceste Strnak – odsek Strnak – Goršek. Gre za asfaltiranje 135-metrskega odseka. Obenem bomo pristopili tudi k ureditvi dela javne poti – odsek Hriberšek – Morn v dolžini 450 metrov.

Rekonstrukcijo cest bo izvedel domači podjetnik Marjan Kotnik, s. p., iz Raven, ki je podal najugodnejšo ponudbo. Dela bodo zaključena predvidoma do sredine septembra. Vse uporabnike teh cest prosimo za previdno in strpno vožnjo ter upoštevanje prometne signalizacije.

Sanacija področja Belih Vod po neurju v petek, 6. avgusta 2010

V drugi polovici julija je bila na področju občin Črna na Koroškem in Slovenj Gradec (ob meji z Občino Šoštanj) huda nevihta, zaradi katere so narasli potoki Klošnica, Slanica, Hudi potok in Kramarica, in povzročili škodo na delu Belih Vod (Kloše, Slanica in del pod Smrekovcem). Hudourniki so zajedali brežino, poškodovali gozdne ceste in javne poti, poškodovali propuste in tudi nekatere mostove. Voda je poplavlila tudi nekaj stanovanjskih objektov.

Občinski vzdrževalci gozdnih cest (podjetje VOC, d. o. o.) so nemudoma opravili interventne sanacije, nato pa je župan imenoval komisijo, ki je na terenu popisala in ocenila škodo.

Vse ceste so sicer bile prevozne, že do 11. avgusta 2010, nato pa se je nadaljevala sanacija poškodovanega območja, ki sta jo bosta izvajala pogodbeni izvajalca gozdnih in občinskih cest (Andrejc, d. o. o.).

Izvedba predhodnih arheoloških raziskav v okviru DPN za državno cesto od priključka Velenje jug do priključka Slovenj Gradec jug

Ministrstvo za okolje in prostor je obvestilo Občino Šoštanj, da bodo od sredine julija 2010 do sredine septembra 2010 izvedene predhodne arheološke raziskave na območju Občine Šoštanj (in tudi na območjih mestnih občin Velenje in Slovenj Gradec). Raziskave sodijo v okvir priprave državnega prostorskega načrta (DPN) za državno cesto od priključka Velenje jug do priključka Slovenj Gradec jug.

Dela s strani državne javne službe bo opravil Center za preventivno arheologijo v okviru Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Več informacij je dostopnih na www.sostanj.si, kjer objavljamo tudi območje, na katerem se bodo izvajale predhodne arheološke raziskave.

Postavitev označevalnih tabel

Občina Šoštanj je pristopila k projektu celostne podobe občine. V okviru tega projekta smo julija pričeli z izkopavanjem temeljev za postavitve vstopnih tabel v občini Šoštanj in označevalnih tabel v mestu Šoštanj.

Na sedmih vpadnicah v občino Šoštanj, in sicer po eno v Gaberkah, Velunji, Šentvidu, Penku, na cesti iz Velenja proti Šoštanju ter dve v Lokovici (iz smeri Velenja in iz Šmartnega ob Paki) bo stala tabla z napisom 'Dobrodošli v občini Šoštanj'.

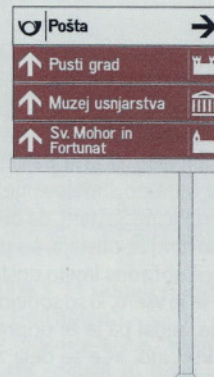
S postavitvijo nosilnih konstrukcij in lamel bomo pričeli tudi v mestu Šoštanj, kjer bo na tridesetih lokacijah stala turistična in druga obvestilna signalizacija, ki bo voznikom pomagala najti pomembne ustanove, turistične objekte (zdravstveni dom, občino, lekarno, muzej, vilo Mayer, športno dvorano, stadion...).

Za lokalne ceste bo izkop in postavitev temeljev opravilo podjetje Andrejč, d. o. o., iz Šoštanja, na državnih cestah v občini pa bo to naredilo podjetje VOC Celje, d. d.. Nosilne konstrukcije in lamele pa bo izdelalo podjetje ZMAS SI, d. o. o. iz Ljubljane.

Izkopi za temelje za postavitve nosilne konstrukcije bodo precej veliki, postavljeni pa bodo ob cestah, zato voznike, predvsem pa pešce opozarjamo na še posebno previdnost in tudi strpnost na območju del. Izkopi bodo tudi omejeni in označeni s trakom.

LOKACIJA 2.1- občinska cesta

lokacija	številka ceste	številka odseka	stacionarna postavitev lokacije
2.1			

NAČIN MONTAŽE:
Polportal dim. lamele 1600/300 mm

6. faza prenove Zdravstvene postaje Šoštanj

V torek, 13. julija 2010, sta v prostorih Občine Šoštanj župan in poslanec v Državnem zboru RS Darko Menih in direktor podjetja Cigrad, d. o. o., Branko Vrtačnik podpisala pogodbo za izvedbo 6. faze prenove Zdravstvene postaje Šoštanj. Gre za prenovo fasade in strehe celotnega objekta. Z deli bodo pričeli prihodnji teden, končali pa predvidoma v prvi polovici septembra. Čeprav prenova ne bo bistveno vplivala na delo v Zdravstveni postaji Šoštanj, smo jih načrtovali v poletnih mesecih, v času dopustov, da bo res delo celotnega zdravstvenega osebja čim manj moteno.

Pogodbena vrednost del je 172.300 evrov z DDV, poleg Občine Šoštanj, ki je glavni investitor, pa bodo del sredstev za prenovo prispevali tudi Ministrstvo za zdravje, Zdravstveni dom Velenje in Lekarna Velenje.

Strokovni gradbeni nadzor bo opravljal Arhitekturni biro Gutman, ki je izdelal tudi projekt in barvne študije fasade, ki so bile predstavljene tudi občinskemu svetu.

Občina Šoštanj se je že pred leti zaradi lažjega zagotavljanja finančnih sredstev odločila za fazno prenovo zdravstvene postaje. Prenova se je začela leta 2005. V prvi fazi so bile urejene sanitarije za osebe in paciente in logopedska ambulanta. Druga faza je zajemala celotno prenovo treh splošnih ambulant, v tretji fazi smo prenovili prostore otroškega dispanzerja in medicinski laboratorij, v četrti vhodno avlo, stopnišče in hodnik splošnih ambulant, v peti fazi pa še dvigalo, stranski vhod in stopnišče na južnem delu stavbe.

S sedmo fazo se bo prihodnje leto prenova Zdravstvene postaje Šoštanj nadaljevala – kupiti in montirati bo potrebno še klimat, vse potrebne instalacije pa so že napeljane.

Podpis gradbene pogodbe za gasilski in večnamenski dom v Topolšici

V petek, 6. avgusta 2010, je bil ob 10. uri svečan podpis pogodbe za izgradnjo gasilskega in večnamenskega doma v Topolšici. V imenu investitorja, Občine Šoštanj, je pogodbo podpisal župan in poslanec v Državnem zboru, Darko Menih, v imenu izvajalca del, podjetja CM Celje, d. d., je pogodbo podpisal prokurist, odgovoren za področje visokih

gradenj, Franc Skok. Nad varstvom pri delu bo bdela Komunalno podjetje Velenje, d. o. o., nadzor nad izvedbo del bo izvajalo podjetje Domino, d. o. o., prav tako iz Velenja.

Gradnja doma, katerega pogodbena vrednost znaša 1.311.900,00 EUR, se bo pričela sredi avgusta, dela bodo zaključena predvidoma v roku 12 mesecev. V domu bodo poleg Prostovoljnega gasilskega društva Topolšica v stavbi neto površine preko 2.100 m² svoj prostor našla vsa kulturna, športna in druga društva s področja Topolšice.

Objava javne dražbe za prodajo 'Grajske planine'

V Uradnem listu RS, št. 54/2010, z dne 09.07.2010, je Občina Šoštanj objavila javno dražbo za prodajo nepremičnine – gozda v Skornem 'Grajska planina' v površini 48,1694 ha. Javna dražba je bila v sredo, 4. avgusta 2010, ob 12. uri v sejni sobi Občine Šoštanj.

Vsebinska javna dražba in osnutek kupoprodajne pogodbe sta objavljena tudi na spletni strani www.sostanj.si.

Otvoritev REKS Ravne

S simpatično prireditvijo, ki sta jo sproščeno povezovali ravenski maturantki Špela in Jana, so v Ravnah pri Šoštanju svečano predali namenu novozgrajen dom – Rekreativno kulturno središče (REKS) Ravne. Od ponosa je kar žarel predsednik domače Krajevne skupnosti Ravne **Jože Sovič**, ki je v svojem govoru dejal, da so v Ravnah dočakali, kar so dolgo čakali, in da je dom že in še bo ponos njihovega kraja. V domu bodo našla svoj prostor številna društva, ki jih je v Ravnah res veliko, v njem pa se bodo družile vse generacije. Tudi sprejem gostov od drugod in številne prireditve bodo v tem domu zasijale v povsem drugi – boljši luči.

Darko Menih, poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije in župan Občine Šoštanj, ki je v največji meri financiral izgradnjo doma, pa je poudaril izjemno sodelovanje Ravenčanov pri sami gradnji. Dodal je, da je vodilo Občine Šoštanj, da bi vsaka krajevna skupnost dobila nekaj, kar v mestu Šoštanj že obstaja, na podeželju pa še ne. Tako si prizadevamo, da bi čim več občanov imelo dostop do vodovoda, kanalizacije, interneta...

Zahvalil se je vsem, ki so sodelovali pri izgradnji doma, ki so ga začeli graditi lani maja, sedaj pa je že pripravljen, da ga marljivi Ravenčani napolnijo z bogato vsebino. »Če se dela z roko v roki, čistimi računi, spoštovanjem drug do drugega, potem uspeh ne sme izostati. To bo naše vodilo tudi v prihodnje,« je še dejal župan in zaključil, da si vsak posameznik želi napredka, REKS pa je rezultat skupnega napredka vseh.

Za posebno atrakcijo sta poskrbela planinca PD Šoštanj, ki sta se spustila s strehe doma in simbolično predala predstavnikom domačih društev žogo in knjigo – simbola športa in kulture, ki bosta imela 'glavno besedo' v domu.

Nobena pomembnejša prireditev v občini ne mine brez Pihalnega orkestra Zarja, ki je tudi tokrat zabaval številne prisotne, poleg njih pa so v kulturnem programu sodelovali še: Moški pevski zbor Ravne, predstavile pa so se tudi vse generacije Ravenčanov – od šolarjev do upokojencev – in vsi na svoj način dodali kamenček v mozaik k prijetnemu vzdušju.

Dom je blagoslovil naddekan Jože Pribožič.

Svečani prerez traku so skupaj opravili: župan Občine Šoštanj in poslanec v DZ RS Darko Menih, predsednik KS Ravne Jože Sovič, podžupan Občine Šoštanj Vojko Krneža, predsednik uprave Esotech, d. d., Marko Škoberne in predsednik gradbenega odbora Marjan Kotnik.

REKS z urejenimi parkirišči in zunanjim igriščem bo zagotovo priljubljeno zbiralšče Ravenčanov in tudi drugih. Obiskovalce je navdušila tudi notranjost doma, kjer je med drugim tudi večnamenska dvorana s koši, goli, mizami za namizni tenis in tudi manjšim odrom za številne športne, kulturne in družabne prireditve.

Izvajalci del so bili Esotech, d. d., za strojne in elektro instalacije ter Mins No. 1, d. o. o., za gradbeni del, odgovorni projektant je bil Arhena,

Marijan Kac, s. p., gradbeni nadzor pa je opravljalo podjetje Zipex, d. o. o., iz Šempetra v Savinjski dolini.

Vrednost del je bila približno 600 tisoč evrov z DDV, občina pa je upravičena tudi do sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, od katerega smo preko razpisa pridobili sofinanciranje 50 odstotkov upravičenih stroškov investicije, kar znaša približno 250 tisoč evrov, saj DDV ne šteje med upravičene stroške investicije.

Župan sprejel najboljše osnovnošolce

Župan Občine Šoštanj in poslanec Državnega zbora RS Darko Menih je v četrtek v prostorih Občine Šoštanj pripravil sprejem za najboljše osnovnošolce v preteklem šolskem letu. V preteklih letih je župan pripravil sprejem za osemkrat odlične, sedaj, ko končnega učnega uspeha osnovnošolci nimajo več, pa je na pobudo občine šola posredovala seznam tistih, ki so se v vseh letih osnovnega šolanja najbolj izkazali. Osnovna šola Šoštanj je na pobudo Občine Šoštanj posredovala seznam učencev, na podlagi katerega je župan pripravil sprejem. Žal se vsi šolarji sprejema pri županu niso mogli udeležiti.

Župan je vsem čestital za pridno, ustvarjalno in iznajdljivo delo na najrazličnejših področjih osnovnega šolanja, z učenci, nekatere med njimi je še učil, pa je tudi sproščeno poklepetal.

Sedaj že bivšim osnovnošolcem je v spomin na dobro delo podelil tudi knjižne nagrade. Tiste, ki se sprejema niso mogli udeležiti, bomo ponovno povabili na občino, da jim župan osebno čestita.

Počitniško delo

Tudi v letošnjem letu je Občina Šoštanj skupaj s Termoelektrarno Šoštanj pristopila k projektu »ČIŠČENJE IN UREJANJE OBČINE ŠOŠTANJ 2010«, v katerem dijaki in študentje po svojih močeh pripomorejo k lepši in čistejši občini. Za nami je že približno polovica počitnic, do sedaj se je zvrstilo približno 80 dijakov in študentov, vsak teden jih je približno 25, ki čistijo

mesto, barvajo ograje, barvajo igrala otroškega igrišča, belijo prostore vrtca in šole, obrezujejo grmičevje, pomagajo v centru starejših Zimzelen, in opravljajo še mnoga druga dela. Z dosedanjim potekom projekta smo zelo zadovoljni, saj je učinek viden na sami občini, poleg tega pa se je s tem mladim omogočilo koristno preživljanje prostega časa in dodaten zaslužek.

Zagotavljanje oddelkov vrtca

V Šoštanju se že več let zapored tako kot večina slovenskih občin srečujemo s povečanjem vpisa predšolskih otrok v vrtec.

Župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru RS je že lani sprejel odločitev, da bo občina z odpiranjem novih oddelkov skušala zagotoviti prostor oz. dostopnost vrtca za vse otroke, ki se bodo vpisali v Vrtec Šoštanj. S 1. septembrom 2010 je v Vrtec Šoštanj vpisanih 36 otrok več kot lani v enakem obdobju.

Zaradi povečanega vpisa bo potrebno en dodaten oddelek zagotoviti v Topolšici, dva pa v Šoštanju. Informativni vpis pa kaže, da bo potrebno s 1. januarjem 2011 v Šoštanju zagotoviti še en dodaten oddelek.

Na Občini Šoštanj smo tako pristopili k obnovitveno vzdrževalnim delom na objektu kuhinje in jedilnice bivše OŠ Bibe Ročka v Šoštanju, kjer bomo že s 1. septembrom uredili tri dodatne oddelke. Na objektu bomo zamenjali strešno kritino, stavbno pohištvo, urejene pa bodo igralnice, garderobe in sanitarije.

V Topolšici bomo dodaten oddelek uredili v prostorih podružnične osnovne šole, kjer so že sedaj trije oddelki vrtca.

Od 1. septembra dalje bo vrtec v Šoštanju, Gaberkah in Topolšici v 21-ih oddelkih obiskovalo 351 otrok, kar je največ v zgodovini delovanja vrtca v Šoštanju. V enoti vrtca Urška v Topolšici, bo v štirih oddelkih 63 otrok, v enoti Mojca v Gaberkah bo v dveh oddelkih 33 malčkov, v Šoštanju pa bo vključeno z novimi oddelki v 15 oddelkih 255 predšolskih otrok. Delež vključenosti predšolskih otrok v vrtec v šoštanski občini je kar 68-odstoten.

Za primerjavo povejmo, da je bilo leta 2006 v 14 oddelkih 245 otrok, delež vključenosti otrok v vrtec pa je bil 51,7-odstoten.

Občina Šoštanj je pristopila k obnovi bivše jedilnice bivše Osnovne šole Bibe Ročka, v kateri bodo do konca avgusta nastale tri nove igralnice za najmlajše otroke Vrtca Šoštanj. Župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije, Darko Menih, namreč že od vsega začetka zastopata stališče, da je treba zagotoviti prostor vsem malčkom, vpisanih v vrtec na področju občine Šoštanj.

Dela dobro potekajo in bodo povsem prenovljeni prostori pravočasno, torej do novega šolskega leta na voljo našim malčkom.

Zaris novih črt v Športni dvorani Šoštanj in prilagoditev semaforja

Mednarodna košarkarska zveza FIBA je sprejela nova košarkarska pravila, slovenska zveza pa jih za svoje klube uveljavlja postopoma. Spremembe pravil se med drugim nanašajo tudi na zaris košarkarskega igrišča in na semaforje.

Z oktobrom, ko se začne novo košarkarsko prvenstvo, morajo tako biti v dvoranah, kjer nastopajo prvoligaški slovenski klubi (med njimi je seveda tudi šoštanska Elektra), drugače narisane črte košarkarskega igrišča. Za pol metra nazaj (iz 6,25 na 6,75 metra od koša) se prestavi črta, ki označuje met za tri točke (za primerjavo, v NBA je črta za met za tri oddaljena 7,25 metra od koša), spremeni pa se tudi oblika rakete, ki je bila do sedaj trapezna, sedaj je štirikotna.

Občina Šoštanj je pred dvema letoma zbrusila in prelakirala parket v celi dvorani, tako da smo tokrat zbrusili samo košarkarsko igrišče. Na novo pa smo na pobudo Košarkarskega kluba Elektra zarisali tudi prečno košarkarsko igrišče na levi strani dvorane, gledano proti zapisniškarski mizi. Na drugi strani je prečno igrišče že bilo.

Spremembe se nanašajo tudi na semafor za 24 sekund, ki meri čas napada. Ta semafor mora zaradi spremembe pravil omogočiti tudi nastavitev na 14 sekund. Od naslednje sezone – 2011/2012 dalje bo obvezna tudi svetlobna obroba table, ki bo signalizirala iztek posameznega napada. Na Občini Šoštanj smo se odločili, da tudi to uredimo letos in se tako prihodnje leto izognemo ponovnim stroškom dela serviserjev na terenu.

Tudi semafor s tablama smo že prilagodili novim pravilom.

Občina Šoštanj je pred dvema letoma kupila za dvorano nov semafor, zato so sedaj stroški prilagoditve le-tega bistveno manjši, kot če bi bil v dvorani še star semafor, saj gre zgolj za nadgradnjo.

Za brušenje parketa in zaris novih črt smo odšteli 10.800 evrov, izvajalec del pa je bil Simon Razdevšek, s. p.. Za prilagoditev semaforja in svetlobno obrobo table pa bomo plačali še dodatnih 2.300 evrov. To pa bo naredilo podjetje Swarco lea, ki je pred dvema letoma tudi dobavilo semafor in so edini pooblašteni serviserji za nadgradnjo njihove opreme pri nas.

Knjige za Zimzelen

Župan Občine Šoštanj in poslanec Državnega zbora RS **Darko Menih** je v sredo, 7. julija, predal Centru starejših Zimzelen knjige, ki jih je Občina Šoštanj kot vsako leto zbirala v okviru dneva knjige, 23. aprila. Odziv je bil letos res izjemen, saj smo zbrali **preko 2000 knjig**.

Knjige so podarili občani Šoštanja, Velenja, Knjižnica Šoštanj, društva, največ – kar preko sto knjig – pa je podarila gospa iz Vinske Gore.

V Centru starejših Zimzelen organizirajo za svoje varovance bralne čajanke, na katerih varovanci skupaj s predstavnico Knjižnice Velenje berejo in spoznajo kakšno knjigo. Na takšni čajanki je v sredo župan in poslanec Darko Menih predal knjige direktorici centra **Andreji Štefan Bukovič**, ki se je zahvalila županu in občini za pobudo in za zbrane knjige in tudi za pomoč, ki jo občina nudi preko počitniškega dela, saj dvakrat tedensko dijaki in študentje sprehajajo in se pogovarjajo z varovanci v centru.

Župan pa je v kratkem pozdravnem nagovoru pojasnil, da občina vsako leto ob dnevu knjige zbira knjige, ki jih nato podari različnim ustanovam

v občini. Pojasnil je, da so podarjene knjige najrazličnejših zvrsti – leposlovje, poezija in tudi nekaj znanstvene literature za zahtevnejše bralce. Varovancem centra je še zaželel, da jim knjiga popestri kakšen popoldan in večer, ob tej priložnosti pa se je zahvalil vsem, ki so knjige podarili, prav tako pa tudi svojim sodelavcem na Občini Šoštanj – Tini Videmšek, Alenki Verbič in Tjaši Rehar.

V Centru starejših Zimzelen v Topolšici že imajo lepo urejeno knjižnico, ki je s podarjenimi knjigami še bogatejša, tako da jo bodo varovanci še raje obiskovali, zagotovo pa bo v tej pestri izbiri knjig vsak našel kaj zase. 1800 knjig je občina podarila Centru starejših Zimzelen v Topolšici, 220 podarjenih knjig pa je bilo otroških, te pa bo občina podarila Vrtcu Šoštanj in Dnevnu centru za otroke in mladostnike v Šoštanju.

Pričetek gradnje igrišča z umetno travo

V sklopu izvedbe Športnega parka Šoštanj so se začela izvajati dela malega nogometnega igrišča z umetno travo velikosti 40 x 20 m pod Vilo Široko. Dela, ki jih izvaja podjetje Andrejč, d. o. o., bodo zaključena predvidoma

do konca septembra 2010.

Igrišče financira Občina Šoštanj v sodelovanju s Premogovnikom Velenje, del sredstev pa bo zagotovila Nogometna zveza Slovenije (umetno travo, gole, reflektorje, lovilne mreže, odbojno ograjo).

Dan državnosti v Skornem

Osrednjo proslavo ob dnevu državnosti v občini Šoštanj vsako leto pripravijo v Skornem na predvečer tega za Slovenijo izjemno pomembnega praznika, saj je to dan, ko je naša država postala neodvisna. Zbrane na prireditvenem prostoru v Skornem je najprej pozdravila predstavnica organizatorjev, predsednica domačega Turističnega društva Skorno **Maša Stropnik**, ki je v svojem nagovoru izpostavila pomen domovine, da je biti sam svoj gospodar v svoji domovini vrednota, ki je nenadomestljiva. Slavnostni govornik na prireditvi je bil župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije **Darko Menih**, ki je v svojem govoru poudaril, da moramo Slovenci spoštovati svoje simbole in ob praznikih ponosno izobešati naše zastave. Dodal je, da mlačne odločitve vlade v času gospodarske krize (dvig trošarin, podaljševanje delovne dobe, omejitve malega dela, zniževanje plač...), ne smejo biti razlog, da bi se sramovali svojih simbolov.

Župan in poslanec se je dotaknil tudi izgradnje bloka 6 TEŠ in dejal, da je naša dolina pred leti propadala, izumirali so gozdovi, izginjale vasi, nastalo je jezero..., danes je škodljivost zmanjšana na minimum, elektrarna pa pomeni preživetje za vso dolino. Izpostavil je še dejstvo, da nekateri želijo, da bi o izgradnji bloka 6 TEŠ odločala cela Slovenija, nihče pa ne vpraša, kaj si o tem mislimo ljudje, ki v tej dolini živimo.

Predsednik domače Krajevne skupnosti Skorno Florjan **Valter Pirtovšek** pa je izpostavil, da nam svoboda ni bila podarjena, temveč so se morali za to boriti, za kar jim moramo biti hvaležni.

V kulturnem programu so sodelovali: Pihalni orkester Zarja Šoštanj, Mešani pevski zbor Skorno, flavtistka Klara Gregorc in trobilna komorna zasedba Glasbene šole Frana Koruna Koželskega, oddelek Šoštanj, program pa je povezovala Milojka Kompreg.

Proslavi ob dnevu državnosti so v občini Šoštanj pripravili tudi v Ravnah in v Zavodnju, kjer je tudi v obeh krajih zbrane pozdravil in jim čestital ob prazniku župan Občine Šoštanj in poslanec v DZ Darko Menih.

Župan pripravil sprejem za delegacijo iz Tuzle

Julija so se v Šoštanju in okolici mudili predstavniki občine Tuzla in tamkajšnje termoelektrarne. Med drugim so v spremstvu predstavnikov Esotecha iz Velenja obiskali tudi Občino Šoštanj, kjer jih je sprejel župan in poslanec v Državnem zboru RS Darko Menih.

Predstavnike iz Tuzle je zelo zanimalo sodelovanje občine ob izgradnji bloka 6 TEŠ, saj tudi tam gradijo nov blok elektrarne. Župan in poslanec Darko Menih je po kratki predstavitvi Šoštanja in občine nekaj več pozornosti namenil sodelovanju med občino in Termoelektrarno Šoštanj. Pojasnil je, da občina in TEŠ izjemno dobro sodelujeta na več ravneh in da je od začetka izgradnje bloka 6 v Šoštanju med občani prevladovala naklonjenost temu projektu. Dodal je še, da je pred desetletji TEŠ res zelo negativno vplivala na okolje, kar se je v naravi, predvsem na drevsih, videlo že na prvi pogled, danes pa so s sodobnimi čistilnimi napravami ti negativni vplivi zelo zmanjšani. Zaradi tega in tudi zaradi odprtega delovanja ter pozitivnega komuniciranja z javnostjo so ljudje projektu bloka 6 TEŠ naklonjeni. Poudaril pa je še, da bi se naša dolina z zaprtjem TEŠ in posledično tudi Premogovnika Velenje znašla v zelo veliki socialni stiski.

Iztok Hrastel, direktor projektov v ekologiji na Esotechu je dejal, da je stanje, kateremu smo priča v Šaleški dolini danes, dolgotrajen proces. Predstavniki iz Bosne so v Šoštanj prišli tudi z željo, da bi se povezali z različnimi društvi v naši občini, zato je župan in poslanec Darko Menih povabil predsednika Turistične zveze Šoštanj in Turistično olepševalnega društva Šoštanj Petra

Radojo, naj se jim pridruži. Hitro so našli skupen interes – tudi v Tuzli se v zadnjih letih namreč izjemno razvija karnevalska dejavnost, znano pa je, da je Šoštanj vključen v Evropsko združenje karnevalskih mest.

Podžupan občine Tuzla Kemal Kurevič je na kratko predstavil njihovo občino, skupaj z Jusufom Mreicem, vodjo Sektorja za pripravo in izgradnjo Termoelektrarne pa sta županu predala darilo v spomin na obisk v Šoštanju. Župan in poslanec Darko Menih pa je predstavnikom iz Tuzle podaril knjigo o Sloveniji in simbol Šoštanja – zastavico ter povedal, da je zelo naklonjen medsebojnemu sodelovanju društev obeh občin.

Hladilnik bodo rušili do 22. ure

Konec junija je bila 5. seja koordinacijskega odbora v postopku rušitve in izgradnje bloka 6 TEŠ. Branko Debeljak, predstavnik Termoelektrarne Šoštanj je odbor seznanil s potekom rušenja in pojasnil, da je bila na zgornjem robu hladilnega stolpa ograja, zaradi katere je rušenje sprva potekalo zelo počasi, zaradi začetne zamude prosi člane odbora, da bi rušenje potekalo v svetlem delu dneva, torej od 6. do 22. ure, na kar prisotni vključno z županom občine Šoštanj in poslancem v DZ RS Darkom Menihom in predsednico Krajevne skupnosti Šoštanj Vilmo Fece niso imeli pripomb.

Vsebinski del zapisnika 5 seje

Po uvodnem pozdravu je predsednika K.O., Marijan Mevc pohvalil bilten, ki ga je TEŠ izdal v postopku rušitve starih hladilnih stolpov termoelektrarne ter jih posredoval vsem gospodinjstvom v občini. Branko Debeljak je zagotovil, da bo bilten izhajal redno.

Branko Debeljak je podal poročilo o rušenju objektov TEŠ.

Povedal je, da je največ težav pri rušenju hladilnega stolpa povzročil zgornji rob objekta, kjer je bila na starem stolpu ograja, kar je bil vzrok za nekajdnevno zamudo. Prav tako je bilo z zamudo pridobljeno gradbeno dovoljenje, tako da se je zamaknil celoten terminski plan. Vseeno naj bi bila rušitvena dela zaključena do konca oktobra 2010, kamor je vključena tudi rušitev stare upravne stavbe ter drobljenje betona. Sicer se pri rušitvi s stolpa krušijo zelo majhni kosi betona, zato drobljenje skorajda ni več potrebno.

Franc Druks je izrazil zadovoljstvo, saj je bil hrup do zdaj, v nasprotju s pričakovanji, minimalen, prav tako prah, ki ga je bilo nekaj čutiti le ob zahodnem vetru. Še največji problem mu predstavlja promet, zlasti parkiranje, kjer meni, da se zatika zaradi nediscipline. Čudi ga, ker TEŠ na tem področju nima svojih nadzornikov.

Branko Debeljak odgovarja, da inšpektorji na gradbišču niso imeli nobenih pripomb.

Trenutno pa je območje v TEŠ razkopano zaradi obnavljanja komunalnih vodov, kar povzroča neurejen vtis, poleg tega je tudi zaradi rušenja nekaj parkirnih mest manj, kot sicer.

Nadzor sicer izvajajo predstavniki podjetja HSE.

Skupaj z županom Občine Šoštanj, Darkom Menihom, pojasnita tudi, da se urejajo dodatna parkirišča. Možna lokacija je med Pako in železnico, kjer so trenutno vrtičkarji, ki se širijo, vendar Občina sodeluje z direktorjem Slovenskih železnic. Problem v Šoštanju so na splošno tuji delavci, za katere vse kaže, da tu niso niti prijavljeni in niso zaposleni v TEŠ. Zasedajo pa prostor in povzročajo nered tudi na drugih področjih. Nad njimi bo treba vzpostaviti nadzor.

Naslednja možna lokacija parkirišč je pas med Pako in Tušem, kjer pa je v prvi vrsti potrebno pridobiti soglasje Agencije RS za okolje, s področja voda.

Promet se bo uredil tudi s krožnim križiščem pri TEŠ, kamioni pa bodo uporabljali cesto za termoelektrarno mino Elkoja in bodo po glavni cesti vozili le slab kilometer.

Franc Druks meni, da k disciplini ne bo pripomoglo zagotavljanje novih in novih parkirišč, aktivirati je potrebno pristojne službe za nadzor na tem področju.

Branko Debeljak odgovarja, da je potrebno zagotoviti tako nadzor kot tudi zadostno število parkirnih mest.

Branko Debeljak je v nadaljevanju predstavil ureditev hribine za termoelektrarno. Povedal je, da naj bi se po terminskem planu v juliju začelo z izvedbo del, trenutno še teče pridobivanje gradbenega dovoljenja.

Člani odbora so izrazili zadovoljstvo z dotedanjim potekom rušenja, saj dela minimalno vplivajo na okolico. Prav tako pa so pohvalili bilten, ki ga je izdala TEŠ, z njim pa seznanila vsa gospodinjstva.

Župan in poslanec ter Branko Debeljak sta prisotne seznanila tudi s tem, da se rešuje problem parkirnih mest, saj želi TEŠ skupaj z občino zagotoviti dodatna parkirna mesta za Pilon centrom.

Tudi s tem so bili člani odbora zadovoljni, saj so za zdaj parkirna mesta v Šoštanju kar precejšen problem, pred prihodom velikega števila tujih delavcev, pa je to težavo nujno rešiti.

Ker bo nov hladilni stolp umaknjen v hribino, bo del brežine potrebno odstraniti, za objekt pa pripraviti plato ter brežino stabilizirati. Odkopanih bo cca od 120.000 do 150.000 m³ zemlje, ki bo odpeljana mimo Elkoja. Brežine pa bodo stabilizirane z malo betona, z nekaj kamnitimi zložbami ter z uporabo sider in s posebnim, površinskim in globinskim sistemom odvodnjavanja, sledil pa bo še obsežen monitoring. Izvajalec bo domače podjetje RGP, zato logističnih problemov tu ne bo.

Raziskave so pokazale, da je na zahodnem delu brežine, proti Osmici, tufski blok, naslednji sklop predstavlja fosilni plaz, potem sledijo glinavci na najbolj strmem delu, na vzhodni strani pa spet najdemo tuf.

V TEŠ si želijo, da bi z ukrepi dosegli čimbolj naraven zgled hribine, da bi jo z leti prerastla trava:

- za zahodni tufski blok se predvideva sidranje, na vrhu pa 2 m visoka ograja,
- plaz bo spodaj utrjen z betonskimi škarpami, sledi odvodnjavanje, na vrhu pa pasivna sidra,
- pri najstrmejšem delu bo potrebno aktivno in pasivno sidranje. Ta pas bo še najbolj podoben škarpam,
- na vzhodnem tufskem bloku pa bo prevladovala zatravitev.

V sklopu monitoringa se bo izvedlo 14 geodetskih točk s pomočjo katerih se bodo spremljali premiki v fazi izgradnje in določeno časovno obdobje tudi kasneje. Z dvema inklinometroma se bo spremljalo nagibe, 13 merilnih sider pa bo odčitavalo sile v sidrih.

Cesta mimo brežine bo v času izvajanja del zaradi varnosti občasno zaprta, kar pa se bo usklajevalo sproti z Občino Šoštanj ter s Krajevno skupnostjo Lokovica.

Vilma Fece predlaga, da se v bodoče na seje Koordinacijskega odbora povabi tudi predsednika KS Lokovica, s čimer se strinjajo tudi ostali prisotni.

Franc Druks predlaga, da se naslednja seja tako skliče v začetku meseca septembra.

Pod točko razno Branko Debeljak na prisotne naslovi prošnjo, da bi se rušitvena dela lahko izvajala v svetlem delu dneva, ne več samo od 7. do 19. ure, kot doslej, temveč predvidoma od 6. do 22. ure zvečer, s čimer bi lahko nadoknadili nastalo zamudo.

Franc Druks se s pobudo strinja, saj doslej pritožb ni bilo, prav tako Vilma Fece v imenu KS Šoštanj. Tudi ostali prisotni na pobudo nimajo pripomb.

Darko Menih glede ureditve krožnega križišča pri TEŠ predlaga, da bi na predstavitev projekta povabili direktorja DRSC, Gregorja Ficka, s katerim bo potrebno doreči tudi, kako je z določili nove uredbe na tem področju.

Premogovnik Velenje

pripravlja Tadeja Mravljak Jegrišnik

Sporočilo za javnost

Zalog premoga v pridobivalnem območju Premogovnika Velenje dovolj do konca obratovalne dobe Bloka 6

Zaradi nekaterih dezinformacij in zlonamernih interpretacij dajemo ponovno pojasnilo o zadostnosti količin premoga do konca obratovanja bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj. Interpretacija, ki se pojavlja v javnosti, da je premoga dovolj le do leta 2028, je povsem napačna in iztrgana iz konteksta, lahko bi celo rekli, da je zlonamerna in želi ogroziti nadaljnjo usodo 3000 delovnih mest v Šaleški dolini. V samem poročilu je strokovna komisija EBRD ocenila, da so strokovnjaki Premogovnika Velenje visoko strokovno usposobljeni in da je na voljo dovolj podatkov za določitev količin premoga v zalogah. Zaključno mnenje komisije nikakor ne problematizira zadostnosti količin premoga do konca obratovanja B6.

Komisiji predstavnikov EBRD-ja smo v avgustu 2009 predstavili stanje zalog iz poročila "Revizija zalog premoga v Premogovniku Velenje na osnovi konceptualnih rešitev do zaključka odkopavanja velenjskega odkopnega polja", Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta v Ljubljani, januar 2009. To poročilo je temeljilo na upoštevanju stanja zalog v podanih elaboratu "Elaborat o kategorizaciji, klasifikaciji in izračunu rezerv premoga na območju Premogovnika Velenje", Premogovnik Velenje, junij 1999, ki je bil potrjen s potrdilom "Potrdilo o zalogah premoga na območju pridobivalnega prostora Premogovnika Velenje", s stanjem 31.12.1998, Republika Slovenija, Ministrstvo za gospodarske dejavnosti, Ljubljana, 10.12.1999. Ta elaborat ločeno obravnava velenjsko in šoštanjko odkopno polje. Pri izdelavi poročila "Revizija zalog premoga v Premogovniku Velenje na osnovi konceptualnih rešitev do zaključka odkopavanja velenjskega odkopnega polja", Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta v Ljubljani, januar 2009, pa je bilo upoštevano samo zmanjšano pridobivalno območje velenjskega odkopnega polja.

V letu 2009 smo zaradi natančnejšega izračuna zalog premoga ponovno pristopili k izdelavi elaborata "Elaborat o klasifikaciji in kategorizaciji

izračunanih zalog in virov premoga v Premogovniku Velenje s stanjem 31. 12. 2008", št. el. E/09-IV, Velenje, 2009, ki je bil izdelan skladno s pravilnikom "Pravilnik o klasifikaciji in kategorizaciji zalog in virov trdnih mineralnih surovin", Ur. l. RS št. 36/2006. Ta elaborat obravnava zaloge za območje za katero ima Premogovnik Velenje koncesijo (pogodba "Koncesijska pogodba številka 354-13-737/01", Ljubljana, 21. 1. 2002). Elaborat je narejen na osnovi strokovne obdelave rezultatov izvedenih raziskovalnih rudarskih del (700 vrtin s površine in skupni dolžini 215 km, 2450 jamskih vrtin s skupni dolžini 120 km in približno 8 km letno izdelanih jamskih prostorov). Potrjene odkopne zaloge na dan 31. 12. 2008 znašajo 131.670.000 ton premoga, kar potrjuje "Potrdilo o stanju zalog in virov mineralne surovine", številka 3611-3/2010-2, s stanjem 31. 12. 2008, Republika Slovenija, Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za energijo, Ljubljana, 31. 3. 2010. To zadošča za potrebe bloka 6 do konca njegovega obratovanja. Elaborat je bil izdelan na Premogovniku Velenje, komisija, ki ga je preverila in potrdila, pa je bila sestavljena iz predstavnikov rudarske inšpekcije, neodvisnih zunanjih strokovnjakov, predstavnikov ministrstva za gospodarstvo in predstavnikov geološkega zavoda RS.

Odkopavanje na območju jam Premogovnika Velenje je konceptualno obdelano v rudarskem projektu "Koncept odkopavanja jame Pesje", RP-325/2007 TK, elaboratu "Odkopavanje Severnega krila jame Preloge", št. el. TK-002/07 in konceptu "Koncept razvoja jam Premogovnika Velenje", št. konc. ŠK-001/10. Iz konceptualnih rešitev je razvidna dinamika in lokacije odkopavanja znotraj območja, za katerega ima Premogovnik Velenje koncesijo. Odkopavanje premoga se generalno pomika od V proti Z (odkopavanje v Jami Škale je že zaključeno). Doseganje planirane proizvodnje je predvideno z dvema modernima, visoko produktivnima odkopoma. Do leta 2035 so odkopi z vsemi potrebnimi komunikacijami natančno pozicionirani v premoški sloj. Po tem letu je umestitev odkopov konceptualno znana, vendar pa je trenutno zaradi časovne odmaknjenosti natančno umeščanje odkopov v sloj nesmiselno. Poleg vsega ostalega ne smemo pozabiti dejstva, da je v šoštanjskem odkopnem polju še približno 90 mio ton premoga, od tega bi lahko z obstoječo tehnologijo odkopavanja pridobili 60 mio ton, vendar je to odkopno polje izločeno iz pridobivalnega prostora Premogovnika Velenje in ni upoštevano v zgoraj omenjenih odkopnih zalogah.

B6 bo v svoji življenjski dobi potreboval približno 92 mio ton premoga, B5 bo hladna rezerva, tako da je premoga za Termoelektrarno Šoštanj vsekakor dovolj do leta 2054.

Minister za finance na obisku v Premogovniku Velenje

Premogovnik je pomemben za slovensko samooskrbo z električno energijo. Premogovnik Velenje so obiskali minister za finance dr. Franci Križanič s sodelavci in člani Odbora za gospodarstvo. Goste je sprejel direktor družbe dr. Milan Medved in jim predstavil delovanje Premogovnika Velenje ter razvojne načrte. Minister si je s sodelavci ogledal še jamska delovišča v Premogovniku Velenje. Ogledali so si odkop -50 B v jami Pesje, ki ga je dr. Medved označil za zgodovinskega, saj bo v času delovanja do 20. oktobra 2010 na njem pridobljenega 2,2 milijona ton premoga, opremljen pa je z najsodobnejšo opremo.

Pred odhodom v jamo je direktor gostom predstavil, kaj Premogovnik Velenje pomeni za slovensko energetiko in razmišljanja uprave družbe v zvezi z izvedbo projekta TEŠ blok 6. »Zagotavljamo, da je na razpolago dovolj premoga za obratovanje bloka 6 do leta 2054 oziroma do konca

njegovega obratovanja. Stanje zalog 1. 1. 2010 je 127 milijonov ton premoga. V Premogovniku Velenje smo sposobni doseči naš del naloge pri gradnji bloka 6, to je zagotoviti konkurenčno ceno premoga tudi v prihodnjih desetletjih. Z letom 2015 bo ta cena 2,25 €/GJ,« je poudaril dr. Milan Medved.

Dr. Franci Križanič je po ogledu jame poudaril, da si je ogledal tehnološko izvrstno podjetje, ki zagotavlja svojim zaposlenim in širšemu okolju ustrezen življenjski standard. »Premogovnik je pomemben za slovensko samooskrbo z električno energijo in posledično tudi za delovanje našega

finančnega sistema. Slovenska odvisnost od dobav različnih energetskih surovin je povezana neposredno tudi s prilivom in odlivom denarja ter posredno tudi kapitala. Pred dobrim desetletjem sem že bil na obisku v Premogovniku Velenje. V desetih letih se je že takrat moderna velenjska odkopna metoda še dodatno dopolnila, precej več je elektronike in vidim, da se Premogovnik ves čas razvija in je inovativno podjetje.«

Minister Križanič je v zvezi z odobritvijo kredita EBRD za blok 6 dejal, da je banka v zahtevnih študijah pozitivno ocenila kreditno primernost in donosnost projekta.

Skupščina Premogovnika Velenje

Na 16. Skupščini Premogovnika Velenje, ki je potekala v petek, 9. julija 2010, in so se je deležniki udeležili skoraj v 92 odstotkih, so obravnavali zahtevo nekaterih malih delničarjev, ki so želeli preveriti ustreznost prodajne cene premoga.

Na Skupščini so imenovali posebnega revizorja, ki bo preveril pravilnost in zakonitost poslov v zvezi s prodajo premoga Termoelektrarni Šoštanj oz. Holdingu Slovenske elektrarne. Revizor bo preveril ustreznost cene, po kateri je Premogovnik Velenje prodajal premog Termoelektrarni Šoštanj, gibanje cen električne energije in cen premoga v tem času ter ugotavljal morebitna razhajanja med gibanjem cen električne

energije in cen premoga. Revizor ima tudi nalogo ugotoviti obseg morebitnega oškodovanja Premogovnika Velenje zaradi domnevno neustrezne prodajne cene premoga in obseg morebitnega okoriščenja Termoelektrarne Šoštanj ali krovne družbe HSE zaradi domnevno neustrezne prodajne cene premoga.

Revizor bo preveril zakonitost vodenja poslov, ki so povezani izključno s prodajo premoga.

Poslovanje Premogovnika Velenje je vseskozi zakonito, gospodarno in transparentno ter je ves čas podvrženo nadzoru lastnikov, neodvisnih revizorjev in podrejeno uravnoteženi skrbi za zaposlene, lastnike in poslovne partnerje ter poteka v skladu z računovodskimi standardi, kar s svojimi revizijskimi mnenji potrjuje tudi revizorska družba Deloitte.

Zlato in srebro za inovacije

Inovatorji iz Skupine Premogovnik Velenje so se uvrstili med najboljše v SAŠA regiji. Na slavnostni podelitvi priznanj in diplom za najboljše inovacije v SAŠA regiji za leto 2009, ki jo je Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica 22. junija organizirala v Glasbeni šoli Frana Koruna Koželjskega v Velenju, so bili zlati in srebrni.

Med 21 tekmovalnimi inovacijami sta bili nagrajeni tudi dve iz hčerinske družbe Premogovnika Velenje HTZ Velenje. Zlato priznanje je prejela HTZ Velenje s programom AquaVallis za inovacijo »Športna plastenka AquaVallis«. Gre za pripomoček, ki lahko v ključnih trenutkih zagotovi čisto, pitno in varno vodo. Avtorji te inovacije so: Alen Žolgar, Matjaž Ravnjak, Tamara Majstorovič, Bojan Voh, Bojan Šmuc, Matej Tomšič, Janez Vrtovšek, mag. Aleš Dremelj in Brigita Gril.

S srebrnim priznanjem je bila nagrajena inovacija »Rokavica VIBRA STOP« iz Premogovnika Velenje. Avtorji te inovacije so: Stanislav Čas, Miro Tisnikar, Bernarda Oštr, Bojan Voh, Andrej Goršek, mag. Aleš Dremelj, Brigita Gril in zunanja sodelavca Ivan Jerman ter Bogdan Plesničar.

V Skupini Premogovnik Velenje ocenjujejo, da je poleg številčnosti inovacij opazna tudi rast kakovosti inovacij, kar je odraz načrtnega negovanja inovativne klime oziroma sistematičnega spodbujanja stalnih izboljšav in inovacij.

Novi drobilnik premoga

Premogovnik Velenje že nekaj časa izvaja projekt Avtomatizacija pripravnih delovišč. V sklop tega projekta sodi tudi vgraditev drobilnikov premoga v odvozni sistem za nemoten transport in avtomatiziranje odvoza premoga. Projektna skupina, sestavljena iz strokovnjakov iz Premogovnika Velenje in HTZ Velenje, je izdelala prototip drobilnika premoga in ga uspešno preskusila na površini.

Cilj avtomatizacije transporta je zmanjšanje stroškov proizvodnje, pogoji za avtomatizacijo pa je ustrezna velikost posameznih kosov premoga, da se le-ti ne ustavljajo ne presipih in jih ne zamašijo. Projektna skupina, ki je izdelala prototip drobilnika, je upoštevala osnovne tehnološke zahteve, te so velikost, mere, teža in funkcionalnost drobilnika. S konstrukcijskimi rešitvami so bistveno zmanjšali višino in težo drobilnika, konstrukcija pa zagotavlja enostaven transport, montažo in vzdrževanje.

e-Pismo, 19. avgust 2010, 7:37

Spoštovana Cvetka Tinauer,

čeprav si malo umaknjena od oči javnosti (v mislih imam predvsem to, da te ne poznamo več kot aktivno političarko in agilno predsednico KS Šoštanj), se zdi, da si pravšnja oseba za predstavitev pogleda s svojega zornega kota na dogodke, ki dvigujejo utrip javnega mnenja v tem poletju. Si pravica v času, ko je videti, da luknjačeva zakonodaja imenitno služi predvsem brezkrupulozni srenji kapitalistov, da rešujejo svoj kapital, pogosto na hrbtih in na račun tistih, ki so bili izrabljeni za rast – kapitala. Zapis je namerno »povzetek« splošnega mnenja, ki se letošnje poletje ponuja skozi medije, predvsem ob zgodbah, kot sta Prevent in za nas še bolj »zanimiv« Vegrad. Kako ti, na splošno, sodiš dogajanja zadnjega obdobja, ne le kot pravnica, temveč tudi kot krizna managerka, za kar si pravzaprav usposobljena?

Cvetka Tinauer, 19 avgust 2010, 13:45

Kot veš, sem kot predsednica Upravnega odbora Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice še vedno intenzivno vpeta v naše lokalno okolje, saj naša zbornica tesno sodeluje z vsemi občinami SAŠA regije. Glede sedanje gospodarske situacije lahko rečem, da sem jo tako v svoji magistrski nalogi leta 1997 kot tudi v doktorski disertaciji leta 2005 napovedala. Zgodbi Prevent in Vegrad v bistvu sploh nista zgodbi Preventa in Vegrada, ampak naše družbe, ki od politične in ekonomske spremembe leta 1991 do danes ni bila takšna, kot smo jo videli in načrtovali. Ves čas se je pred nami odvijal film, torej navidezna zgodba, v kateri glavni akterji niso igrali pravih, torej svojih vlog. Trenutna gospodarska situacija torej ni posledica globalne gospodarske krize, temveč posledica predolge tranzicije, ki se je odvijala kot borba za kapital, premoženje, moč, oblast. Samoupravljanje smo zamenjali s korporativnim upravljanjem, kjer imajo posebno in najpomembnejšo vlogo tri skupine: lastniki kapitala, managerji in zaposleni. Vsaka od teh skupin se legitimno bori za svoje interese. Verjetno bi težko pričakovali, da se bodo lastniki kapitala, katerih interes je donos na vložen kapital, torej profit, borili za pravice delavcev. Slovenija je ena redkih držav na svetu, kjer imajo delavci dvojno možnost vpliva na upravljanje, tako na podlagi Zakona o soupravljanju, ki jim omogoča celo sedež v NS, četudi niso lastniki, kot tudi na podlagi lastništva, v kolikor so delavci tudi lastniki družbe. Zakonodaja pri nas je šla tako daleč v korist soupravljanja zaposlenih, da eksplicitno določa, da predstavnik zaposlenih v NS zastopa interese delavcev, kar je po mojem mnenju pravno sporno, saj NS kot organ gospodarske družbe ne sme zastopati nobenih parcialnih interesov, temveč zgolj interese gospodarske družbe kot celote. V svoji doktorski disertaciji sem posebej opozorila na problem ureditve delavskega soupravljanja, pri katerem imajo posebej veliko vlogo sindikati. Vemo, da so sindikati povezani s politiko, celo politično vodeni, zato je bila njihova neposredna vključitev v gospodarske družbe zelo nevarna, še posebej v tistih družbah, kjer ima svoj lastniški delež tudi država in je obstajala velika možnost sklepanja zavezništev. Prav v procesu tranzicije, ko so delavci sindikate najbolj potrebovali, leti niso odigrali svoje vloge. Pri tem so po mojem mnenju ravnali celo bolj moralno in pravno sporno kot lastniki in managerji, saj so sindikalni prvaki plačani neposredno iz plač delavcev izključno zato, da skrbijo za njihove interese. Dokler ne bomo prepoznali pravih vlog posameznih skupin v korporacijskem upravljanju, bomo bodoče Prevente in Vegrade, ki zagotovo še sledijo, težko preprečili.

V Vegradu svoje vloge ni odigrala niti država, ki tudi še v tem trenutku dopušča, da se pred očmi javnosti odvija drama, ki je povsem nedopustna in se ne bi smela odvijati niti en dan. Kako naj spopade v NS Vegrada, ki potekajo med predstavniki Vegrada in države razumejo delavci, ki so že dalj časa brez plač in na robu obupa.

Nadaljevanje, 20. avgust 2010, 9:53 :

Prepoznavanje svoje vloge in tudi mesta, kam kdo sodi, je res do te t. i. krize za marsikoga predstavljalo veliko uganko, saj je res malo hecno, da na primer ob mreži zbornic upniki, podizvajalci Vegrada, obrtniki in podjetniki, teoretično gledano predstavniki in nosilci kapitala, iščejo pomoč pri sindikatih, namesto na primer pri obrtni zbornici. Po moje je to zaradi tega, ker so mnoge institucije nastale pač po zgledih drugod, brez zavedanja, za kaj se pravzaprav rabijo, druge, kot že omenjeni sindikat, pa kljub izvrstnemu organiziranju niso opravile svoje temeljne naloge. Zdi se, da je bilo to še najbolj očitno ob lanskem uporuh delavcev v Gorenju, kjer so »upornice« zmetale v isti koš upravo podjetja in sindikaliste ... Šaleška dolina se zadnji dve leti kaže kot krizna niša v Sloveniji. Težave v Gorenju, Vegrad, blok 6 TEŠ ... Če postavim tezo, da je takšno stanje posledica neelastičnega razvojnega koncepta oziroma celo pomanjkanje razvojne vizije, ki bi vsaj predvidela možnost brezenergetske Šaleške doline, ali meniš, da kljub temu lahko en sam veliki investicijski zalogaj – v mislih imam blok 6 TEŠ – lahko prepreči kolaps drugih panog, brez neke regijske podjetniške solidarnosti, ki je bila značilna z Žgankovo gospodarsko pobudo, ne glede na to, da jo je ta postavil na noge v popolnoma drugačni družbeni ureditvi?

Cvetka Tinauer, 23. avgust 2010, 8:55

Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica je že v lanskem letu opozorila na probleme, ki bodo v gradbeništvu najbolj prizadeli številna mikro in majhna podjetja v tem sektorju. Izkazali smo tudi posebno skrb v primeru

stečaja velikih gradbenih podjetij, saj poplačilo upnikov iz stečajne mase ni odvisno le od tega, ali jim gradbincev res dolguje, temveč od tega, kako so zavarovali svojo terjatev in kdaj so zahtevali sodno izterjavo svojih terjatev. Vemo, da prav majhna podjetja najbolj oklevajo s sodnimi izterjavami zaradi strahu pred izgubo poslov in zaradi sodnih stroškov. V gradbeništvu gre namreč za visoke zneske terjatev, sodne takse in odvetniški stroški pa so odvisni prav od višine terjatve. Pri terjatvi v višini 300 tisoč EUR, ki je povsem običajna v gradbeništvu, znašajo takse in odvetniški stroški tudi po več 10 tisoč EUR. Zaradi neplačil majhna podjetja nimajo sredstev za sodne in druge stroške, ki so s tem povezani. Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica je marca letos pozvala podizvajalce gradbincev, naj takoj sodno zavarujejo svoje terjatve zaradi nevarnosti stečajev in Vegrad izključila iz zbornice, ponudili pa smo tudi strokovno pomoč našim članom, ki so poslovno sodelovali z Vegradam. Šaleška dolina je v tem trenutku bolj izpostavljena predvsem zato, ker njeno gospodarstvo izrazito temelji na nekaj velikih sistemih na področju gradbeništva (Vegrad), kovinsko predelovalne industrije (Gorenje) in energetiki (Premogovnik in TEŠ). Vemo, kaj se je zgodilo z Mariborom, ko je propadel TAM; bilo je zelo hudo, toda danes se Maribor kaže v novi podobi in sloni na podjetništvu. Veliki sistemi so zaradi zagotavljanja delovnih mest in drugih učinkov, ki jih imajo na ekonomijo, zelo zaželeni, toda brez podjetništva, ki je bolj dinamično in fleksibilno, ne gre. V naši regiji gre za občutno pomanjkanje podjetništva, in to tistega dela, ki ne bo vezan na te štiri velike sisteme, ki sem jih navedla. Večina podjetnikov v naši dolini pa želi poslovno sodelovati prav z njimi. V takem primeru seveda ne gre za podjetništvo, temveč za segmentacijo trga delovne sile v velikih sistemih (outsourcing), takšna podjetja običajno štejemo kar kot del velikih sistemov, saj se običajno v primeru stečaja oziroma likvidacije velikega sistema, potopijo skupaj z njim. V tem delu moramo storiti res še zelo veliko in pri tem imajo največjo vlogo prav lokalne skupnosti, naša zbornica in vsi veliki sistemi, ki bi morali svoje sodelovanje z mikro in majhnimi podjetji vezati na zahtevo po odprtosti in sodelovanju z drugimi, npr: podpis letne pogodbe bi lahko bil odvisen od referenc na področju poslov izven naše doline in od odstotka vsakoletnih novih poslov z drugimi subjekti. Če pogledamo strukturo nekaterih naših podjetnikov, lahko vidimo, da so med njihovimi naročniki že nekaj let eni in isti. Podobno je bilo v TAM-u, zato je večina podjetnikov propadla skupaj z njim, kar je prizadelo Maribor z daljno okolico. V tem smislu je tvoje razmišljanje glede »brezenergetske doline« povsem na mestu. Ves čas bi se morali pripravljati na situacijo, v kateri energetika ne bi bila več najpomembnejša panoga naše doline, še zlasti ob dejstvu, da vemo, da je življenjska doba pomembnega stebra energetike, Premogovnika Velenje, časovno omejena. S tega istega vidika je Blok 6 za dolino zelo pomemben, toda le za kratek čas. Že danes bi morali imeti izdelano razvojno vizijo in strategijo, torej načrt z ukrepi, za čas po tem. Naše podjetništvo bo uspešno, ko bo odprto navzven in nikakor ne s priseganjem na velike sisteme, zato imajo ti sistemi po moje še posebej veliko »družbeno odgovornost« tudi v tem smislu, da s pogoji sodelovanja s podjetniki dosežejo njihovo rast in podjetniško neodvisnost. Prav v tem je tudi problem, da v regiji nimamo ustrezne podjetniške strukture glede velikosti gospodarskih družb. Imamo par velikih podjetij in na drugi strani večje število malih podjetij, nimamo pa srednje velikih gospodarskih družb, kar potrjuje moje prejšnje trditve. Naša mikro in majhna podjetja ne morejo rasti, mi pa za dolgoročno stabilnost regije potrebujemo dinamično podjetništvo in v tem bo zagotovljena največja solidarnost.

Tretji, zaključni 23. avgust 2010 14:08:

Presejanje strahu, kaj si bodo veliki mislili, če bomo kritično motrili razvoj oziroma srednjeročno vzeto zaton proizvodnje električne energije v Šaleški dolini, se mi zdi ključno za iskanje alternativ. Ne bi se rad zapletal v detalje, a občutek imam, da je treba »krivce« za zatečeno stanje iskati med politiki in tudi t. i. apolitičnimi združenji, ki so slej ko prej vsaj z enim očesom oprezale na pozicije lokalne politike. Danes je konsenz na celem spektru od desne do leve, preko nestranskih, širok. Pot je samo ena

– alternativa ni. Situacija je bila podobna na začetku devetdesetih, le da je bil takrat konsenz okoli čistilnih naprav in obljube o alternativnih razvojnih vizijah. Danes je to seveda blok 6. Alternativnih vizij pa, kot ugotavljam, ni!

Misliš, da bo res moralo miniti še 20 let v upanju, da se bo po njih našlo za naslednjih 30 ali 40 let premoga, ali pa bo sedanja generacija »mlajših« intelektualcev tako naravoslovne kot družboslovne provenience vendarle uvidela, da blok 6 najbrž že njihovim vnukom, pravnukom pa gotovo, ne bo več kaj prida koristil?

Cvetka Tianuer, 23. avgust 2010 15:43:

Ne gre toliko za to, kaj si bodo veliki mislili, če bomo kritično govorili o njihovem razvoju, kot za nujnost, da vsi skupaj z velikimi ves čas iščemo dolgoročne rešitve za primer, kot si ga navedel v prejšnjem vprašanju, »brezenergetske doline«, ne glede na to, ali se bo ta primer zgodil ali ne. Energetski steber namreč kljub svoji velikosti ne zmore absorbirati vseh »mlajših« intelektualcev. Šaleška dolina sodi namreč v sam državni vrh po številu dijakov, ki pa, žal, svojega znanja ne delijo z nami, niti tisti, ki se po srednji šoli zaposlijo, niti tisti, ki gredo študirat naprej. Podatki Statističnega urada RS kažejo, da se Savinjska statistična regija uvršča na predzadnje mesto po deležu visoko izobraženega prebivalstva (16,8 %) in kar na drugo mesto po deležu prebivalcev brez izobrazbe (24,0 %), pri tem pa ima regija relativno majhen delež prebivalcev s srednjo šolo (59,2 %) v primerjavi z drugimi regijami v Sloveniji. Takšne strukture ni možno spremeniti čez noč, zato je potrebno čim prej udejanjiti ukrepe, ki bodo pripomogli k spremembi te strukture. Naši »šolani« otroci se torej ne vračajo domov, temveč ostajajo v kraju študija; po večini sta to Ljubljana in Maribor. To vprašanje je sicer zelo kompleksno, toda kljub temu lahko ugotovimo, da koristi naših skupnih vložkov v otroke, predvsem družine in šole, torej okolja, pobirajo druge občine in regije, ki se torej tudi zaradi prispevka znanja naših mladih intelektualcev uvrščajo mnogo višje glede stopnje razvoja in življenjskega standarda. V tem delu imajo najpomembnejšo vlogo lokalne skupnosti, ki morajo skupaj z gospodarstvom pripravljati primerno okolje, predvsem ustrezno infrastrukturo za podjetništvo, ki bo delovalo globalno in ne lokalno. Pri tem ima pomembno vlogo tudi Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica, ki že pripravlja strategijo vzpostavljanja infrastrukture za globalno sodelovanje našega lokalnega gospodarstva z gospodarstvi iz drugih držav oziroma njihovih regij.

Vprašanje vključevanja mlajših intelektualcev, kot jih poimenuješ, sodi v trajnostni razvoj, ki v bistvu pomeni zadovoljevanje potreb sedanjega človeškega rodu na tak način, da pri tem ne ogrozimo možnosti prihodnjih rodov, da zadovoljijo svoje potrebe. Z drugimi besedami to pomeni, da mlada generacija (zanamci) skupaj z nami odloča o svoji prihodnosti. V tem delu smo še zelo daleč od bistva. Mlade intelektualce lahko pridobimo le tako, da skupaj z nami aktivno sodelujejo pri oblikovanju naše vizije in dolgoročnih ciljev. Če naši cilji niso tudi cilji mladih, potem ne bodo sodelovali pri njihovem uresničevanju in bodo še naprej odhajali tja, kjer bodo lahko uresničili ne samo svoje cilje, temveč tudi sanje. Gre za kompleksno in trdo delo, za pogum in za vztrajnost, gre torej za vrednote, ki jih kot nacija nismo razvili. Številne pozitivne vrednote, za katere si prizadevamo, ves čas hkrati uničujemo z eno veliko negativno vrednoto, ki smo jo razvili do skrajnosti, to je nevoščljivost. Strah pred »štrleti« iz množice nam onemogoča, da bi bili pogumni. Redki so posamezniki v naši družbi, ki si upajo »štrleti« iz množice, in veliko je tistih, ki te posameznike tepejo z lopato po glavi, da bi jih spravili nazaj v povprečje, nazaj v množico. Kdo bo prekinil začarani krog? Tako kot smo 40 let gojili vrednoto solidarnosti, tako nas čaka 40 let garanja pri gojenju vrednote »pogum«, ki je predpogoj za uspešno podjetništvo in uspešno družbo.

Intervju

Ljudem moraš znati odpuščati

BENKOVA PEPČA

»Ravno sem prebrala v reviji, kako zdrave so kumare«, me je skoraj takoj po uvodnem pozdravu nagovorila Jožefa Kotnik. In še z glavo nakazala negovalki, ki jo je ravno pripeljala od maše. »Tudi njej sem jih priporočila.« Pa še to je povedala, da so jih njej že prinesli od doma, z domačega vrta, ker je zdrav oziroma še posebej zdrav ravno olup. Če ne veš več, kaj bi ti še pomagalo pri težavah, pomaga čebula, zmešana s kisom in vodo.

Takle prijeten in čisto navaden uvod sem doživela ob prihodu v Dom za varstvo odraslih Velenje, kjer od maja leta 2004 prebiva Benkova Pepca, kakor po domače pravijo Jožefi Kotnik iz Florjana.

Brez zadrege mi je ponudila stol in zbrano odgovarjala na moja vprašanja. Pa še marsikaj duhovitega dodala, kar ni šlo v zapis. Le malo jo je skrbelo, da ne bodo ljudje kaj slabega mislili o njej, ko bo v časopisu. In se je na ta račun še pošalila: »Če bo kaj narobe, boste krivi vi, ki ste vse to napisali!«

Gospa Jožefa Kotnik, vaša častitljiva leta izdajajo razmeroma dolgo življenje, vaša iskrivost in vedrost pa bogastvo izkušenj in pridobljenih znanj. A verjetno vam je življenje velikokrat pokazalo tudi temno plat.

Ja, kaj bi pravila, toliko je tega, da ne vem, kje bi začela. In zdaj v teh letih vem samo to, da ne smeš nikoli obupati in da moraš verjeti v božjo voljo. Meni se je to velikokrat potrdilo.

Rojeni ste leta 1920, v času, ko je prva svetovna vojna komaj minila in so bile okoliščine nenaklonjene nezakonski materi z otrokom.

Na vrhu Loma nad Topolšico sem se rodila v družini Ovcjak, po domače se je reklo pri Ravsu. Prva štiri leta sem preživela tam gori, nato pa se je mama poročila in sva se preselili k Ledinekom, po domače Benkovim v Šentflorjan. Tudi ta domačija je bila bolj na samem, lesena hiša in štala. Mama je sicer imela nekaj dote, a jaz sem bila breme in odveč vzklipljivemu očimu Mihui. Tako sem zelo zgodaj spoznala, kaj sta prezir in sovraštvo.

Kljub temu sta z mamo ostali pri Benku in mama je možu rodila otroke, ki so bili vaši polbrati in polsestre.

Pet jih je bilo in vsem sem, še sama otrok, morala biti varuška, hkrati pa gospodinja, kadar je mama omagala. In seveda pastirica. Poleg tega pa sem morala delati vse, kar je očim zahteval od mene. Med drugim sem nosila tudi po deset litrov mleka na dan v Topolšico, kjer je bilo zdravilišče. Pa sem vsaj spoznala »bele sestre« (medicinske sestre) in si srčno želela tudi jaz skrbeti za bolnike.

Zakaj se vam želja ni izpolnila?

Ah, kaj bi pogrevala, takrat sem na glas jokala par dni, a pomagati mi ni mogel nihče. Kot sem rekla, sem bila doma za vsa dela, šolo pa sem obiskovala v Šoštanj. Dobro mi je šlo, že ob prihodu v šolo sem znala pisati in računati po zaslugi starega očeta. Tam sem spoznala tudi Karla Destovnika, že takrat je bil zelo razmišljujoč deček. Ko je mama rodila zadnjega otroka, je bila zelo šibka, zato me je oče izpisal iz šole, da sem prevzela vlogo gospodinje. Stara sem bila enajst let.

Kakšno je bilo vaše življenje potem?

O mrtvih vse dobro, zato naj tudi mojemu očimu Bog grehe odpusti, ampak lepega življenja nisem imela tam in tudi na koncu nič dobila od njega, ko je umiral. Še takrat mi je oporekal, da nisem njihova. A Florjan oziroma Šentflorjan sem imela zmeraj rada. Zame je bil vedno najlepši kraj na svetu. Že kot mlada deklica sem ga velikokrat zapustila, saj sem z košem na rami pešala na Koroško. Bila sem »trogarca«, tako smo pravili ljudem, ki so nosili različne stvari iz kraja v kraj. Ljudje so vedno kaj potrebovali, kar je bilo v mojem košu, pa mi dali za zameno kaj drugega ali pa celo plačali. Vse je prav prišlo. Trgovina ni bila dovoljena, zato sem hodila tudi ponoči. Žandarji so bili čuječi, zato sem morala biti iznajdljiva tako pri hoji kot pri trgovanju, da se mi je vse skupaj obrestovalo. A če zdaj pogledam nazaj, se vsega slabega niti spomnim ne, bolj se spomnim lepih stvari v svoji mladosti.

Katerih, na primer?

Ne glede na to, da me je očim izpisal iz šole, mi moje srčne kulture ni mogel vzeti. V Šentflorjanu je bilo takrat pred drugo svetovno vojno okoli dvesto ljudi, nekaj kmetov, nekaj delavcev. Mladi smo se družili in prirejali igre, kot so divji lovec, teta iz Amerike ... Tam sem spoznala tudi mladega Ferda, ki mi je bil všeč, a sem bila seveda sramežljiva in zadržana. A je spomin na to mlado ljubezen lep, čeprav je postal Ferdo že kmalu v začetku vojne, leta 1942, žrtev fašizma. Ustrelili so ga.

Tudi vam druga svetovna vojna ni prizanesla.

Ne, takrat je bilo pa zares, zares hudo! Toliko gorja na kupu lahko napravi samo vojna in še zdaj imam pred očmi prizore iz taborišča in kako sem po eksploziji pobirala človeške dele z golimi rokami.

Mi lahko o tem poveste kaj več?

Ko se je začela vojna, sem bila še vedno doma, pri Benku. Leta 1941 smo že vedeli, kdo je okupator, kdo pa ne, in smo se tako tudi opredelili. Očitno me je nekdo prijavil, da sodelujem z »banditi«, saj so me klicali na upravo Arbeitsdiensta v Šoštanj na zaslišanje. Seveda sem zanimala sodelovanje, a so me odpeljali najprej v Celje, od tam pa z drugimi zaporniki vred v živinskih vagonih v Graz in dalje na kamionih v Lager Hofer v Sankrt Lamberk. Tam smo bivali po narodnostih, v postelji sva ležali po dve. Vzeli so nam vse, kar je bilo osebne, in oblekli v enodelne obleke.

Kako ste doživljali tisti grozni čas vi kot oseba?

Naj povem, da so nas popolnoma razčlovečili, ženske nismo imele niti najnujnejše za osebno higieno, umivale smo se v enem (!) lavorju, v sobi, vode nismo menjavale. Za najnujnejšo pomoč v tistih dneh smo si zvijale kose preje. Smrdele smo vse po vrsti, bile prezeble, lačne in zgarane. Delale smo v tovarni streliva po deset ur na dan v več izmenah, hrana je bila vodena čorba s koščki kruha, v zelenjavni juhi so velikokrat poleg krompirja plavale gosence. Kadar je bilo kaj narobe, smo bile kaznovane, nismo se smele pogovarjati, preobleči ipd. (premor) Zdaj se pa že preveč pritožujem, kajne? Saj nočem preveč o tem govoriti, minilo je in preživela sem, hvala Bogu. Nekaj Nemcev je bilo tudi prijaznih pa z nekaterimi

paznicami smo se tudi razumele. V taborišču se je z leti disciplina zaostrovala, pazili so nas SS-ovci s psi, bilo je nekaj anglo-ameriških napadov na tovarno, zato je bilo včasih zelo napeto.

Zdi se, da je pravi čudež, da ste ušli iz tega pekla.

Stara sem 90 let. Mislim, da je bilo v mojem življenju kar nekaj čudežev, ki sem jih doživela. Mogoče zato, ker nikoli v življenju nisem obupala, naj je bilo še tako hudo, sem našla nekaj, na kar sem se osredotočila in šla naprej. V taborišču je bil že tako čudež, da sem preživela, saj sem bila podhranjena in zgarana. Prav mi je prišla moja trdoživost iz otroštva (smeh). Dodatno srečo sem imela, da me niso ubili ali pa kaj hudega storili, saj so se v treh letih bivanja dogajale čudne stvari. Največjo srečo pa sem imela, da nisem umrla v eksploziji, ki je razdejala tovarno in v kateri je umrlo mnogo Nemcev in še več taboriščnikov.

Saj res, kako je bilo s to eksplozijo? Je bila sabotaža?

Kaj jaz vem. Vem samo, da smo delali strelivo in da so bili v tovarni tudi znanstveniki, ki so delali nekaj na nekem hudo nevarnem strelivu. No, izdelano ni bilo nikoli, kajti vsi so pomrli. Počilo je ponoči in eksplozija je bila tako huda, da je še nam v kar oddaljenem naselju pometalo okna in vrata iz hiš. Tako smo se prestrašili, da smo bili čisto iz sebe. (premor) Naslednji dan so nas nagnali, da smo pobirali ostanke človeških teles. Z golimi rokami. Ja, vsi stražarji so imeli gazo čez usta, me pa nič. Še zdaj imam pred očmi ta prizor.

So potem taborišče razpustili?

Ne, seveda ne, ampak moji Šentflorjančani niso pozabili name. Nekega dne sem bila klicana v štab in že sem se prestrašila, kaj je narobe, ko me je tam vodja taborišča obvestil, da je prišlo od doma pismo, da mi umira mama in da naj pridem domov. Si predstavljate, da so me celo spustili domov in pospremili do Graza? Domov sem šla kar v tisti obleki, ki sem jo imela v taborišču, ampak Bog je bil spet na moji strani. Na vlaku sem naletela na ljudi, ki so tudi šli do Polzele. Od tam sem šla do Velenja in nato peš domov.

Snidenje z domačimi je bilo kljub mamini boleznii zagotovo veselo.

Težko opišem svoje občutke, ko sem zagledala domačijo, in težko tudi povem, da so me bili domači sicer veseli, a so se bolj ukvarjali s tem, kako to, da sem še živa, kot pa bi se veselili z mano. Tisto pismo, ki je prišlo v taborišče, namreč ni napisala mama oziroma domači, ampak so partizani posredovali lažno sporočilo, da bi me rešili. Doma so me imeli za mrtvo in v srcu jim odpuščam, ker me niti vprašali niso, če sem lačna in če imam kaj preobleči, ko sem se vrnila. Moja omara z oblekami je bila izpraznjena, jaz pa sem bila še kar v srajci z oznako taborišča. Pri botri sem se potem najedla in uredila, šele potem se je mama spomnila, da pa najbrž sem po naporni poti potrebna skrb. A kaj bi to, tako srečna sem bila, da sem doma, da tega ne morem opisati.

Se niste vrnili v taborišče?

Ne, nekaj časa nisem spala doma in ko so me žandarji iskali, so na železniški postaji v Šoštanju pričali, da sem šla nazaj. Svobodo sem dočakala v Šentflorjanu, pomagala partizanom in delala na kmetiji. V tem času sem rodila tudi svojega prvega sina Toneta.

Ko sem se pripravljala na pogovor z vami, se mi je skoraj neverjetna zdela še ena zgodba iz vašega življenja. Namreč tista, ko ste imeli prometno nesrečo. In to leta 1948!

Po vojni sem iskala zaposlitev, saj kmetija ni mogla preživljati mene in sinčka, od nečesa sva morala živeti. Vajena vsakega težkega dela sem se nato zaposlila pri Gradisu. Kakor ti sreča vedno pokaže odprta vrata, če ena zapre, sem tu spoznala svojega bodočega moža Ivana Kotnika. A da se vrnem k svoji nesreči oziroma sreči. To je bilo pa takole. 26. novembra smo delali v Mozirju in po končanem delu čakali na prevoz. Po nas je prišel šofer z zamudo, izgovarjal se je na zalita cestišča, saj je Paka v Penku in še kje prestopila breg. Ko smo se peljali iz Mozirja, šofer in štiri delavke, ki smo vse sedeje v kabini, smo dohiteli še moškega, ki je ob sebi potiskal kolo. Prosila sem šoferja, naj mu ustavi, saj je bilo očitno, da mu je počila zračnica in da bo moral peš domov, to je v Šoštanj. Kot bi rekel neki notranji glas, da naj posredujem zanj, da se pelje z nami zadaj na prikolici! Kasneje se je izkazalo, da mi je to rešilo življenje. Ker je Paka prestopila bregove, je zalilo cestišče in očitno je šoferja nekaj zmedlo, da se je kamion prevrnil v vodo. Možakarja s kolesom je vrglo na breg, mene skozi okno v vodo, ostali so ostali ukleščeni v kabini in so vsi štirje umrli. Ujela sem se med veje in kamion, da me ni takoj odneslo, možakar pa je klical na pomoč, da so me izvlekli že podhlajeno in vso krvavečo. Ampak živo!

Foto: Amadeja Komprej

Nesreča vam je vseeno pustila posledice?

Ja, v Celju so rekli, da je čudež, da nisem umrla, če ne zaradi nesreče, pa zaradi mraza. Nogo imam trajno poškodovano, tako da sem kasneje opravljala lažja dela.

Pred ste omenili, da ste pri Gradisu spoznali vašega moža Ivana.

Tako je, dober človek je bil, razumela sva se, dva sinova sta se nama rodila, Ivan in Jože. Z možem sva si z delom in odrekanjem postavila dom, a ko bi že malo lažje živeli, je leta 1975 umrl.

Kakšno je bilo vaše življenje po njegovi smrti?

Moj mož je bil zadnjih pet let svojega življenja priklenjen na posteljo. Ker so si sinovi že ustvarili družine, sva bila največ sama. Po njegovi smrti sem čutila hudo izgubo, osamljenost, tudi strah in predvsem mi je bilo dolg čas. Kar osem let sem živela sama, nato pa sta me k sebi povabila sin Ivč in snaha Dragica, kar mi je prineslo veliko olajšanje.

Tudi vas je prizadela huda bolezen. Kako je bilo?

Še zdaj imam pred očmi tisti dan, ko sem izvedela, da imam raka. Pred dvajsetimi leti je bilo in tudi takrat sta me rešila vera in upanje. Ko mi je zdravnik povedal, da imam tumor na srcu, katerega niso mogli odstraniti drugače, kot da so operirali tudi dojk, se mi je zdelo, da me bo konec od strahu. Ta strah pred tem, kaj mi bo prineslo življenje, je še zdaj v meni. A sem po zaslugi strokovnjakov in odličnih doktorjev v Ljubljani in Slovenj Gradcu preživela in kot vidite, še živim, samo razburjati se ne bi smela toliko. Pa saj se ne. Tudi televizije raje ne gledam.

Vaše življenje so pretresale tragedije in preizkušnje, verjetno pa svojo

duhovitost in vitalnost črpate iz tistega dobrega, kar vas doleti.

Ljudem moraš znati odpustčati. Ne nositi gorja s seboj ali se jeziti na tiste, ki te prizadenejo. Saj ima vsak človek svoje gorje. Vera, upanje, ljubezen, pravim jaz. Nikoli si nisem zamišljala, da bom živela v tem okolju, v katerem sem zdaj. Pa sem zdaj tu, med varovanci doma in spoznavam veliko trpljenja pa tudi veliko ljubezni in nesebične skrbi. Včasih ti srečo naredi čisto majhna pozornost, včasih celo od živali. Ko sem ležala v Ljubljani v bolnici, sem skozi okno hranila golobe. Ko sem preživljala najtežje trenutke, so mi v zahvalo grulili na oknu in mi prinašali občutek življenja.

Imam občutek, da vam družina veliko pomeni, vi pa družini.

O, pa koliko! Kako je lahko človek srečen, če ima ob sebi družino, otroke, ki ti stojijo ob strani in ti govorijo: »Mami, saj bo bolje!« Ali pa ko ti pravnucem reče: »Še dvakrat pridem k tebi, potem grem pa v vrtec!« Zelo sem navezana na svojo družino in tudi oni name. Ko sem bila v Ljubljani v bolnici, so prišli po operaciji na obisk k meni, je še zdravnik opazil našo navezanost in mi rekel: »Srečni ste lahko, da imate take otroke!« Pa sem res!

Znani ste tudi kot mama alpinista Ivana Kotnika – Ivča. Kako ste vi doživljali njegov šport, ki je dokaj ekstremen?

Ja, Ivč. On je vedno rekel, ko je šel na kako goro: »Drži pesti, saj bo, mama!« In sem jih res. Vesela sem bila njegovih uspehov in njegovo knjigo, ki jo je napisal s svoje poti po Himalaji, sem večkrat prebrala. (premor) Mu moram reči, da mi jo spet prinese. Je pa bilo tudi hudo, saj je ravno takrat, ko je bil na gori, umrl njegov oče. No, pa sta mi Tone in Jože stala ob strani pa tudi snaha.

Kako vam teče dan tukaj v domu?

Najprej jutraj mi prinesejo črno kavo, ki jo dobim na recept (smeh). Zaradi pritiska jo pijem. Potem mi prinesejo zdravila in zajtrk. Še enkrat moram pohvaliti vse osebe, še posebej Malvino, vsi so kar neverjetni. Potem grem k maši ali dobim obiske ali počivam do kosila. Popoldan so tudi obiski, kaj preberem in pletem. Včasih sem še bolj, zdaj pa mi oči nekaj pešajo, ne vem zakaj!

Verjetno imate veliko obiskov?

Ja, niso me pozabili. Družina rada prihaja, vsi po vrsti se trudijo, tudi najmlajši. Žal mi je Ivčeve žene Dragice, ki je umrla zaradi bolezni; zame je bila zlata. Premlada je bila še takrat za smrt, jaz sem tako jokala in zdravnikom rekla, da naj raje jaz umrem, ko sem že stara. A ne gre tako. Pa sorodniki in prijatelji. Veliko jih je pomrlo, žal, se mi zdi, da sem že kar predolgo na svetu.

V februarju ste dopolnili 90 let. Kako ste praznovali?

Moji so me odpeljali na kosilo na jezero. Dobila sem veliko obiskov, tudi od Zveze borcev, katere članica sem. In so mi rekli, da sem najstarejša Florjančanka. Dobila sem tudi veliko čestitk in obvestilo, da imam nižjo članarino pri društvu upokojencev! (smeh). Najbrž mislijo, da se ne izplača več toliko plačevati.

Posebno presenečenje pa so mi pripravili tu v domu. Takšno, ki ga lahko doživiš samo enkrat in če živiš med prijaznimi ljudmi. Vsi varovanci smo se zbrali, otroci velenjske šole pa so mi prišli za rojstni dan zaigrati igro žogica Marogica. Tako sem bila presenečena, da sem imela drugi dan kar vročino in visok pritisk.

Še greste kdaj tudi v Šentflorjan? Je še tako lep, kot se vam je zdel nekoč?

Pa kako rada! Na mestu, kjer je bil moj dom, je sin Ivč zgradil novo hišo.

Ker vidim, da spremljate aktualnosti in dogodke doma in zunaj, me zanima, kako se vam zdi življenje zdaj.

Zelo drugačno kot takrat, ko sem bila jaz mlada. Mi smo se borili za preživetje, še kot otroci smo morali delati, da smo živeli. Mladi zdaj hodijo v šole, služb pa nimajo. Po poročilih slišim vse sorte in se mi smilijo ljudje, ki delajo, pa ne dobijo plačano, da živijo od Rdečega križa. To se ne bi smelo dogajati. Kakšen svet je to?

Kaj si še želite v življenju?

Isti še enkrat na Lom k Ravsu, kjer sem se rodila.

Potem se je najin pogovor za List končal. Gospa Pepca mi je ob odhodu dala darilo. Pletene copate, ki me grejejo v postelji. Dvakrat grejejo. Prvič zato, ker so narejeni iz mehke volne, drugič pa zato, ker so mi bili podarjeni z iskreno dobroto.

Milojka Komprej

Župnijska obvestila

6. SEPTEMBER 2010 – PONEDELJEK – ČEŠČENJE PRESVETEGA REŠNJEGA TELESA V ZAVODNJAH – maše:

- ob 8. uri – po maši
češčenje
- ob 17. uri češčenje, ob
18. uri maša

5. SEPTEMBER 2010 – 23. NAVADNA, ANGELSKA NEDELJA – svete maše:

- šoštanjska župnijska
cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjska mestna cerkev
ob 11.15 in 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Gaberke ob 10. uri.
- Uršlja gora ob 14. uri

8. SEPTEMBER 2010 – SREDA – MARIJINO ROJSTVO – maše:

- šoštanjska župnijska
cerkev ob 8.30
- šoštanjska mestna cerkev
ob 11.15 in 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica – češčenje
Presvetega rešnjega
teles ob 17. uri, ob 18.
uri maša
- Gaberke – češčenje
Presvetega rešnjega
teles ob 17. uri, ob 18.
uri maša

9. SEPTEMBER 2010 – ČETRTEK – ŠOŠTANJSKA MESTNA CERKEV – ČEŠČENJE PRESVETEGA REŠNJEGA TELESA – maše:

- ob 7. uri, češčenje, ob
10. uri sv. maša
- ob 17. uri češčenje, ob
19. uri sv. maša
- 11. september 2010 –
sobota – molitveni dan
za nove duhovne poklice
v Petrovčah ob 9. uri.

12. SEPTEMBER 2010 – 24. NAVADNA NEDELJA – svete maše:

- šoštanjska župnijska
cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjska mestna cerkev
ob 11.15 in 19. uri
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica ob 7.30
- Sv. Križ ob 9. in ob 10.30

18. SEPTEMBER 2010 – SOBOTA – SREČANJE MLADIH V STIČNI

19. SEPTEMBER 2010 – 25. NAVADNA NEDELJA – svete maše:

- šoštanjska župnijska
cerkev ob 7. in ob 8.30
(skupni krst), ob 15. uri
Vera in luč
- šoštanjska mestna cerkev
ob 11.15 in 19. uri
- Bele Vode ob 8.30,
srečanje bolnikov in
ostarelih
- Zavodnje ob 10. uri
- Gaberke 10. uri

26. SEPTEMBER 2010 – 26. NAVADNA NEDELJA ŠMIHELSKA NEDELJA – NAŠ ŽUPNIJSKI PRAZNIK

- šoštanjska župnijska
cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjska mestna cerkev
ob 11.15 in 19. uri
- Bele Vode ob 11.15
- Zavodnje ob 11.15

29. SEPTEMBER 2010 – SREDA – SV. MIHAEL – ŠOŠTANJSKA ŽUPNIJSKA CERKEV – ČEŠČENJE PRESVETEGA REŠNJEGA TELESA – svete maše:

- ob 7. uri, ob 10. uri,
ob 17. uri češčenje,
zaključek ob 19. uri s
slovesno mašo

3. OKTOBER 2010 – 27. NAVADNA NEDELJA – ROŽNOVENSKA – svete maše:

- šoštanjska župnijska
cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjska mestna cerkev
ob 11.15 in 19. uri
- Zavodnje ob 10. uri
- Gaberke ob 7.30
- Sv. Križ ob 9. in ob 10.30

ZAČETEK VEROUKA

Z veroukom bomo začeli v tednu po nedelji, 12. septembra. Urnik verouka bo na oglasni deski v Mihaelovem domu in vseh cerkvah naše župnije.

Za prve razrede bo vpis k verouku v torek, 7. septembra 2010, od 12. do 13. ure, in v četrtek, 9. septembra, od 16. do 17. ure v Mihaelovem domu.

SREČANJE MLADIH V STIČNI – 18. 9. 2010

Festival Stična mladih je dobil ime po kraju, kjer se odvija. Na njem se zbere okoli 8.000 udeležencev in je vsako leto prav posebno doživetje.

Festival v Stični ni festival mladih samo v smislu, da je program namenjen mladim in so zato med udeleženci predvsem mladi. Stična mladih je festival mladih tudi, ker ga mladi tudi sami pripravljajo in vodijo; sami sestavijo program, pripravijo prostor, likovno in glasbeno opremo, vodijo delavnice ... Oni namreč najbolj vedo, kaj jih nagovarja, kje jih želi čevlji, kaj jih privlači in kaj odbija.

Eden od namenov Stične je povezovanje mladosti in vere. Število mladih, ki ne glede na vreme vsako leto pridejo v Stično, priča, da ti dve stvari še kako dobro sodita skupaj.

Festival želi predstaviti pozitivne vrednote, pokazati, da se je možno zabavati tudi brez alkohola in drog in je krščanska vera nekaj zelo aktualnega, da daje tudi mlademu človeku odgovor in spodbudo v vsaki njegovi situaciji. Čeprav ga oblikujejo mladi, ki so kristjani, pa je namenjen vsem mladim Slovenkam in Slovencem, ne glede na versko prepričanje.

Lovci ponovno na svetem križu

Kot je že tradicija, se je tudi letos, na drugo nedeljo v avgustu, na Svetem Križu nad Belimi Vodami zbrala množica lovcev in vernikov. 8. avgusta 2010 so pripravili že 11. lovsko mašo zapored, ki pa je hkrati tudi obletnica posvetitve cerkve, letos že 148. Mašo so vodili šoštanjski župnik in dekan, Jože Pribožič, Ivan Napret, župnik iz Šmatrnega ob Paki, in Franc Pečnik, župnik iz Selnice ob Dravi, ki je tudi lovec. Somaševal je tudi novomašnik, novi šoštanjski kaplan Janez Kozinc.

Med mašo so nastopili rogisti, po maši pa je ponovno zapel lovski pevski zbor, ki je po novem oktet. Pridružil se jim je novi član Vojko Ovčjak. Že poltretje leto zbor vodi Vesna Pirečnik, hči enega od lovcev.

Po maši je bilo v sproščenem klepetu poskrbljeno za kruh in kozarček vina, zaigral pa je tudi lovski ansambel.

Melita Hudej

Foto: Ida Jelenko
Lovski pevski zbor, ki je po novem oktet.

Za Stično mladih je rezervirana tretja sobota v septembru. Letos se bo odvijala v soboto, 18. septembra.

Slovenski dan mladih bo potekal na območju cistercijanskega samostana v Stični in v njegovi bližnji okolici. Program se bo začel ob 9.30, zaključek srečanja pa bo popoldne ob 17.30. Geslo letošnje Stične mladih je »Ozrl se je vame in me vzljubil.« (Prim.: Mr 10, 17)

Srečanja mladih se bomo udeležili tudi mladi iz Šoštanja. Prijaviti se je potrebno v župnijski pisarni. Več o letošnjem programu in delavnicah pa si lahko preberete na spletni strani: <http://www.drustvo-skam.si/sticna/>

OBHAJANJE ŠMIHELSCHE NEDELJE

Naša župnijska cerkev obhaja letos 20-letnico posvetitve. Slovesno mašo ob 8.30 bo vodil naš škof dr. Stanislav Lipovšek. Ob tej priložnosti bo blagoslovil dela, ki smo jih opravili letos pri župnijski cerkvi (asfaltirana dovozna cesta in parkirišča, prenovljena notranjost cerkve, obnovitev zvonika in dela fasade, nov kip sv. nadangela Mihaela, ki je dobil mesto na vrhu zvonika). Gospod škof bo maševal tudi v mestni cerkvi ob 11.15.

reportaža:

80 let PGD Gaberke

PGD Gaberke letos praznuje 80 let svojega obstoja in delovanja. Zgodba o gaberških gasilcih se je začela pisati septembra davnega leta 1930, ko so somišljeniki v Robidovi gostilni podpisali ustanovno listino in s tem ustanovili prostovoljno gasilsko društvo. Še isto jesen so organizirali prireditev Vinska trgatev, naslednje leto pa so ob levem bregu Velunje v Gaberški vasi na parceli, ki sta jo odstopila sosednja kmeta, začeli graditi gasilski dom. Zgrajen je bil leta 1939. Med drugo svetovno vojno je delovanje društva zamrlo, saj je bilo veliko njegovih članov zaprtih,

mobiliziranih v nemško vojsko ali aktivnih v partizanih, nekaj pa jih je tudi padlo. Septembra 1945 pa so se preživeli gasilci zopet zbrali in oživili delovanje društva. Veliko prelomnico v delovanju društva pomeni leto 1955. Tistega leta so gaberški gasilci razvili svoj prvi društveni prapor, otvorili so prizidek gasilskega doma z garažo, orodjarno in stanovanje za hišnika ter prevzeli prvi rabljeni gasilski avto Horch. V naslednjih letih pa vse do danes so si v društvu prizadevali čimbolj modernizirati opremo, poudarek so dali tudi izobraževanjem in meddruštvenim tekmovanjem, predvsem pa so se veliko družili. Veliko prelomnico v društvenem delovanju pomeni leto 1981, ko so kupili prvo avtocisterno, s čimer so bili veliko bolj učinkoviti pri gašenju požarov.

Na praznovanje 80. obletnice svojega delovanja oziroma humanega poslanstva, kot se je izrazil predsednik PGD Bogdan Lampret, so

se v društvu pripravljali dobro leto. V tem času so izvedli nakup novega orodnega vozila Mercedes Benz Sprinter 4 x 4, ki je po gasilski standardizaciji dobil oznako GVV1. Večinski del sredstev zanj je prispevala Občina Šoštanj, ostalo pa donatorji. Izdali so tudi barvni bilten z naslovom PGD Gaberke 1930–2010, katerega glavni avtor je bil Pavel Župevc. Bilten se začne s pozdravnimi pismi šoštanjskega župana Darka Meniha ter domačih in drugih gasilskih funkcionarjev, ki jim sledi kronika 80-letnega delovanja društva. V naslednjem poglavju lahko v biltenu preberemo kratek opis 3 orodnih vozil, 4 kombijev in 3 avtocistern, ki so ali še vedno opravljajo svoje poslanstvo v društvu. Opisi so podkrepljeni s fotografijami vozil. Sledi spisek dosedanjih funkcionarjev društva, za zadnjih 10 let pa še spisek umrlih članov, podeljenih odlikovanj in priznanj, opis intervencij in prisotnost na gasilskih tekmovanjih. Na koncu biltena najdemo še

seznam organov društva za leto 2010, delovanje KS Gaberke in opis ostalih društev. Zadnje strani biltena pa so namenjene predstavitvi botrov, donatorjev in sponzorjev za novo orodno vozilo Mercedes Sprinter 4 x 4 GVV1.

V čast 80-letnice obstoja društva so gasilci pri križišču v Gaberkah postavili 8 mlajev, od katerih je vsak predstavljal desetletje obstoja društva. Dva mlaja so postavili pri domu KS. Uradni del proslave se je začel v soboto popoldne s svečano sejo, ki ji je sledila zabava pod šotorom z ansambloma Ruševca in Kingston. Vremenska napoved za sobotni večer ni bila obetavna, saj je napovedovala nevihte, izključena pa niso bila tudi lokalna neurja s točo. Šotor je ta večer še kako prišel prav, saj ansambel Kingston še ni dobro ogrel publike, ko se je močno ulilo. Močan naliv je trajal dobre pol ure, nato se je vreme le umirilo in zabava se je nadaljevala pozno v noč brez vremenskih neprijetnosti.

Popoldne naslednjega dne pa je v prijetno toplem vremenu sledil uradni prevzem novega orodnega vozila Mercedes Benz Sprinter 4 x 4. Proslava se je pričela z igranjem šoštanske godbe Zarja in prihodom gasilske parade s praporji, nato pa so sledili slavnostni govori gasilskih funkcionarjev, župana in župnika msgr. Jožeta Pribožiča. Župan je v svojem govoru izrazil navdušenje nad idejo, ki so jo sprejeli na začetku njegovega mandata, da vsako leto del občinskih sredstev namenijo za nakup gasilskih vozil. Kot glavni donator je župan v imenu Občine Šoštanj predal ključve novega vozila poveljniku PGDG Aleksandru Judežu z besedami, naj ga pazijo. Judež je nato predal ključve Janku Janu, ki je kot uradni šofer tega vozila obljubil, da bodo gasilci za vozilo vzorno skrbeli. Nato je Jan prižgal motor in vključil sireno različnih tonov. Sledilo je posvečenje vozila ter blagoslov kipa sv. Florjana, ki je bil postavljen v zidno kapelico ob gasilskih garažah. Župnik msgr. Pribožič je v svoji pridigi primerjal fizično stanje človeka, ki je star 80

let, in stanje društva, ki praznuje 80-letnico. Človeku pričnejo pri teh letih moči pojenjati, društvo pa z leti postaja vedno močnejše. Za konec je Bogdan Kristavčnik iz kletk spustil 80 golobov, ki so nekajkrat zaokrožili nad Gaberkami, temu pa je sledila še kanonada 80 strelav, šofer pa je pričel publiko ponosno razkazovati novo društveno vozilo. Gre za gasilsko vozilo Mercedes Benz Sprinter s 190 konjskimi moči s 500 litri vode, ki ima pogon na vsa štiri kolesa. Opremljeno je z vso potrebno opremo po tipizaciji Gasilske zveze Slovenije: trije izolirni dihalni aparati, prenosna motorna brizgalna, črpalka z visokim tlakom in ostala oprema. Uradnemu delu je sledila zabava z ansamblom Slovenski zvoki.

A Grudnik

Foto: A. Grudnik

september 2010

Napovednik

PRIREDITEV

kavarna & šoštanj

List

kablesko razdelilni sistem šoštanj

Šoštanj.info
<http://sostanj.info>

KDAJ

ZVRST

KAJ

KJE

VABI VAS

četrtek, 2.9. ob 11:00 in 16:00	predstavitel	Dan odprtih vrat TEŠ	Termoelektrarna Šoštanj	Termoelektrarna Šoštanj
četrtek, 2.9. ob 19:00	razstava	Slikar Franc Klanfer	Mestna galerija	Zavod za kulturo Šoštanj
nedelja, 5.9.	planinstvo	Martuljski slapovi (izlet, lahka pot)	Julijske Alpe	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 11.9. do 16.9.	planinstvo	Planinski tabor za odrasle - Velebit	Velebit, Hrvaška	Planinsko društvo Šoštanj
četrtek, 16.9. ob 10:00	zabava	Otroci vrtca Šoštanj bodo slikali na asfalt ter priredili razne igre	Enota Biba, Kajuhova 8	Vrtec Šoštanj
četrtek, 16.9. ob 17:00	otvoritev	Otvoritev nove enote Biba	Enota Biba, Kajuhova 8	Vrtec Šoštanj
petek, 17.9. ob 19:00	pogovor	Predavanje Jonatana Vinklerja	Mestna galerija	Zavod za kulturo Šoštanj
petek, 17.9. do 18.9.	košarka	7. memorial Matjaža Natka	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
sobota, 19.9.	ribištvo	Pokal občine Šoštanj v lovu rib s plovcem	Prireditveni prostor ob Družmirkem jezeru - Šoštanj	Ribiška družina Paka Šoštanj
petek, 24.9. ob 19:00	pogovor	Galerijski večer (gost: Joco Žnidaršič)	Mestna galerija	Zavod za kulturo Šoštanj
sreda, 25.9. ob 15:00	zabava	Veselje ob Toplici	Zdraviliščni park Topolšica	Turistično društvo Topolšica
nedelja, 26.9.	planinstvo	Pohod na Smrekovec (pohod, lahka pot)	Okolica Šoštanja	Planinsko društvo Šoštanj
četrtek, 30.9. ob 18:00	pogovor	Klepet pod Pustim gradom (gost: Maks Lomšek)	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem

Napovednik prireditev objavljajo: mesečnik LIST, Kableska televizija Šoštanja (C34) in spletni Portal Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>). Podatke o prireditvah pošljite na el. naslov: prireditve@sostanj.net.

KATEGORIJE PRIREDITEV:

šport

kultura in umetnost

splošno

Foto utrinki

Stare pumpe 2010

foto: Dejan Tonkli
Več na strani 29.

fotoreportaža:

Ana Desetnica 2010

Osmega julija je bilo na šoštanjskih ulicah spet živahno. V okviru festivala Ana Desetnica so se predstavili umetniki iz Italije in Španije. V svojevrstni predstavi so navdušili številne, ki vsako leto obiščejo dogodek. Mogoče predstave niso bile tehnično zahtevne, nevarne in dih jemajoče, kot smo jih bili navajeni, so pa bile zato nadvse zabavne in domiselne.

foto : Amadeja Komprej

Podoba kulture

Poezija je močnejša od smrti

Pesniški večer z Radetom Vučkovicem v Mestni galeriji Šoštanj je izzvenel kot dobra popotnica poletju. Vučkovic je znan ustvarjalec iz Šentjurja, ki se najlaže izraža v svojem maternem jeziku in daje s tem bralcem polni užitek svoje poezije, ki je bila že večkrat predstavljena in katero je do sedaj od leta 2000 objavil v štirih pesniških zbirkah. Recenzenti, med njimi znani pisatelj Goran Gluvič, so se o njegovi poeziji izrazili zelo pozitivno, Radetov pesniški izraz je čist, jasen in prepoznaven.

V večeru se je predstavil skupaj s svojim sinom Markom, ki pri sedemnajstih že stopa po očetovi poti, saj namerava izdati zgodovinski roman. Dogodek je glasbeno obarval kitarist Roman Zelič, z avtorjem in njegovim sinom se je pogovarjala Milojka Komprej.

Rade Vučkovic se je rodil leta 1967 v Verižah pri Banji Luki. V Slovenijo je prišel leta 1985. Od let 1990 sodeluje na srečanju pesnikov in pisateljev, ki živijo v Sloveniji in ustvarjajo v svojem maternem jeziku, sodeluje na več pesniških srečanjih in objavlja v publikacijah, kot so Mentor, Paralele, Besede, Vpogled, Vsledja in Hotenja ter v šentjurskem zborniku Z besedami. Med drugim je po izboru občinstva leta 2005 prejel naziv

Foto: Dejan Tonkli

Viteza pesniškega turnirja v Mariboru.

Rade Vučkovic v svoji zadnji pesniški zbirki *Na raskrsnici svijeta* pravi: »Pišem, da pobijem smrt, jer je poezija jača od smrti.« V prevodu: »Pišem, da premagam smrt, ker je poezija močnejša od smrti.«

Milojka Komprej

Spev z Velike planine do morja

Med najbolj priljubljene narodnozabavne ansamble zagotovo prištevamo ansambel Spev, ki tudi poleti ni počival. Kar nekajkrat ste ob različnih priložnostih najbrž naleteli nanje, posebno lepo pa je bilo z njimi v začetku avgusta na Veliki planini. Na tej največji visokogorski pašni planini, med značilnimi pastirskimi, s »šiklni« pokritimi stanovi, so njihove melodije še posebej lepo zvenele. Pa tudi z znanimi priredbami popevk, s katerimi si je ansambel zadnje čase dodatno obogatil repertoar, so ogreli plesalce, ki se jih je na majhnem plesišču kar trlo. Dobrovoljni planinci, ki jih je bilo v nedeljo, 8. avgusta, (ob tej priložnosti je bila tudi maša v cerkvi Marije Snežne) na Veliki planini ogromno in še nekaj, so zato zadovoljno počivali na travi in klopi ali pa se krepčali z domačimi dobrotami. Boštjan, Edo, Erik, Kristjan in Marko, člani tega sestava, se bodo v novembru pomešali med pomorščake, saj bodo zabavali popotnike na križarjenju po Sredozemlju (podrobnosti ne navajamo, ker ne smemo delati reklame). Nekaj pa le lahko napišemo. Kristjan bo v teh dneh ali pa je že, postal ati. Njegova Katja pa mami. Naj jima nova sreča prinese v življenje novo sonce.

Milojka Komprej

Foto: Amadeja Komprej

Koncert Vita Seliča

Konec junija je bil v Mestni galeriji Šoštanj koncert Vita Seliča, ki se je odločil za glasbeno pot pred sedmimi leti. Igranja diatonične harmonike se je učil na glasbeni šoli v Velenju pri prof. Borisu Razboršku. Pod njegovim mentorstvom se je uspešno preizkusil na odru, od leta 2005 pa se uči tudi klavirsko harmoniko, kjer je na državnem prvenstvu v letu 2008 na regijskem nivoju dosegel zlato plaketo, na državnem pa srebrno.

V Moravskih Toplicah je v letu 2009 na mednarodnem tekmovanju dosegel pri igranju na klavirsko harmoniko prvo mesto, pri igranju na diatonično pa drugo. V Mestni galeriji Šoštanj je nastopil v duetu s Francem Sevcnikarjem, s katerim sta na mednarodnem tekmovanju v Beltincih dosegla prvo mesto in prvo nagrado.

Milojka Komprej

Veselje ob Toplici

Poletje se preveša v drugo polovico in narava živi svoje najaktivnejše življenje. Ljudje smo sproščeni in čas se nam vsaj delno upočasni, saj je to čas dopustov. Takrat vsi uživamo in si želimo dogodivščin in zabave. Za to radi poskrbimo člani Turističnega društva Topolšica, ki vsako leto že več kot 25 let prirejamo zabavno-etnološko prireditev VESELJE OB TOPLICI.

Želja našega turističnega društva je predstavitev dela in obrti, ki so se v preteklosti odvijali na naših kmečkih domovih. Tako bomo predstavili dejavnosti: studenčarstvo, gasilstvo nekoč, lončarstvo, izdelovanje cvetja, žganjekuha, kovaštvo, preja volne, pletenje košev in pletarjev, čevljarstvo, kovaštvo, čebelarstvo, košnja in grabljenje sena, mlačev, zidarstvo, podokničarstvo in kot osrednja dejavnost pranje perila v Toplici, ker je bilo v našem kraju zaradi zdravilišča največ peric. K temu delu še sodi likanje in kuhanje mila.

Ko bomo s predstavitvami, ki jih bo vodi Jože Kranjc, potovali skozi čas del

in obrti naših kmetij, bomo letos opozorili tudi na zdraviliško dejavnost. Obiskovalci bodo spoznali dolgo tradicijo zdraviliškega turizma in bogato ter zanimivo dogajanje, ki se je odvijalo na koncu naše doline pod strmim pobočjem Loma, saj je le-ta v naše kraje privabljal celo Kelte.

Na prireditvi bo poskrbljeno za prav vse: od najmlajših obiskovalcev, ki se bodo lahko zabavali v otroških delavnicah in spoznali delo topolških tabornikov, do starejših, ki bodo obujali spomine na življenje v preteklosti. Poskrbljeno bo za primerjavo preteklosti in sedanjosti, ljubitelje glasbe, hrane, pijače in zabave. Ansambel Sredenšek, Orkester Roberta Goličnika in Topolški kvartet bodo skrbeli za glasbo, Topolške mažoretke za ples, za jedajo in pijačo pa Naravno zdravilišče Topolšica ter predstavniki naših kmetij in TD.

Prireditev bo v soboto, 28. 8. 2010, v parku v Topolšici, pričela se bo ob 16. uri. Vse, ki nas bodo obiskali, čaka prijazen sprejem in dobra zabava.

TOT

Obujena Friderik in Veronika

Z otvoritvijo obnovljenega Friderikovega stolpa se je 17. avgusta zaključil zadnji sklop projekta Celjski včeraj, danes, jutri, ki se je odvijal na Starem gradu v Celju v obdobju od leta 2007 do danes. Ljubitelji zgodovine in poznavalci usode mogočne rodbine celjskih grofov oziroma knezov zagotovo vedo, da je ime 24 metrov visokega stolpa povezano z romantično zgodbo o mogočnem Frideriku Celjskem in Veroniki Deseniški, ki sta zaradi prepovedane ljubezni trpela in tudi tako ali drugače tragično končala. A seveda ne gre zgolj za to legendo. Celjski grad, ki je bil pred 200 leti prodan za namene kamnoloma, je s to in vsemi predhodnimi sanacijami rešen propada in predstavlja osrednjo turistično točko Celja, saj ga je lani obiskalo preko 71.000 obiskovalcev. Mogočna zgradba, ki kraljuje nad Celjem, dobiva po zaslugi Mestne občine Celje, sofinanciranja Evropskega sklada za regionalni razvoj in drugih zainteresiranih identično podobo, zidovje pa je skozi vse letne čase oživljeno z vsebinami.

Kot rečeno, je tekel projekt Celjski včeraj, danes, jutri v treh fazah, ves čas v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Dela so zajemala dela na večnamenskem stopnišču z ureditvijo dostopa do Friderikovega stolpa, ki so vključevala tudi osrednji prireditveni prostor z betonskim odrom in tribunami, ki sprejmejo do 350 ljudi, dela v medzidju, kjer je postavljena info točka, Veronikina kavarna in razgledna ploščad in končno ureditev stolpa, ki je zajemala statično sanacijo, stopnišče v notranjosti, ki se na razgledni ploščadi zaključuje s steklenim kubosom, obnovo lin in oken ter postavitev lesenega mostovža do vhoda, ki je zdaj v prvotnem prvem nadstropju.

Projekt je bil vreden 1,7 milijona evrov, od tega je delež nepovratnih sredstev Službe vlade RS za lokalno samoupravo 900.000 evrov.

Na otvoritvi je zbrane nagovoril župan Mestne občine Celje, ki se je zahvalil sodelavcem na občini, soinvestitorju in izvajalcem ter nadzoru in vsem, ki so prispevali, da grad še naprej ostane tisto, kar je v srcu in zavesti vseh Celjanov.

Zavod za kulturne prireditve in turizem Celje, upravljavec gradu, ki je pripravil odličen otvoritveni kulturni program, pripravlja razpis za

Foto: Milojka Kompregj

Foto: Milojka Kompregj

umetniške projekte, ki bi oživili stolp skozi celo leto.

Kdor pozna Stari grad, zagotovo ne bo zamudil trenutka res edinstvenega razgleda z vrha Friderikovega stolpa; vstopnina v grad, ki znaša 2 evra, ostane z novo pridobitvijo enaka.

Milojka Kompregj

Za ljubitelje Celjskega gradu in tiste, ki ga boste obiskali še posebej po prenovi Friderikovega stolpa pa si dovolimo priporočiti zanimivo in dobro gostišče, ki je Celjanom že dobro znano, zanimivo pa je seveda za vse žejne in lačne.

Gostilne Kmetec pri celjskem grofu ne morete prezreti. Lahko jo obiščete ko se vračate z gradu, ali pa se po napornem vzponu proti gradu predhodno okrepčate v arhitekturno prijetno urejenih prostorih tega gostišča. Razgled z balkona, ki teče ob gostišču je naravnost neverjeten, dobra gostinska ponudba pa vam bo ustvarila okus po ŠE!

Gostilna pri Kmetec - Tlačan
Zagrad 140a, Celje, tel.: 03 544 2555

Abraham pri Jeriču

Delegacija Kulturnice je obiskala nekdanjega člana upravnega odbora Kulturnice Toneta Spitala, ki je obhajal abrahama. Zaželeli so mu veliko zdravja, družinske sreče in dobrega sodelovanja.

A. Grudnik

Papirus 2010

Sekcija internih komunikatorjev, ki deluje v okviru Slovenskega društva za odnose z javnostmi, je tudi letos razpisala nagrado papirus. Zanj so se lahko potegovala interna glasila, njihove naslovnice, fotografije ter elektronski časopisi, ki so izšli med 1. aprilom 2009 in 31. marcem 2010. V Premogovniku Velenje smo tekmovali z internim glasilom Rudar, naslovnico in fotografijo. Fotografija članov Rudarskega okteta Velenje avtorja Iva Hansa Avberška, oblikovalca Rudarja iz Studia HTZ, je bila ocenjena za najboljšo. Ivo Hans Avberšek je s fotografijo zmagal tudi na lanskem papirusu.

Zmagovalna fotografija Rudarskega okteta je nastala ob izdelavi celostne podobe 30-letnice okteta; v Rudarju je bila objavljena kot najava slavnostnega koncerta. V prijavi fotografije smo v obrazložitvi zapisali, da je bil Rudarski oktet ustanovljen v želji za kulturno udejstvovanje zaposlenih po napornem delu ter za poživitev internih prireditev v podjetju. Osnovno oblačilo članov Rudarskega okteta je rudarska uniforma. Avtor je ob izdelavi podobe za slavnostni koncert oktet postavil v rekultivirano območje ob Škalskem jezeru, nad odkopna področja Premogovnika Velenje, v okolje, kjer zaposleni najdejo sprostitev, rekreacijo, zabavo. Zanimiva je postavitev okteta, ki ni klasična zborovska, temveč razgibana in spominja na notno črtovje.

Na razpisu je sodelovalo 19 podjetij, prijavili pa so 14 revij, 7 naslovnice, 4 fotografije in 5 elektronskih glasil. Žirijo letošnjega papirusa so sestavljali: Vesna Petkovšek, vodja internega komuniciranja v skupini Gorenje in glavna urednica internega časopisa »Pika na G« - dobitnika nagrade Papirus 2009, in Vita Kernel, direktorica Studia Kernel za komunikacijsko vrednost, Igor Savič, urednik časopisa Glas gospodarstva in generalni direktor podjetja PM, poslovni mediji za novinarsko vrednost, Jernej

Foto: arhiv

Stritar, kreativni direktor, studio IlovarStritar za oblikovno vrednost, Jure Eržen, fotograf, časnik Delo za fotografijo ter mag. Eva Hassl Rigler, glavna urednica, agencija za digitalni marketing Renderspace za elektronske publikacije.

Prvo nagrado med revijami, to je Papirus, bo na uradni podelitvi nagrad na letošnji 14. Slovenski konferenci za odnose z javnostmi prejela revija Obzornik Zavarovalnice Triglav, katerega naslovnica je bila prav tako ocenjena za najboljšo, med elektronskimi časopisi pa je zmagala Banka SKB z SKB Novicami.

Tadeja Mravljak Jegrišnik

Foto: Ivo Hans Avberšek

Dogodki in ljudje

Jubilejnih 90 let Anice Vrtačnik

Pravijo, da je srečen tisti, ki se zna veseliti majhnih stvari in poiskati zadovoljstvo v njih. Da je za srečo dovolj iskrena beseda, topel stik rok in nasmeh bližnjega. Zagotovo je bila sreča na obisku sobotnega dopoldneva 24. julija 2010 pri gospe Anici Vrtačnik, krajanki Raven pri Šoštanj.

Anica Vrtačnik, med prijatelji Ciglerjeva Anica, je v soboto praznovala svoj 90. rojstni dan. Ob tem častljivem jubileju so slavljenko obiskali številni sorodniki, prijatelji, znanci in ji zaželeli vse najlepše. Dopoldan so na vrata potrkali tudi župan Občine Šoštanj Darko Menih s soprogo, predstavniki delegacij Krajevne skupnosti Ravne, Rdečega križa Ravne, Društva upokojencev Ravne, Društva invalidov Šoštanj, Zveze borcev Ravne. Gospod Ivan Kumer je raztegnil meh svoje harmonike in popeljal zbrane obiskovalce do vhodnih vrat. Presenetili so Anico in ji popestrili sobotno dopoldne. Skupaj so zapeli in zaželeli slavljenki veliko zdravja, sreče in še mnogih let ter, kot je dejal župan: »Da bi se takole srečali tudi ob naslednjih okroglih jubilejih.« Vsak predstavnik delegacije je gospe Anici podaril tudi darilo. Obiska prijateljev, lepih, iskrenih želja in toplih besed se je slavljenka zelo razveselila in obiskovalce povabila na prigrizke in kozarček.

Nastja Strupnik Naveršnik

Foto: arhiv

Varno okrevanje

V Bolnišnici Topolšica želijo zmanjšati število primerov, ko bolnik zaradi nemirnosti pade iz postelje in se poškoduje. To je možno preprečiti s hitrim obveščanjem osebja o nepredvidenem zapuščanju bolniških postelj. V ta namen so izvedli projekt o gradnji sistema obveščanja o nemirnosti pacientov, v katerega je povezan senzorni del, ki preko sporočilnega zagotavlja hitro ukrepanje osebja. Dodatna prednost je tudi obveščanje v primeru, da se pacient ne vrne v posteljo po določenem času.

Ob tem se zagotovo postavlja vprašanje standardov in izkoriščenosti.

Sistem naj ne bi posegal v zasebnost bolnika, izkorišča obstoječo telekomunikacijsko infrastrukturo in je zgrajen v skladu z direktivo o medicinskih napravah.

V prvi fazi je v Topolšici zgrajen sistem za en oddelek s 15 posteljami. Na predstavitvi je direktor bolnišnice dr. Justinek uvodoma predstavil vizijo, ki jo s tem dosegajo, o sistemu oziroma projektu pod uradnim imenom Razvoj in implementacija E-sistema obveščanja za varnost pacientov (E-OVP) pa so predstavili Marko Oberstar, vodja službe za IT Bolnišnice Topolšica, ter predstavnika podjetja Smart Com.

Milojka Kompej

Socialni demokrati predstavili kandidata za župana Občine Šoštanj.

Socialni demokrati – Šoštanj so predstavili prebivalcem Občine Šoštanj v torek 24.8.2010 v kulturnem domu Šoštanj kandidata za župana na letošnjih lokalnih volitvah. Novinarsko konferenco je vodil **Jan Škoberne**, kateri je dal prvo uvodno besedo gospodu ministru za šolstvo in šport **dr. Igorju Lukšiču** nato pa predstavil kandidata za župana **g. Borisa Plambergerja** športnega pedagoga na osnovni šoli Šoštanj in trenerja ženskega odbojarskega kluba Šoštanj. V svojem nagovoru je g. Boris Plamberger poudaril predvsem to, da tisto kar bo obljubil bo tudi realiziral in da ima obsežno vizijo predvsem v mladih v Občini Šoštanj ter da je potrebno za njih narediti nekaj več. Kaj več pa ne želi izdati dokler se ne začne predvolilna kampanja. Besedo na konferenci je imel tudi predsednik območnega odbora **g. Jure Kodrun** kateri vidi v Borisu odličnega kandidata za župana s številnimi izkušnjami in znanjem

Foto: arhiv SD

ter svežino pri vodenju občine. Prav tako so se konference udeležili predstavniki socialnih demokratov – Velenje, kateri so toplotno podprli kandidaturu kandidata.

SD

List

bo v času predvolilne kampanje za lokalne volitve 2010, za kandidate za volitve v organe Občine Šoštanj, po naročilu kandidatov objavil informacije o njih, v obsegu, kot je določeno spodaj:

Za predstavitev vsakega kandidata za župana v obsegu največ 1/2 strani revije List in za predstavitev liste kandidatov za člane Sveta Občine Šoštanj v obsegu največ 1/4 strani revije List.

Kandidati za župane ali liste oziroma njihovi predstavniki, morajo na naslov list.revija@gmail.com posredovati potrebne informacije oz. podatke za predstavitev do 15. septembra. Posredovanje podatkov se bo štelo za naročilo brezplačnih objav v navedenem obsegu.

Če do določenega roka potrebnih podatkov ne bo na navedenem naslovu, se bo štelo, da kandidat oziroma lista na ta način v reviji List ne želi biti predstavljen/a.

Vse druge objave predvolilne narave se bodo objavljale z običajno naročilnico in po ceniku za objave za oglase ter voščila v reviji List.

Zavod za kulturo Šoštanj
Odgovorni urednik Lista

Kiparska kolonija LES v Šmartnem ob Paki

Osma državna kiparska delavnica Les v Šmartnem ob Paki, ki je letos potekala od 28. do 30. maja, je bila zaradi slabega vremena pretežno pod legendarnim vaškim kozolcem, ki je v okras kraju in v ponos vsem, ki so ga ohranili in mu dali novo, plemenito vlogo. Organizatorja kiparske delavnice Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Velenje in Mladinski center Šmartno ob Paki, sta privabila 21 udeležencev, kiparjev in likovnikov iz Zgornje Savinjske in Šaleške doline, Šmartnega ob Paki ter iz vse Slovenije z mentorico akademsko kiparko Dragico Čadež Lapajne. Ob ogledu delavnice je bilo videti, kako spretni so lahko z gozdarskim in mizarским orodjem tudi ženske. Delo so izvajali z motornimi žagami, rezkarji, sekirami in dleti, ustvarjalke in ustvarjalci pa so bili od glave do pet v žagovini in prahu. Na koncu pa so se prikazali čudoviti kipi, skulpture in podobe, ki so tretji dan krasile prizorišče, zdaj pa so v ponos umetnikom v njihovih ateljejih ali kje v okras domačim okoljem.

Jože Miklavc

Foto: Jože Miklavc

Stare »pumpe« 2010

Prostovoljno gasilsko društvo Šoštanj mesto že vrsto let prireja odmevna tekmovanja starih ročnih in motornih brizgaln. Letošnje – že 27. po vrsti – so organizirali avgusta in znova privabili lepo število tekmovalcev. Kot je že v navadi, si je tudi tokratno tekmovanje ogledalo veliko domačinov, mnogo obiskovalcev pa je tudi od drugod.

Vse ekipe, nastopilo je 23 desetih iz številnih slovenskih krajev, so pokazale veliko mero znanja. Za ravnanje s to staro opremo, so potrebne tudi drugačne veščine, kot jih pozna večina sodobnih gasilcev. Oprema, kar vsa po vrsti, pa je bila lepa in odlično ohranjena.

Z začetkom tehnologije se je začela posodabljanje tudi gasilska oprema, stara pa je sčasoma začela propadati in toniti v pozabo. Z namenom ohranjanja stare gasilske tehnike in opreme v Šoštanju vsako leto prireajo to tekmovanje, ki ima najdaljšo tradicijo v Sloveniji, z njim pa bodo nadaljevali tudi v prihodnje.

Na tekmovanju lahko nastopajo z brizgalnami, ki so starejše od 50 let. Ocenjuje se izvirnost tekmovalne enote, kamor sodi: uporaba starih uniform, čelad, delovnih pasov ter oprema, ki so jo enote uporabljale pri svojem delu v preteklosti, kot so: ročne sirene, poveljniške piščalke, sablje, bakle in drugo. Seveda vpa je treba dobro opraviti tudi mokro vajo z dvodelnim napadom.

Letošnje tekmovanje je prvič štelo tudi za pokal Savinjsko-šaleške regije. Najboljšim ekipam v različnih konkurencah so čestitali župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru RS Darko Menih, predsednik in poveljnik domačega gasilskega društva Boris Goličnik in Milan Roškar ter poveljnik Šaleške gasilske zveze Jože Drobež.

Župan in poslanec se je v kratkem nagovoru članom PGD Šoštanj mesto in civilni zaščiti med drugim zahvalil za posredovanje po neurju, ki je bilo 6. avgusta letos, v Belih Vodah, Slanici in Klošah.

Tjaša Rehar

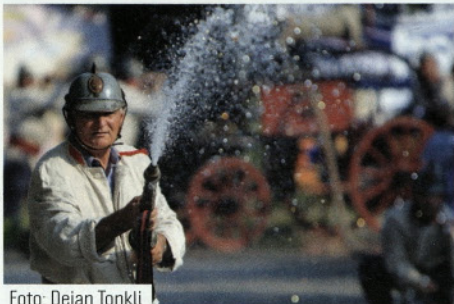

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

Tridnevno tekmovanje v preskakovanju ovir

25., 26. in 27. junija 2010 je bilo v okolici Škalskega jezera ponovno zanimivo. Konjeniški klub Velenje je organiziral tridnevno konjeniško tekmovanje v preskakovanju ovir. Turnir je potekal v lepem, sončnem in vročem vremenu v neposredni bližini prostorov kluba. V treh dneh se je odvijalo 16 tekem, ločenih glede na višino parkurja, glede na licenco tekmovalcev in glede na starost konjev. Organizatorji so zabeležili več kot 520 startov, kar naj bi bilo po besedah organizatorja dobrih 80 % startov lanskega leta, ki šteje za rekordno. Bojijo se, da bo težko še kdaj ponoviti ali celo preseči število startov, tekmovalcev in konjev lanskega leta.

Svoje jahalno znanje so predstavili številni domači jahači, turnirja pa so se udeležili tudi tekmovalci iz sosednje Hrvaške in Avstrije in skupaj poskrbeli za pester in zanimiv konec tedna in tudi meseca.

Petek za tekmovalce ni bil ravno v znamenju praznovanja dneva državnosti, saj so se že navsezgodaj zjutraj začeli zbirati prvi jahači in izpolnjevati prijave za tekme tega dne. Ob 9. uri se je tridnevni turnir v Velenju uradno pričel. Najprej je bila tekma AO (višina parkurja je 0,8 m), sledila ji je tekma A1 (1 m). V nadaljnji »odprti« tekmi A2 (1,10 m) je tekmovalo več kot 50 tekmovalcev s skupno startno listo, ocenjevanje pa je potekalo ločeno glede na licenco M in S, A in L ter tekmovalce za mladih konji. Tako je v tej tekmi potekalo troje podeljevanje pokalov in rozet (za ločene licence). Sledila je tekma L (1,20 m), ki je prav tako štela več kot 50 startov. V zadnji tekmo dneva, to je bila tekma Ma (1,30 m), je domačin Tadej Skaza pometel s starimi mački konjeništvu. Z Armagedonom S sta si priredila prvo mesto. Drugo mesto je zasedel Tomaž Laufer (KK Velebiri), tretje mesto Andrej Kučer (ŠD Center konjeniškega športa Celje), na 4. mesto pa se je uvrstil prav tako član domačega kluba Gašper Kolar z Rolexom.

V soboto je sledil podoben razpored tekem kot prejšnji dan, le da je bila na koncu dodana tekma S*. To je tekma, v kateri je parkur postavljen na višini 1,40 m. Tekma je privabila veliko obiskovalcev v okolico Škalskega jezera, verjetno tudi zaradi najvišje postavljenih zaprek v tridnevnem turnirju v Velenju. Obiskovalci so močno stiskali pesti za domačina, Robija Skazo, ki se je pred domačim občinstvom odlično izkazal in zmagal. Drugo mesto si je priredil Aleš Pevec, tudi domačin, s kobilo Lady Baloubet.

Zadnji dan turnirja je bil prav tako napet in zanimiv kot prejšnja dneva. Zvrstile so se tekme istih kategorij, še posebej zanimivo pa je bilo zaradi tekme S*, ki je štela za pokalno tekmo za člane. Prvo mesto je pripadalo Janu Veharju in Landu (iz konjeniškega kluba Ljubljana), drugo mesto sta zasedla Primož Rifelj in Dashmir K (ŠD Center konjeniškega športa Celje), tretje mesto pa Izza Vele in Velebiri Acapulco (KK Velebiri).

Konjeniško tekmovanje v preskakovanju ovir je tudi letos privabil veliko obiskovalcev. Nekatere je med sprehodom okoli jezera privabil aplavz in konji v parkurju, da so si prišli ogledat kakšno tekmo, drugi so pripeljali na ogled svoje družine, zlasti najmlajše člane.

Lep, topel in vroč konec tedna je tako zaznamoval konjeniški turnir, ki se je k sreči končal brez padcev in poškodb, ljudje pa so si lahko ponovno ogledali pravi konjeniški spektakel.

Rezultati članov KK Velenje:

Petek, 25. 6. 2010: tekma A2, tekmovalci z licencami M in S: 9. Robi Skaza (Admiral As), 11. Borut Gajšt (Daltron), 15. Tadej Skaza (Karina); tekmovalci z licencami A in L: 11. Nina Jovovič (Teraccina H), 12. Iva Magašič (Casper), 14. Tomaž Sovič (Cann), 16. Sara Jambrovič (Alexandra 37); mladi konji 4 in 5 let: 2. Aleš Pevec (Ramido); tekma L, tekmovalci z licencami L in M: 11. Barbara Krašek (Revange), 15. Tomaž Sovič (Cann), 16. Borut Gajšt (Daltron), Iva Magašič (Casper), 19. Sara Trobec (Rival 13); tekmovalci z licenco S: 15. Robi Skaza (Crayon de Couleur), 18. Gašper Kolar (Rolex); tekma Ma: 1. Tadej Skaza (Armagedon S), 4. Gašper Kolar (Rolex), 18. Aleš Pevec (Lady Baloubet), 24. Robi Skaza (Catarina), 27. Gašper Kolar (Smarty).

Sobota, 26. 6. 2010: tekma A2, tekmovalci z licencami M in S: 3. Borut Gajšt (Daltron), 5. Robi Skaza (Winetou); tekmovalci z licencami A in L: 8. Iva Magašič (Casper), 9. Sara Jambrovič (Alexandra 37), 23. Nina Jovovič (Teraccina H); mladi konji 4 in 5 let: 2. Aleš Pevec (Ramido); tekma L, tekmovalci z licencami L in M: 4. Tomaž Sovič (Cann), 7. Borut Gajšt (Daltron), 8. Barbara Krašek (Zabina 2); tekma Ma: 4. Gašper Kolar

(Smarty), 7. Robi Skaza (Ctarina), 15. Tadej Skaza (Armagedon S), 19. Sara Trobec (Rival 13); tekma S*: 1. Robi Skaza (Aragon), 2. Aleš Pevec (Lady Baloubet).

Nedelja, 27. 6. 2010: tekma A2, tekmovalci z licencami M in S: 7. Tadej Skaza (Karina), 12. Borut Gajšt (Daltron); tekmovalci z licencami A in L: 14. Iva Magašič (Casper); mladi konji 4 in 5 let: 4. Aleš Pevec (Ramido); tekma Ma: 5. Tadej Skaza (Armagedon S), 22. Gašper Kolar (Rolex); tekma S*: 11. Robi Skaza (Aragon), 15. Gašper Kolar (Smarty), 16. Aleš pevec (Lady Baloubet); tekma L: tekmovalci z licencami L in M: 2. Borut Gajšt (Daltron), 4. Nina Jovovič (Teraccina H), 7. Sara Trobec (Rival 13), 16. Barbara Krašek (Zabina 2), 20. Tomaž Sovič (Cann); tekmovalci z licenco S: 5. Robi Skaza (Alexandra 37).

Nastja Stropnik Naveršnik

»Najprej bom skočil, potem rekel hop«

3. julij je dan, ko v Velenju že navsezgodaj v jutranji pozdrav zatrobijo trobente, zaslišijo se zvoki bobnov in drugih instrumentov Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje. To je dan, ko se skozi mesto sprehodijo uniformirani »knapi«, katerih stanovsko uniformo sestavljajo črne hlače in suknjič, črna kapa in bele rokavice. Posebnost uniforme je 26 zlatih gumbov na suknjiču, ki naj bi simbolično predstavljali starost sv. Barbare, zaščitnice rudarjev, ko je umrla. V ritmu, ki ga dajejo zvoki godbe, korakajo očetje, dedje in fantje. Ponosno dvignjene glave in sreča, ki sije skozi njihove oči, naznanjajo, da je ta dan njihov dan – to je 3. julij, dan rudarjev in njihovih svojcev. To je praznik Velenja.

2. julij 2010, dan pred praznikom rudarjev, se je Velenje – tako kot vsako leto v tem času – ponovno odelo v črnino. Pa ne zaradi žalovanja, marveč v črno – kot je črno v jamah, metre in metre globoko pod zemljo, kjer rudarji vsak dan kopljejo premog, in kakršne barve je njihova uniforma. Še posebej se ob tem prazniku čuti v mestu utrip »knapovstva«, rudarjev in njihovega dela, ki je pomembno ne samo za našo dolino, ampak za celotno državo. Tega dne je potekal letos že 50. Skok čez kožo.

Dan se je začel z budnico Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje, ki je letos presenetil tudi Šoštanjčane. Dopoldan je v Kulturnem domu Velenje potekalo podeljevanje priznanj zaposlenim v Premogovniku Velenje za njihove jubileje ob 15, 20 in 30 letih delovne dobe in jamskim reševalcem. Popoldan so se zbrali rudarji na Titovem trgu in skupaj odkorakali do mestnega stadiona. V ritmu glasbe so korakali praporščaki s črno-zelenimi barvami rudarskih zastav, člani Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje, zaposleni v PV, upokojeni delavci, na koncu pa novinci. Ob korakanju parade uniformiranih rudarjev pod vodstvom mag. Matjaža Koželja je marsikateri Velenjčan vsaj delno spremljal njihovo pot skozi odprto okno bloka ali prišel pozdravit svoje kolege knape in skupaj z njimi nadaljeval pot proti cilju. Na stadionu je parado pričakala nekaj tisočglava množica, ki je bila po besedah organizatorjev najštevilnejša do sedaj.

Prvi skok čez kožo se je v Velenju zgodil pred natanko 49. leti, leta 1961, ko je šolanje zaključila prva generacija učencev v tedanji Industrijski rudarski šoli. Prvi skok se je zgodil pred Domom kulture. Običaj sprejemanja novincev v rudarski stan po starem češkem običaju, ki izvira iz 16. stoletja, se je dobro prijel na naših tleh in se ohranja že vseh 50 skokov in se bo tudi v prihodnje. V dosedanjih petdesetih letih je čez kožo skočilo 3.373 novincev, dijakov rudarske, strojne in elektro stroke ter v zadnjih letih tudi inženirjev rudarstva in geotehnologije. Leta 1994 je bil uveden tudi častni skok čez kožo. Tako od tega leta naprej vsako leto čez kožo skoči tudi častni skakalec. To je navadno gospodarski ali politični veljak, ki je v tekočem letu kakor koli pomembno prispeval k načrtom Premogovnika Velenje. Dosedanji častni skakalci so med drugimi bili tudi Milan Kučan, (že pokojni) Nestl Žgank, Uroš Rotnik, Danilo Türk, letošnji častni skakalec pa je bil predsednik vlade Borut Pahor. Častni skok je opravil z geslom: »Najprej bom skočil, potem rekel hop!« Po doskoku je dejal: »Pri vas pravite, da smo eni za eno, drugi za drugo, knapi ste pa za vse. Pred menoj in vlado je nekaj težkih odločitev, zato vas prosim za sodelovanje.« V svojem govoru je Pahor izpostavil pomembnost gradnje bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj. Po Pahorjevem mnenju si bo Slovenija prav z blokom 6, ki naj bi ga pognali leta 2015, zagotovila energetske preskrbljenost. Poudaril je, da ima sicer Slovenija smel energetske načrt, ki predvideva naložbe v plinovod Južni tok, gradnjo drugega bloka krške nuklearke in gradnjo hidroelektrarn na spodnji Savi.

Za premierjem so po starem običaju v rudarski stan sprejeli osemindeset novincev. To je bilo videti tako, da so novinci stopili na sode, spili vrček piva, povedali generalije in geslo ter na ukaz vodje parade skočili čez kožo k svojim starejšim kolegom ter jim podali roko. Letos je že tretje leto zapored potekala na Skoku čez kožo tudi razglasitev za naj sodelavca in naj skupine v Premogovniku Velenje in njenih povezanih družbah. Za naj sodelavce so bili izbrani Simon Klinc iz Premogovnika Velenje, Božo Jeseničnik iz HTZ Velenje, Miran Lukaček iz PV Invest, Mijo Pranjič iz RGP in Tomaž Lenart iz GOST.

Za naj skupini v okviru Premogovnika Velenje je bilo izbrano moštvo odkopa G2/C, ki je v letu 2009 v južnem krilu jame Preloge doseglo zelo dobre rezultate odkopavanja, ter iz povezane družbe HTZ Velenje delovna skupina Popravilo napredovalnih strojev, ki je bila lani in letos zelo aktivna pri opremljanju in sestavljanju napredovalnih strojev GPK–PV.

Direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved je na jubilejnem Skoku čez kožo dejal: »V letošnjem letu Premogovnik Velenje obeležuje 135 let delovanja, v tem času smo odkopali 220 milijonov ton premoga, v

nedrjih Šaleške doline pa ga je še skoraj 130 milijonov ton. To ob izgradnji nadomestnega 600-MW bloka Termoelektrarne Šoštanj pomeni še nadaljnjih 50 let dela premogovnika.«

Po tradicionalni prireditvi sprejemanja novincev v rudarski stan se je prijetno vzdusje nadaljevalo ob Restavraciji Jezero na pikniku vseh zaposlenih v PV, upokojenih delavcev in njihovih družin. V sproščenem, prijateljskem duhu so se družili pozno v noč.

Razvoj mesta Velenje je tesno povezan z razvojem Premogovnika Velenje, saj so rudarji mesto zgradili s svojimi rokami ob nešteti urah prostovoljnega dela. Rastlo je mesto, zgrajena je bila infrastruktura, stanovanja, zdravstveni in kulturni dom, športni domovi ... Skoraj je ni družine v mestu, v kateri ne bi bil vsaj en član knap velenjskega premogovnika, zato bo vsekakor držalo, da še danes cela Šaleška dolina diha in živi s premogovništvom in velenjskimi rudarji, kar se vsako leto potrdi tudi pri prireditvi Skok čez kožo. Letos že petdeseti.

Nastja Stropnik Naveršnik

Zapisani (v) glasbi

Prva revija domačih ansamblov

Športno kulturno društvo Mačji kamen iz Florjana je v soboto, 19. junija, pripravilo Revijo domačih ansamblov, ki se je odvijala na igrišču v Florjanu.

To je bila prva Revija ansamblov domače glasbe, kjer je v tekmovalnem delu nastopilo šest ansamblov, poleg teh pa sta nastopila še dva ansambla kot gosta večera. To so bili Tapravi faloti in Ansambel Bratov Avbreht.

Tekmovali so naslednji ansamblji:

1. Ansambel **ŠEPET** iz Topolšice
2. Ansambel **FLORJANI** iz Sevnice
3. Ansambel **STIL** iz Šoštanja
4. Ansambel **BAJTARJI** iz Selške doline
5. Ansambel **VRH** iz Prebolda
6. Ansambel **RUŠEVCI** iz Gaberka

Sodelujoči ansamblji so imeli na voljo vsak 30 minut, ki so jih morali čim bolj aktivno izkoristiti in o svojih kvalitetah prepričati občinstvo in strokovno komisijo. Poleg glasbe je pomembno vlogo pri nastopu igral tudi zabavni program, ki ga je ansambel izvedel, in odziv publike oz. občinstva na nastop posameznega ansambla.

Komisijo so sestavljali trije člani, in sicer: Zoran Zager, dober poznavalec glasbe, Marko Jevšnik – Matevž, priznani humorist, in Ivan Stropnik, član SKD Mačji kamen, samouk igranja na harmoniko. Za nemoten potek prireditve je cel večer skrbel Robi Goličnik. Prireditev je povezovala Suzana Kok.

Končni vrstni red po mnenju komisije je bil naslednji:

1. mesto je osvojil Ansambel **VRH** iz Prebolda, ki je za nagrado prejel 300 evrov in plaketo, 2. mesto si je zaslužil Ansambel **Florjani** iz Sevnice. Ta je za nagrado prejel 200 evrov in plaketo. Tretje mesto je pripadlo Ansamblu **Bajtarji** iz Selške doline, ki so za nagrado prejeli 100 evrov in plaketo. Zmagovalni ansambel po izboru občinstva je postal Ansambel Stil. Njihova nagrada je vikend paket za 4 osebe v Termah Olimja in plaketa. Nagrade sta podelila predsednik KS Skorno – Florjan Valter Pirtovšek in župan Občine Šoštanj Darko Menih, ki sta pred uradnim začetkom tekmovanja tudi spregovorila.

Še nekaj besed o samem društvu in o tem, kako je prišlo do organizacije te prireditve. Športno kulturno društvo Mačji kamen iz Florjana že vrsto let v poletnih mesecih organizira osrednjo prireditev v kraju. V preteklih letih so prirejali družabne igre, na katerih so sodelovali člani različnih društev Občine Šoštanj in bližnje okolice. Prvotno so prireditev poimenovali Vaške igre, nato pa Srečanje društev Občine Šoštanj.

Letos so se člani ŠKD Mačji kamen odločili, da obliko osrednjega družabnega dogodka v njihovem kraju spet nekoliko spremenijo. Ideja o organizaciji tekmovanja ansamblov, ki igrajo domačo glasbo se je porajala na klepetu ob jutranji kavi, ki so si jo privoščili Simon Štrigl, Robert Goličnik in Aleš Juvan v šoštanjski kavarni. Takoj ko je Robert Goličnik (ki je v naši dolini eden najbolj priznanih strokovnjakov tovrstne glasbe) ponudil strokovno pomoč pri izpeljavi prireditve, so se člani ŠKD Mačji kamen odločili, da bodo to prireditev tudi organizirali. Prireditev so poimenovali **Revija ansamblov domače glasbe**.

Organizatorji prireditve so trdno prepričani, da se bo Revija ansamblov domače glasbe v Florjanu »prijela« in bo z leti postala odmevna in dobro poznana širšemu krogu ljubiteljev narodnozabavne glasbe. Vsekakor si želijo, da bi prireditev postala tradicionalna. Z obiskom letošnje prireditve so bili več kot zadovoljni, saj je bil prireditveni šotor kljub slabemu vremenu poln navijačev in ljubiteljev narodnozabavne glasbe. Člani ŠKD Mačji kamen so kljub pohvalam za organizacijo in izvedbo prve tovrstne prireditve s strani nastopajočih in gostujočih ansamblov, poznavalcev glasbe in znanih lokalnih osebnosti, ki so bili na prireditvi, že polni idej in izboljšav za organizacijo prihodnje revije ansamblov, ki jo bodo priredili tretjo soboto v juniju 2011.

Društvo se posebej zahvaljuje za pomoč pri izvedbi prireditve in tudi za podporo pri izpolnjevanju zastavljenih nalog in ciljev društva naslednjim: podjetju Andrej d. o. o. iz Topolšice in podjetju Rednak d. o. o. iz Florjana. Poleg navedenih pa so v veliki meri pripomogli k uspešno izvedeni prireditvi še: Mins No1 d. o. o., Kovinarstvo Sovič Stane s. p., SCR d. o. o., Kmetijska zadruga Šaleška dolina z. o. o., Frapol d. o. o., Milivoj Tekavc s. p., Sternad d. o. o., Salus d. o. o., KS Skorno Florjan, Občina Šoštanj, Pentiv d. o. o., Frizerski salon Danica Turinek s. p., Avtoprevoznništvo Turinek Robert s. p., Bio Blisk d. o. o., Žagarstvo Mazej Marko, s. p., Bar Džoni, Avtoprevoznništvo Hriberšek Stanko s. p., Oštir Sonja s. p., APS d. d. in ostali, ki so prispevali dobrote za srečelov.

Foto: arhiv

Foto: arhiv

Člani ŠKD Mačji kamen so še enkrat dokazali, da se kljub težkim časom s trdim in prostovoljnim delom članov društva ter ob pomoči sponzorjev lahko izpelje res kvalitetna družabna prireditev, ki popestri utrip našega vsakdanjika v teh poletnih mesecih.

Za vse informacije in pogovor se zahvaljujem predsedniku ŠKD Mačji kamen Alešu Juvanu.

Melita Hudej

Iz/beremo

Jean-Noël Kapferer

Govorice

Nedvomno živimo v času, ko vedno težje ločimo zrnje od plev, resnico od laži, če želite resnico od govorice. Predvsem rumeni mediji servirajo nepreverjene novice, ki nastanejo na podlagi govoric; velikokrat, ko odprem kakšno internetno stran vidim da je poletje očitno na vrhuncu...kisle kumarice preganjanjo z najbolj neverjetnimi »novicami«... »nekomu je v pljučih rasel grah, leta 2012 bo konec sveta, igralki je razneslo silikonski vsadek«...je možno, da s takšnimi prispevki poskušajo zasenčiti kakšen bolj resen problem? No, to pa je že govorica.

Zdaj pa k knjigi, ki sem jo izbrala ta mesec. To delo ni tipično poletno branje, »ki bi se kar samo bralo«, kot se radi izrazijo uporabniki knjižnice v toplih poletnih mesecih, je pa zanimivo in procinljivo napisano delo mednarodno priznane avtoritete za podorčje blagovnih znamk. Pri Cankarjevi založbi je izšla nova knjiga v zbirki Esenca z naslovom **GOVORICE: Kako se rodijo? Kako krožijo? Kdo jih vrže med ljudi? Jih lahko utišamo?**. Avtor Jean-Noël Kapferer je napisal je 12 knjig s področja komunikacije in menedžmenta, ki so bile prevedene v številne svetovne jezike in so doživele več ponatisov.

V hamburgerjih so našli črve, poročilo o smrti predsednika Kennedyja ni razkrilo vse resnice, iz kabin za pomerjanje izginjajo mladenke ... Govorice so najstarejša tiskovna agencija na svetu, so vsepovsod. Resnične? Lažne? Kako se rodijo? Kako krožijo? Kdo jih vrže med ljudi? Avtor Jean-Noël Kapferer nam s pomočjo vsem znanih primerov razkrije ta fenomen, ki ga vsi poznamo, a hkrati o njem tako malo vemo. Razkrije, kako govorice uporabljajo v politiki, v borbi za tržišče, v svetu šovbiznisa in v vsakdanjem življenju. Povsod tam, kjer se govori, šušlja, kjer iz dobro obveščenih virov javnosti izve pomembne podatke o pomembnih ljudeh. Zanima ga tudi odgovor na vprašanje, ali lahko govorice utišamo. Knjiga je napisana poljudno, razumljivo vsakomur. V poplavi rumenega tiska, ki deluje prav na osnovi govoric, bo nedvomno zanimivo branje za širok krog bralcev.

V očeh javnosti beseda govorica označuje nek skrivnost, skoraj magičen pojav. To potrjuje tudi besedišče, ki ga uporablja v povezavi z govoricami: se pojavijo, izginejo, razširijo, razdivjajo, pustošijo ... Če bi govorici nadel živalsko podobo, bi bila nepredvidljiva, urna in zmuzljiva, predvsem pa ne bi pripadala nobeni doslej znani vrsti. Vpliv, ki ga ima govorica na človeka, je podoben kot pri hipnozi: človeka prevzame, si ga podredi, zapelje in posrka vase.

Ta knjiga poskuša dokazati, da je takšno dožemanje govoric zablada. Osrednja teza je, da govorice še zdaleč niso skrivnostne, temveč se ravna po neki logiki, katere zakonitosti se da jasno opredeliti. Danes že znamo odgovoriti na vsa velika vprašanja, ki se nam porajajo ob širjenju govoric. Kako se rodijo, od kod se širijo, zakaj se pojavijo nekega dne v neki določeni družbeni skupini ali na določenem kraju? Znamo si jih tudi razlagati: zakaj obrekujejo? V skladu s katerimi pravili je sporočilo, ki ga nosijo? Je sporočilo skrito ali očitno? Itd.

“Fenomena govoric ne bi mogli proučevati podrobneje, če ne bi najprej spregovorili o njihovi vlogi v vsakdanjem življenju. Kako živeti z govoricami, kako jih uporabljati, v kakšne namene, katerih učinkov - pričakovanih ali nepričakovanih - se lahko nadajamo?”

In še zadnje vprašanje: lahko govorico utišamo? Doslej smo se zadovoljili z opisno ali razlagalno analizo tega pojava – toda družbena realnost nam velevala, da sežemo dlje, k predvidevanju in napovedovanju razvoja dogodkov. S poglobljenim proučevanjem problema nadzora nad govoricami bomo prodrli v srce njihove logike in njenih mehanizmov, lotili se bomo problema verjetnosti: kdaj jim ljudje verjamejo in kdaj ne.”

KAPFERER

Govorice

Kako se rodijo? Kako krožijo?

Kdo jih vrže med ljudi? Jih lahko utišamo?

Na vsa ta vprašanja knjiga išče odgovore in Kapfererju je uspelo napisati izjemno koncizno delo, ki se v celoti posveti objektu proučevanja. Predstavlja ga nazorno, podkrepi s številnimi primeri iz ameriške, francoske, britanske, nemške, afriške, švedske, židovske, kitajske in ruske kulturne, politične in potrošniške zgodovine. Moč govoric se najbolj izkaže skozi atentat na Johna Kennedyja: 22. novembra 1963 je bil ustreljen, izdihnil pol ure kasneje, kar je v tem trenutku vedelo že 68 odstotkov Američanov, ob dveh 92, ob šestih pa 99.8, pri čemer jih je samo polovica poslušala radio ali sledila televiziji, medtem ko je druga polovica izvedela po principu od ušes k ušesom.

Pojem zavrženega govora, za katerega veljajo govorice, je postavil za legitimni družbeni pojav, ki igra bistveno vlogo celo pri oblikah demokratizacije in ga uvrsti za najstarejši množični medij.

To je eno tistih del, ki živijo mimo avtorja. Po prvi objavi leta 1987 pri založbi »Seuil« Kapferer k njemu nima več kaj dodati, tako da ga založbe samo še ponatiskujejo, ali pa prevajajo. O govoricah je namreč povedal vse.

Maja Rezman Huremović

Poezija

Ramniz Velagić
PESNIK

Proza

Marijana Kotnik
PISATELJICA

ŠEPET SPOMINOV

ZAPUŠČAM SANJE

upodobljen
z reko v pokrajini
zapuščam sanje
da v miru in samoti
preberem svojo
v tem trenutku
napisano pesem

DNEVI SO PIJANI

Dnevi so pijani.
Ujeti v norost.
Lepota utaplja fantazijo.
Upanje prebuja želje.
Čudna tišina diha
grešne misli...

IZGUBLJAM SE

izgubljam se
v otroške misli
v šepetanje tišine

razkrivam skrivnosti
v megli spomina

odhajam z njimi
v sebe

da tišino začaram
v drobne zvoke

RESNIČNI JAZ

v sebi sem
najboljši prijatelj
resnični Jaz
ki odpuščam
napake v igri
ki jo izgubljam

UTRIP METAFORE

v razbitini sanj
pesem ni spomin
čuti se utrip metafore
v središču kamna
z molitvijo za greh
je gola resnica
razbito steklo solze

ŠEPET SPOMINOV

v mislih se smeje
hrepenenje preteklosti
šepet spominov odmeva
v tišini
iz toplih besed pesem riše
sliko
na kateri mati Slovenija
objame žalostnega otroka
iz dežele bosanske

V OBJEMU TIŠINE

v objemu tišine
se noro smejiš
prebujaš spomine
prebujaš stare besede
zapreš oči in zavrtiš film
svoje življenje

z molitvijo nove vere
tišino sprašuješ
kje je tvoj Bog
izgubljen ko ga
s sovraštvom ubijaš
in v tišino kričiš
jebi se...

S POEZIJO VESELJA

vpijam neumne besede
in sestavljam trenutke
v slike bledih spominov
ko skozi sanje odhajam
v neskončne daljave
s poezijo veselja

DUH PESNIKA

zaman iščem
neodkrite svetove
potopljene v molk

v svoji fantaziji
umažem angela
z grehom kot duh
pesnika iz dolgočasje
ZAPUŠČAM DUŠO

Zapuščam
dušo.

Moje so
modrosti
v kamnih
v rekah.

Nikoli
ne bom
izginil
ker preglasno
molčim.

STOPINJE

Stopinje
so odtisi,
ki jih nihče
ne pobere.

JERICA

Če Blaža vprašaš, koliko je
star, reče: »Še malo in bom
štiri leta.«

Vse ga zanima in stokrat na
dan vpraša: »Zakaj?«

Mamica sedi na mehki
sedežni garnituri, na kolenih
guga malega Blaža in mu
poje na uho: »Dekle je po
vodo šlo na visoke planine,
dekle je poooo vodo, vodo
šlo na visoke planine. Vodo
je zajemalo, je ribico zajelo.«
Blaž dvigne ročico in položi
odprto dlan na mamičina
usta, rekoč: »Zakaj se je pa
ribica pustila ujeti?«

Mamica nežno odmakne
Blažovo ročico in mu zaupa:
»Veš, sinko, mislim, da je
ribica deklico počakala.«

»Zakaj jo je pa ribica
počakala?«

»Mogoče je pa bila ribica taka
kot naša Jerica,« mamica
nagajivo pogleda Blažku v
okrogle oči, iz katerih sije
ena sama radovednost.

»Kakšna pa je bila vaša
Jerica?« Blaž kar ne more
dočakati odgovora.

»Oh, prelepa! Po trebuščku
svetla, po hrbtu pa temno
siva in rdeče pikice so se
svetile na njenem plaščku!«

»A potem je bila Jerica
pikapolonica?« ne odneha
Blaž.

»Ne,« pravi mamica.

»Povedala ti bom zgodnico:
Ko sem bila majhna punčka,
sem imela še dva bratca.
To sta zdaj tvoja strica
Tonček in Janko. Saj veš, kje
smo bili doma, pri babici.
Tam, kjer teče potoček, v
katerega mečeš kamenčke
in po katerem z bratrancem
Petrčkom spuščata tvojo
rdečo ladjico.

Mi nismo imeli ladjice, kot
jo imaš ti, ampak smo si jo
naredili iz papirja. Ko se je
zmočila, je razpadla in je
ni bilo več. Nismo bili nič
žalostni, ker nam mama

ni mogla kupiti igrač, saj ni imela denarja. Kajti mi smo imeli svoj tolmunček. Vsi trije smo ga gradili. Tonček, Janko in jaz. Na kup smo nanosili velike in male kamne, zaplate zemlje, vejice in šope dolge trave. Tam, kjer potoček ravno pokuka iz gozda, kjer sonce vsak dan čisto kratek čas posije nanj, smo zgradili naš tolmun. Sezidali smo ga iz velikega kamenja, vmesne luknjice zapolnili z manjšimi kamenčki, vse skupaj pa obložili s kosi ilovice in vanjo vtisnili šope trave. Nad tem našim jezercem se je košatila velika gozdna praprot, ki je kot zavesa zastirala pogled v globino. Više gor v potoku smo poiskali skalo, ki je imela spodaj izdolbino, da je bila videti kot nekakšna votlina.

S težavo smo jo celo popoldne kotalili navzdol po potoku, kajti bila je neznansko težka, naše ročice pa še majhne in slabotne. Previdno smo jo potopili v naš tolmun, kajti morali smo paziti, da skala ne bi udarila ob steno jezusa in ga podrla.

Takrat ko smo bili mi otroci, je bila voda še čista. Tako čista, da smo jo pili. Kar tako, obe dlani smo stisnili tesno skupaj, jih upognili, da smo naredili nekakšno skodelico, zajemali in pili ... Ljudje v vodo niso zlivali toliko grdih, umazanih stvari, kot to nekateri počnejo danes. Zato so v vodi veselo plavale ribe. Seveda so jih poredni fantje tudi lovili, ampak moja mama jih je vedno okarala, če jih je zalotila pri tem početju. Tudi mi, otroci, smo postali pravi mali ribjji čuvaji. Če smo opazili sosedove otroke, smo zagnali vik in krik, da so se skoraj zagotovo pognali v dir. Potem so šli loviti niže, daleč stran od naše hiše. Mama nas je od malega učila, da živijo prav tako rade živijo kot mi. Ampak nismo mogli razumeti, zakaj so jih potem apostoli lahko lovili, kolikor so jih le mogli ujeti, in še celo sam Jezus jim je naročil, kam naj vrnejo mrežo, da bodo ulovili čim več. Mi smo raje jedli sam kruh, kot da bi za našo malico morala umreti riba.

Lovili smo jih zgolj zato, da smo jih lahko opazovali. Nekoč je Tonček prav pod našim tolmunom ugledal posebej lepo postrv. Spretno jo je potegnil izpod spolzkega kamna. Njegove roke so bile majhne, prsti pa dolgi in lahko je segel prav v vsako kotanjo. Ko je pod prsti začutil mrzlo, spolzko ribje telo, je živalco nežno stisnil, kajti poškodovati je ni smel. Počasi jo je izvlekel, jo par sekund držal v zraku, da smo se lahko načudili, kako je hlastala za zrakom in kako bistre oči je imela. Kot bi se tudi v njih pretakala sama čista voda! Nato jo je slovesno položil v vedro vode, mi pa smo poklekili okrog vedra in občudujoče vzdihovali: »Kako je lepa!«

Temno rdeče pike so se tako svetile na njenem hrbtu, kot bi bila posuta z rubini. Neutrudno je krožila po ozkem dnu in ko se nam je zazdelo, da plava nekoliko počasneje, smo družno sklenili: »Ves zrak je podihala! Vrzimo jo v tolmun.«

Tonček je nežno objel občutljivo ribje telo in jo poljubil na gobček.

»Hitro, hitro jo daj v vodo,« sva zaskrbljeno

silila midva z Jankom, misleč, da bo brez vode v trenutku poginila. Odpirala je svoja usta, da smo lahko videli čisto drobcene zobke. Tonček jo je položil v naš tolmun. Kot blisk je splavala v temno globino.

K tolmunu smo se potem vračali kar naprej. »Kaj, ko bi jo poskusili hraniti?« sem predlagala in oba brata sta se strinjala. Vedeli smo, da v vodi išče take majčkene kose hrane, ki jih mi niti videti ne moremo, pa se nam je smilila. Začeli smo brskati po gnoju in pod kamni in steklen kozarček se je začel polniti s črvički in tudi žuželkami.

Kmalu smo spoznali, da je ribica nejevoljna in vznemirjena, če smo preglasni. Zato smo k tolmunu prihajali čisto tiho, mirno in počasi. Počepnili smo in molčali, tisti, ki jo je prvi zagledal, je s prstom pokazal in prvi vrgel črva. Spočetka je, ko je črvič čofnil v vodo, ribica kot raketa švignila v skalno votlino. Ampak verjeli smo, da se bo zopet pojavila. Res se je, vedno pogosteje je priplavala na vrh, zgrabila črva ali muho in plen odnesla v globino.

Ko smo to prvič videli, je bil dan našega velikega zmagoslavja. Takrat smo tudi sklenili, da jo bomo krstili. Kmalu smo se brez prepira zedinili: »Jerica naj bo!«

Sčasoma se nas je tako navadila, da smo jo lahko prijeli, kolikor krat smo hoteli. Ampak vedeli smo, da je prepogosto ni dobro valjati po rokah, bali smo se, da bi ji ogulili prelepo kožo. Krmili smo jo vsak dan in po kakih dveh letih je, skoraj bi prisegla, priplavala na površje, če smo jo poklicali. Nagnili smo se čisto nad tolmun in potrpežljivo, z rahlim glasom, klicali: »Jerica, Jerica!«

V deželo je prišla dolgočasna, siva, megljena in mokra jesen. Dnevi so bili kratki in mračni,

več dni zapovrstjo je deževalo. Po grapi je pridrla rjava brozga, ki je s seboj valjala hlode, veje in drevesne skorje. Vso noč je lilo kot iz škafe. Zjutraj je bilo nebo kot umito, modro, kot ga nismo videli ves mesec. Poskakali smo iz postelje, navlekli nase tople cunje, obuli gumijaste škornje in eden za drugim tekli k našemu tolmunu. Zgodilo se je to, česar smo se najbolj bali. Tam, kjer je dve leti kraljevala Jerica, je drla umazana voda, še praprot je izpodjedlo. Mokrih lic smo tekli vzdolž potoka in upali, da jo bomo zagledali, kako plava nazaj proti toku. Samo da jo najdemo, spet bomo zgradili tolmunček in spet ji bomo stregli, kolikor bo le mogla pojesti.

Prvi jo je zagledal Tonček. Ležala je v blatu, tik ob cesti, kamor jo je naplavila deroča voda. Obrnjena je bila na hrbet, njene oči pa so bile kalne in prazne. Naredili smo ji grobek v gozdu nad domačo hišo. Nismo je položili kar v zemljo, pač pa smo iz deščic zbili majhno krsto, na njo pa položili kamen, da je ne bi kakšna lisica izkopala. Zasuli smo jo z zemljo, na ribji grob pa natakneli cvetove krizantem, saj drugih rož v pozni jeseni že ni bilo več. Iz leskovih šib smo naredili tudi križ, nanj pa z risalnim žebličkom pritrdili kartonček z napisom IN-RI. To smo videli na velikanskem križu v cerkvi in tako je predlagal tudi Tonček, ki je že hodil v šolo in torej tudi k verouku. Pod IN-RI pa je bilo z debelimi črkami napisano: JERICA.

Ko je grobek pokrtil sneg, smo počasi nehali žalovati. Naslednjo pomlad smo zgradili nov tolmun, a ni bil tako velik ne tako lep in tudi ribe s tako svetlečimi rubinastimi pikami po hrbtu nismo nikoli več ujeli.

Verovanje v okolje

Naj odpadke ne bo samo odpadki in velik strošek

Doma imamo v garaži na dobro vidnem mestu shranjen »ajmerček«, v katerega dnevno odlagamo odpadne plastenke, pločevinke, konzerve ... Zraven je še posebno mesto za shranjevanje papirja. Včeraj dopoldan sem odnesla v ta naš zbiralnik stare šare prazno, politrsko plastenko od jogurta. Seveda sem po zajtrku plastenko najprej umila, posušila, iztisnila iz nje zrak in tako zmanjšala volumen ter jo odnesla k ostalim odpadnim stvarim. Če pomislim, da smo še pred nekaj meseci zavrgli vsak odpadke naravnost v koš pod pomivalnim koritom, najverjetneje plastenke še z nekaj mililitri jogurta, ki se je prav tako verjetno razpacial po košu, se mi zdi trenutno ločevanje in odlaganje odpadkov precej zamudno, ampak za našo mater Naravo bomo naredili vse, da ji povrnemo raj na Zemlji.

Naj me kdo ne razume narobe – sem velika zagovornica ločevanja odpadkov. Že pred uvedbo zakona o pravilnem ravnanju z odpadki sem vztrajala z zbiranjem starega papirja, odpadnih baterij in z zbiranjem plastičnih pokrovčkov – tistih, ki jih najdete na plastenkah s sokovi. Z zbiranjem le-teh sem sicer res začela zaradi dobrotelne namene, a počasi se je zavest o pravilnem ravnanju z že uporabljenimi artikli večala in postajala sem vse bolj pozorna na svoje ravnanje in tudi ravnanje drugih ljudi z odpadki.

Odvažanje smeti vsakih štirinajst dni gospodinjstvo na nek način prisili k ločenemu zbiranju odpadkov in odlaganju v za to namenjene kesone. Ne morem si predstavljati kakšne osemčlanske družine, ki bi lahko stlačila vse odpadne reči v koš in čakala na odvoz čez 14 dni. Hočeš, nočeš – moraš ločevati. K temu silijo zakoni in sankcije za nepravilno ravnanje z odpadki. Žalostno pa je, da nekateri ljudje ločujejo odpadke le in samo, da se izognejo kazni.

Verjetno bi danes ponoči povsem mirno spala, če se včeraj ne bi zgodilo, kar se je. Z »ajmerčkom« sem prišla do smetnjakov na bližnjem otoku. Prva dva kesona sta bila že od daleč videti nabito polna. To sta kesona za plastiko. Prva stvar, ki me je zmotila, je bila ta, da se pokrovi niso dali zapreti in so gledali nekaj centimetrov v zrak zaradi prevelike natlačnosti plastenk. »Kako za vraga je to možno?« Pokrov bi moral biti zaklenjen oziroma nekako zaprt, ljudje pa bi lahko vanj metali odpadke skozi samo za to narejene reže. Mislim si lahko le, da se je nekdo izživil nad ubogo, nič slabega mislečo kanticco za smeti. Druga stvar, ki mi je zavrela kri, je bila ta, da številni ljudje, ki sicer res ločujejo odpadke, odpadne embalaže ne stisnejo. Tako ni čudno, da se že ob količini 20 plastenk napolni cel smetnjak.

Nekaj časa sem se mučila in uspelo mi je spraviti tri plastenke – ki sem jih za razliko od mojih predhodnikov stisnila – v smetnjak, preostalih pa ne. Pri kanti s pločevino vsaj niso gledale »piksne« iz nje, ravno tako pa se prejšnjim lastnikom le-teh ni ljubilo iztisniti zraka iz njih, da bi pločevinka zasedla res minimalno možno prostornino. Na koncu otoka stojijo še 3 kante za star papir. Vrgla sem v prvo nekaj papirja in opazila, da so te skorajda prazne.

Možnost številka 1 je ta, da se papirja nabere bistveno manj kot pločevink in plastenk dnevno, možnost številka 2 pa je, da so ravno kakšen dan pred tem izpraznili kante za papir. Sama se bolj nagibam k možnosti številka 1. Verjetno bi bilo bolj smiselno imeti kakšen keson za papir manj in kakšnega več za pločevinke ali (in) plastenke.

Z »ajmerčkom« sva se odpravila domov. Nisem storila vsega, kar sem imela v planu, saj sem več kot polovico plastenk morala odnesti nazaj domov. Ko sem že zapuščala otok s kantami, sem opazila, da ležijo zadaj za smetnjaki po tleh kuhinjske vreče s pločevinkami. Že tako prevrta kri me je ponovno ogrela, saj kar nisem mogla verjeti svojim očem. Ljudje mečejo stran cele embalaže, se ne potrudijo, da bi zmanjšali njihov volumen, potem pa nimajo več prostora, kjer bi lahko odlagali odpadke, in jih zbašejo v vreče in zavržejo za smetnjak.

Prosim, naj mi kdo razloži smiselnost tega našega novega zakona! Ni dovolj, da postavijo nov zakon in določijo sankcije za nepravilna dejanja. Potrebno je ljudi tudi naučiti in jim privzgojiti vest o pomembnosti pravilnega ravnanja z odpadki za nas, naš planet in ne nazadnje tudi za naše zanamce. Naj postavijo nadzorne službe, ki bodo spremljale dogajanje, in naj kaznujejo ljudi, ki se ne držijo dogovorov. Naj se sliši še tako smešno, ampak vse kaže, da bomo morali začeti mlajši učiti starejše ljudi. Kolikor se sama spomnim iz svojega osnovnošolskega šolanja in kolikor opazim pri mlajši sestri, šola da veliko na ekološko osveščenost mladih. Sodelujejo na številnih zbiralnih akcijah. Skozi igro se učijo o pomembnosti pravilnega ravnanja z odpadki. Vključujejo se tudi na regionalni projekt Odpadek naj ne bo samo odpadke. Prav je, da mladega Janezka naučimo o pravilnem ravnanju z odpadki in mu privzgojimo posluš za ekološko osveščenost, da bo tudi star Janez pravilno ravnal. Saj ne trdim, da so današnji otroci vrhunec znanja in pridnosti, ampak otrok zagotovo ne popije vsak dan pločevinko ali dve piva, nato pa odnese pločevinko v keson.

Dajmo, ljudje! Saj ni tako težko. Če smo se že sprijaznili z ločevanjem odpadkov in to tudi počnemo, se dajmo še potruditi, da jih bomo tudi odložili tako, kot je potrebno. Naj nam ne bo vseeno, kam odložimo pločevinko in kako. Naj odpadke ne bo samo odpadke in velik strošek, ko bo sledila sankcija za nepravilno ravnanje in bo inšpekcija udarila po žepu.

Nastja Stropnik Naveršnik

Foto: arhiv

Uredba ne prinaša rešitev!

V zadnjem desetletju se je zelo povečalo število ljubiteljev oblik športa in rekreacije z motornimi vozili, ki omogočajo tudi vožnjo izven cest. S tehnološkim napredkom in dostopnostjo teh vozil širšemu krogu ljudi se je število voženj povečalo, temu pa ni sledila ureditev infrastrukture za take vožnje. Po naših podatkih ni bilo urejeno niti eno območje za te športe, ki bi imelo tudi ustrezno dokumentacijo oz. dovoljenja. Posledica tega je, da se število voženj izven cest, v naravi, stalno povečuje.

Problematika voženj z motornimi sanmi, motokros motorji, štirikolesniki in drugimi neregistriranimi vozili na motorni pogon v naravnem okolju je tudi v našem območju zelo razširjena, vsako leto bolj. Vožnje se dogajajo tudi v do pred nekaj let mirnih conah, v zavarovanih območjih, kot sta Krajinski park Golte in Naravni rezervat Smrekovec – Komen, v gorskem gozdu in po slemenih med Smrekovcem in Raduho. Vozniki ogrožajo območje, ki je zaradi prisotnosti redkih ptic in ohranjenih nekaterih tipov naravnega okolja uvrščeno v evropsko pomembna območja Natura 2000 divjih kur, nemalokrat pa ogrožajo tudi pešce in smučarje.

Planinci, lovci, gozdarji in drugi ljubitelji narave, ki smo včlanjeni v Naravovarstveno zvezo Smrekovec, preko zveze in posamično že vsaj šest let na problem opozarjamo pristojne državne in lokalne institucije ter izvajamo različne aktivnosti za osveščanje našega članstva in širše javnosti.

Vožnje v naravnem okolju ureja Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju, sprejeta v l. 1995 in nekoliko dopolnjena v l. 2001. Določila uredbe niso več skladna z nekaterimi drugimi predpisi, kot sta Zakon o planinskih poteh in Zakon o gozdovih, predvsem pa določajo smešno nizke kazni za kršitelje. Sprva je ta pomanjkljivost motila le ljubitelje narave, zadnji dve leti pa so na podlagi nekaterih poskusov nadzora, ki jih je na podlagi naših pritiskov izvedla policija, njeno spremembo začeli zahtevati tudi imetniki in predvsem prodajalci »adrenalinskih« vozil. Med drugim so sprejeli tudi svoj etični kodeks, nadaljevanje voženj v naravnem okolju pa se kljub temu veselo nadaljuje, kar lahko dokažemo predvsem s fotografijami iz zadnje zime. V medijih, predvsem pa na spletnih straneh, lahko najdemo oglaševanje za organizirane skupinske vožnje t. i. safarije v naravnem okolju.

V Naravovarstveni zvezi Smrekovec smo pristojnemu ministrstvu vsebinske pripombe na uredbo prvič posredovali že pred več kot petimi leti, osnutek Uredbe o spremembi uredbe o vožnji v naravnem okolju pa smo dočakali pred nekaj tedni. Predlagane spremembe se nanašajo predvsem na razširitev definicije naravnega okolja, na prilagoditev nekaterim zahtevam Zakona o planinskih poteh in Zakona o gozdovih, na možnost ureditve poligonov oz. območij za vožnjo z motornimi vozili in kolesi, določajo izjeme, dosedanje pristojnost za nadzor od inšpekcijskih služb in policije razširjajo še na občinske redarske službe ter na naravovarstvene in prostovoljne nadzornike ter določajo višje kazni.

V Naravovarstveni zvezi Smrekovec ocenjujemo, da je osnutek nove uredbe še vedno pomanjkljiv. Premalo jasno definira območja, kjer so vožnje dovoljene ali prepovedane. Dovoljene vožnje po nekategoriziranih cestah bodo prinesle zmedo v nadzor nad njimi. Naravovarstvene in prostovoljne nadzornike je država v predpisu o varovanju narave uzakonila že pred leti, ni pa zagotovila pogojev za njihovo uvedbo. Predlagane kazni za vožnje v

naravnem okolju so odločno prenizke, pogrešamo tudi ukrep možnosti odvzema motornega vozila in kazen za oglaševanje nedovoljenih voženj. Ocenjujemo, da je kazen 500 € z zelo nizko verjetnostjo dejanske realizacije za premožne kršitelje še vedno smešno nizka. Vedeti je potrebno, da se z motornimi sanmi danes vozijo predvsem posamezniki, ki si lahko privoščijo »igračke«, vredne 20.000 € in več, trenutno je v akciji štirikolesnik za 18.200 €. Nujne so tudi spremembe in dopolnitve cestno prometnih predpisov v smislu obvezne registracije t. i. »adrenalinskih« motornih vozil, ki bi bistveno olajšale nadzor nad vožnjami v naravnem okolju.

Kritični do predlaganih sprememb uredbe so tudi lastniki in vozniki motornih vozil, predvsem pa njihovi prodajalci. Povsem razumljivo je, da so njihove pripombe diametralno nasprotne našim. Tako zakonodajalec pri odločitvi za dokončno vsebino uredbe ne bo imel lahke naloge. Vsi najvišji politiki v Sloveniji govorijo o trajnostnem razvoju. Zato v Naravovarstveni zvezi Smrekovec upamo, da bodo v primeru reševanja problematike voženj v naravnem okolju »te besede tudi meso postale«.

V imenu NZ Smrekovec: Irena Brložnik

Foto: arhiv

Rekreacija in šport

Svetovno prvenstvo v castingu

Od četrтка do sobote je na stadionu pod vilo Široko v Šoštanju potekalo Svetovno mladinsko prvenstvo v castingu v organizaciji Ribiške družine Paka Šoštanj pod pokroviteljstvom Občine Šoštanj.

31 tekmovalcev in 13 tekmovalk iz devetih držav (Poljske, Slovaške, Češke, Švedske, Norveške, Hrvaške, Avstrije, Nemčije in Slovenije) se je pomerilo v peteroboju in v posameznih disciplinah: D1 muha cilj, D2 muha daljava, D3 obtežilnik natančnost, D4 obtežilnik cilj in D5 obtežilnik daljava ter v ekipnem mnogoboju.

Med mladinci se je najbolj izkazal Jan Weitz s Češke, ki je osvojil 506,325 točk, med mladinkami pa se je zmage razveselila Magdalena Kuza s Poljske s 453,630 točkami. Ekipno so slavili Čehi pred Nemci in Hrvati med mladinci, med mladinkami pa Poljakinje pred Čehinjami in Slovakinjami. Slovenija je imela na tekmovalcu enega predstavnika, in sicer mladince domače Ribiške družine Paka Šoštanj Žiga Irmana, ki je osvojil 29. mesto. Tekmovalce je odprl župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru RS Darko Menih, ki je za delegate ekip pripravil v soboto v prostorih Občine Šoštanj tudi sprejem. Predstavil jim je občino Šoštanj ter jim podaril knjige domačega umetnika Ivana Napotnika. Vodje ekip in trenerji so si nato skupaj z županom ogledali še prenovljeno vilo Mayer, v kateri so med drugim v stalni zbirki razstavljeni prav Napotnikovi kipi. Predsednik Svetovne castinške organizacije Kurt Klamet iz Nemčije se je županu zahvalil za gostoljubnost in mu v spomin poklonil medaljo.

Župan in poslanec Darko Menih je na zaključni prireditvi v Termah Topolšica, kjer so bile ekipe nastanjene, skupaj s predsednikom Svetovne

castinške organizacije Kurtom Klametom čestital najboljšim ter poudaril, da je zelo ponosen, da se nadaljuje delo družine Mešič, ki je bila pionir castinga v Sloveniji in so posegali po prvih mestih tako na evropskih kot svetovnih članskih prvenstvih.

Na koncu sta predsednik Svetovne castinške organizacije Kurt Klamet

Foto: T.R.

ter generalni sekretar Svetovne castinške organizacije dr. Josef Doležal čestitala in se zahvalila organizatorjem z besedami, da je bilo to do sedaj najbolje organizirano Svetovno mladinsko prvenstvo v castingu.

Casting je suha disciplina v ribiških veščinah. Izhaja iz besede »cast«, ki pomeni met, metati, vreči. Pod imenom casting poznamo discipline, ki jih imenujemo cilji in daljave. Cilji so tarče, katere tekmovalec s palico in obtežilnikom cilja-meče iz različnih položajev in daljav, ravno tako tudi z umetno muho. Disciplini obtežilnik daljava in daljava umetne muhe, pa enačimo z atletskimi disciplinami, kot so met krogle, kladiva in diska. Tekmovalne priprave terjajo tako intenzivne treninge, veliko volje in časa. Zahteva dobro telesno pripravljenost. Posebno pri metih daljav.

Tjaša Rehar

Aktivnosti polno taborjenje

Krona vsakoletnega taborniškega dela je vsekakor taborjenje. Taborniki iz Rodu Pusti grad Šoštanj smo v družbi tabornikov iz čete Zelenega zlata Polzela, čete Gozdovi Žvajge Prebold in taborniki iz Rodu Bistre Savinje Šempeter ponovno preživeli pravilničnih 10 dni v Kajuhovem taboru v Ribnem pri Bledu.

Vse kar se dogaja na taborjenju, je le težka strniti v krajši članek, saj je bil tudi letos program zelo pester. Vseboval je vse od bivakiranja v naravi, hajkov po okolici, kopanja za reko Savo in na Bledu, vožnje s kanuji, gradnje splavov, super tematskih večerov ob ognju, viteškega dne, športnih iger, taborne olimpiade, proge preživetja, osvajanja večin, gradnje vodovih koticov, ... do še cele kopice drugih programskih aktivnosti, ki so se vrstile druga za drugo. Koliko prostovoljnega dela in naporov je vloženo v organizacijo tako velikega taborjenja, si le težka predstavljate. A širjenje taborniškega znanja, življenje v naravi, dobra družba in široki nasmehi na obrazih otrok na koncu taborjenja so naša vzpodbuda in nam dajejo zalet. Letos smo imeli tudi izjemno srečo z vremenom, saj nas je dež malce zmočil le en dopoldan (za 2 slabi uri) in eno noč. Vse preostale dneve se je izmenjevalo nekakšno vmesno vreme med pasjo vročino in prijetno temperaturo, s katero se je dalo preživeti.

V prvih dneh so nam program dodatno popestrili tudi skavti iz Belgije (bilo jih je 22), ki so se za par dni ustavili v našem taboru v sklopu njihovega raziskovanja Slovenije. Tako smo imeli priložnost spoznati nekaj njihove kulture, angleškega jezika in se z njimi seveda pomeriti v nogometu. Najbolj tradicionalne tekme v nogometu sicer vsako leto potekajo med mladimi (dijaki in študentje) in starimi (vsi nad 23 let) udeleženci

Foto: SiNi

taborjenja. Letošnjo tekmo smo prepričljivo dobili stari. Mladi pa so svoj gnev zaradi poraza znesli naslednji dan na tekmi proti belgijskim skavtom in so jih prepričljivo premagali.

Prav poseben trenutek pa je bil ob koncu taborjenja. Naša res najboljša kuharica Marjana Cencelj je praznovala 25-letnico kuhanja v Ribnem. Za ta visoki jubilej smo ji pripravili poseben taborniški zbor ob zastavi in ji podarili 25 manjših daril oz. pozornosti. Tako smo se ji na svojevrsten način zahvalili za vse, kar je naredila za nas.

Taborjenje je tako uspešno za nami. Ponovno smo se imeli naravnost imenitno in že komaj čakamo novih izzivov, ki nas čakajo v prihodnjem taborniškem letu.

Tomaž Sinigajda - SiNi

Kolesarski vzpon na Sleme

V nedeljo, 4. julija, so člani Kolesarskega kluba Energija Velenje pripravili že 14. vzpon na Sleme. Točno 200 tekmovalcev je pred štartom pozdravil župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije Darko Menih, ki je dal tudi štartni znak za začetek dirke. Župan je tekmovalcem čestital za vztrajnost, kondicijo, izrazil je veselje, da dirka poteka na območju občine Šoštanj, obenem pa je tudi čestital organizatorjem za trud pri izvedbi prireditve.

Organizatorji so nagradili najboljše v kar štirinajstih kategorijah, skupni zmagovalac med moškimi pa je postal Jani Prešeren, BVG Golč, ki je progo od Topolšice do Slemenca prevozil v 35 minutah in 11 sekundah. Med ženskami je bila najhitrejša Natalija Anderluh, MTB Koroška, ki je

za vzpon na Sleme potrebovala 46 minut in 55 sekund. Tekmovalci so morali prevoziti 14,7 km dolgo progo in ob tem premagati kar 715 m višinske razlike, tako da so bili ob koncu prav vsi zmagovalci.

Foto: T.R.

Tjaša Rehar

Lovski pohod po obronkih lovišča

V Lovski družini Smrekovec – Šoštanj se pogosto kaj dogaja. Junija so organizirali pohod po mejah lovišča, ki je zelo priporočljiv za nove člane, saj tako spoznajo meje lovišča lovske družine. Idejo za pohod, ki je na nek način že tradicionalen, so dali že pred leti starejši lovci (Slavič, Jelen in drugi). Tako kot je bila letos enajsta maša na Svetem Križu, tako je bil tudi pohod po mejah že enajstič. Pohod traja dva dni, saj je potrebno prehoditi kar 70 kilometrov. V letošnjem letu so uspeli opraviti samo prvi del poti, prišli so samo do Smrekovca, krivo pa je bilo slabo vreme. Drugi del poti, upajo, bodo lahko opravili v jesenskem času. Prvega dela poti se je udeležilo 28 pohodnikov. To so bili člani LD in njihove žene ali partnerice.

Pohod se je začel v Lokovici, kjer so šli po obronkih kraja in se potem spustili proti Penku. Od tam so se povzpeli do Sv. Antona v Skornem, naprej pa v Lepo Njivo in v Libijo. Po potoku navzgor so prišli do sedla med Mozirskimi planinami in obronki Smrekovca. Pohod se je končal na Koči na Smrekovcu, kjer je sledil družabni večer. Drugi dan pohoda, ki ga bodo izvedli v jeseni, pa gre najprej do vrha Smrekovca, nato do Kramarice ter po grebenih in grapah vse do Slemenena. O tam v dolino pod Žlebnikovo domačijo in ob potoku Strmina vse do Lajš. Tukaj bodo pot končali, čeprav ostane del poti do šoštanjskega jezera še neprehojen.

Pot je naporna, vendar je vedno lepo prehoditi lovišče, še posebej zato, ker so udeleženci polni dobre volje in navdušeni nad lepotami našega lovišča.

Melita Hudej

Foto: Zdenko Slatnar

Spominska vožnja

Marljivi člani kluba Moto veterani Šoštanj so v soboto pripravili že 11. spominsko vožnjo od Šoštanja do Zavodnja.

Kakih 180 motoristov iz Šoštanja, Velenja, Slovenskih Konjic, Zreč, Zgornje Savinjske doline, Ptuja, Zasavja in še kod se je zbralo pred šoštanjskim gasilskim domom, kjer jih je pozdravil tudi župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru RS Darko Menih, ki jih je med drugim pohvalil za zelo disciplinirano in varno vožnjo, saj šoštanjski moto veterani slavijo kot najboljši klub na območju celjske prometne policije, saj nikoli niso udeleženi v prometnih nesrečah.

Moto veterani Šoštanj na čelu s predsednikom Vilijem Pečovnikom, ki je motorist že 51 let, pripravijo to spominsko vožnjo v spomin na avtomobilske dirke, ki so včasih potekale na trasi med Šoštanjem in Slemenom. Dirke so organizirali že kmalu po drugi svetovni vojni, saj je bilo v Šoštanju ustanovljeno avto-moto društvo že davnega leta 1947. Prijeten dan so motoristi z druženjem ob sproščenem klepetu zaključili ponovno pred gasilskim domom v Šoštanju.

Tjaša Rehar

Foto: T.R.

Košnja pri Času

Slavko Tajnik iz Gaberka navadno travo v svojem sadovnjaku pokosi s kosilnico. Letos pa ga je predsednik Kulturnice Franc Štehnarnek prepričal, da bi lahko to travo pokosili na ročni način in s tem obudili spomin na čas, ko še ni bilo strojev in so si sosedje v vasi med seboj veliko bolj pomagali pri fizičnih opravilih. Kosci so zgodaj vstali, za zajtrk dobili žgance in belo kavo, potem pa so se skupaj podali kosit. Kljub temu da je ročna košnja danes bolj izjema kot pravilo, je ta dogodek pokazal, da so udeleženi kosci še vedno večji uporabe kose.

A. Grudnik

Foto: A.G.

Kres

Občinski odbor NSi Šoštanj, ki mu uspešno predseduje kandidat za župana Občine Šoštanj Roman Kavšak, je v četrtek, 24. junija, organiziral kresovanje ob dnevu državnosti. Ob zanimivem in bogatem kulturnem programu (Ženski pevski zbor Lokovica, Luka in Jan Ovčjak, Matej Zaveršnik) je kandidat za župana Kavšak vsem zbranim v svojem nagovoru tudi čestital ob dnevu državnosti. Slovenija je naša skupna domovina in kot tako jo moramo znati ceniti.

p

Foto: arhiv

Elektra - ponos Šoštanja

Košarkarski klub Elektra

Košarka je v organizirani obliki v Šoštanju prisotna že več kot 60 let, kar nas uvršča med prva mesta v Sloveniji, kjer se je začela igrati košarka. V celotnem obdobju so bili vzponi in padci, kar je za tekmovalni šport v tako dolgem obdobju nekaj običajnega. A klub je vzdržal skozi vsa leta in ostaja trden član prvoligaške družine.

V sezoni 2009/10 so bile v klubu zelo uspešne mlajše selekcije, saj so vse ekipe mlajših selekcij nastopale v I. ligah v svoji starostni konkurenci. Še posebej uspešne so bile osnovnošolske in srednješolske košarkarske ekipe, ki so sestavljene v veliki meri iz igralcev Elektre (ekipa OŠ Šoštanj je dosegla odlično 3. mesto v Sloveniji na pionirskem festivalu).

Članski ekipi pa žal ni uspelo ponoviti uspehov iz sezone 2008/09, ko je bila celo finalist pokalnega tekmovanja. Zgodilo se je ravno nasprotno, saj je v državnem prvenstvu dosegla končno 10. mesto. S tem rezultatom se članska ekipa prvič po 7. zaporednih sezonah ni uvrstila v Ligo za prvaka in je bila hkrati med kandidati za izpad iz Lige Telemach. Tudi drugi cilj,

uvrstitev na zaključni turnir osmih najboljših ekip pokalnega tekmovanja, ni bil dosežen. Zaradi tega se je upravni odbor kluba po sprejemu ocene sezone odločil, da bo v prihodnji sezoni vodenje članske ekipe zaupal novemu trenerju.

Novo tekmovalno sezono 2010/2011 je KK Elektra začel v ponedeljek, 16. avgusta, s prvim uradnim treningom članske ekipe. Večina članske ekipe je s treningi sicer pričela že 9. avgusta skupaj z mladinci in kadeti Elektre. Uvodne treninge je vodil novi pomočnik trenerja domačin Aleš Rehar, ki se je po dolgem času vrnil k Elektri. Pomagala pa sta mu tudi domačina: trener mladinske ekipe Duško Maličević in trener kadetov Tomaž Herman. Prvi uradni trening pa je vodil novi glavni trener Elektre Dušan Hauptman s pomočjo Aleša Reharja. Za dobro fizično pripravljenost bosta skrbela kondicijski trener Zvonko Čosić in fizioterapevt Vlado Pečnik.

Foto: Andrej Veternik
Darko Lihteneker, predsednik KK Elektra

Foto: SINi
V Šoštanju je ponovno glavni trener Dušan Hauptman

V klubu je jedro ekipe, za razliko od prejšnjih let, znano že od konca lanske sezone. Podpisane pogodbe s klubom imajo tako Salih Nuhanović, Brane Lekić, Miloš Miljković, Siniša Bilić, Đorđe Lelić in Denis Čošić. Z naknadno sklenjenim dogovorom o sodelovanju z Borisom Jeršinom, ki se je vrnil v KK Elektra in bo igral na mestu organizatorja igre, pa smo že skoraj popolnoma sestavili člansko ekipo. Za vstop v člansko ekipo se seveda potegujejo tudi zelo perspektivni igralci iz mlajših selekcij (Urban Bukovič, Danijel Pajević, Aldin Hasič, Vid Puc ...), ki pridno vadijo s člansko ekipo.

Vsem igralcem, zbranim na prvem treningu, je spregovoril predsednik kluba Darko Lihteneker, ki je med drugim dejal: »Letošnja tekmovalna sezona je za mlade košarkarje velika priložnost, ki jo morajo znati izkoristiti za lasten športni napredek. V sezoni 2010/2011 bo igra temeljila ravno na mladih igralcih, igra bo zato hitrejša in bolj privlačna za gledalce. Zato se vodstvo kluba nadeja večjega obiska na tekmah in ponovne uvrstitve kluba v Ligo za prvaka. Prav tako si v klubu želimo, da bi se vse mlajše selekcije uvrstile med najboljših 10 v Sloveniji.«

Novi trener KK Elektra in legenda slovenske košarke Dušan Hauptman je znano ime slovenskega športa, saj je kar 17 let igral za člansko ekipo Olimpije in bil šest let slovenski reprezentant. Po zaključeni igalski karieri se je od leta 2000 dalje posvečal trenerskemu delu, sprva mlajših selekcij Olimpije, nato članske ekipe Olimpija – mladi. V sezoni 2004/05 je Dušan Hauptman v Kopru prvič vodil ekipo v 1. slovenski košarkarski ligi. Naslednjo sezono se je preselil k Elektri v Šoštanj, kjer je z uvrstitvijo v play-off oz. med 4 najboljše slovenske ekipe dosegel največji uspeh Elektre v državnem prvenstvu. Po odhodu iz Šoštanja je uspešno vodil tudi ekipo Zagorja. Po prvem uradnem treningu članske ekipe je povedal: »Vesel sem da sem ponovno pri Elektri, saj je klub stabilen prvoligaš. Vsekakor pričakujem boljši rezultat kot lansko leto. Verjamem v domače igralce in upam, da nam bo uspelo koga postaviti v ospredje. To mi pomeni velik izziv. Po prvem treningu je težko povedati kaj več. Od ekipe Elektre, ki sem jo treniral pred leti, poznam le 2 igralca. Vse ostale pa bom bolj podrobno spoznal na prihajajočih treningih.«

Po sklenjenem dogovoru o sodelovanju v sezoni 2010/11 z Dušanom Hauptmanom je predsednik Košarkarskega kluba Elektra Darko Lihteneker dejal: »Vesel sem, da smo se za vodenje članske ekipe našega kluba uspeli dogovoriti s slovensko košarkarsko legendo Dušanom Hauptmanom. Z bogatimi košarkarskimi izkušnjami in zmagovalno miselnostjo bo zagotovo vzor mladim igralcem in hkrati vzpodbuda izkušenim igralcem za še bolj zavzeto delo.«

Predsednik KK Elektra je od leta 2005 dalje domačin Darko Lihteneker, ki je velik zagovornik dela z mladimi, zato vedno z veseljem poudari, da KK Elektra daje velik pomen prav na tovrstnem delu. Klub tako v redno vadbo vključuje čez 200 mladih igralcev in igalk in že več kot 60 let stalno promovira mesto Šoštanj v Sloveniji in svetu. Dobro delovanje kluba so opazili tudi na Občini Šoštanj in na svečani seji ob prazniku Občine Šoštanj 30. 9. 2009 klubu podelili plaketo Občine Šoštanj, ki jo je v imenu kluba prevzel predsednik Darko Lihteneker.

T. S.

Foto: SiNi

Foto: SiNi

Foto: SiNi

Foto: SiNi

reportaža:

Očistimo Občino Šoštanj

»Oooo, poglej, nova ograja na mostu,« sem nedavno slišala ob sprehodu skozi park v Šoštanju. In kljub temu da nisem ena izmed 172 dijakov in študentov, ki opravljajo počitniško delo v Občini Šoštanj, mi je ta stavek narisal nasmešek na obraz. Nisem pojasnila, da je ograja pravzaprav še vedno ista, le da so jo na novo pobarvali. Dovolj mi je bilo to, da ljudje spremembe, še posebej, če so na boljše, opazijo. In da trud vseh teh pridnih »delavcev« ni zaman. Že drugo leto zapored, kot je povedal župan Občine Šoštanj Darko Menih.

»Počitniško delo kot tako velika akcija poteka že drugo leto, sicer je v prejšnjih letih tudi potekala, vendar ne v tako velikem obsegu. Trenutno govorimo o 172 otrocih, in sicer 101, ki delajo preko Občine Šoštanj, 71 otrok pa preko TEŠ-a oz. njihovih zaposlenih. Že lansko leto smo se s TEŠ namreč dogovorili, da bi skupno vodili to akcijo; mi naj bi prevzeli vodenje akcije in vse te obrobne stvari, oni pa poskrbijo za material. Na podlagi takšnega dogovora smo že lani speljali akcijo pod imenom Očistimo Občino Šoštanj in pod tem imenom akcija poteka tudi letos. Moram povedati, da je akcija lansko leto zelo uspela in zato smo se potem tudi letos odločili, da jo izpeljemo, čeprav trenutna gospodarska situacija ni najbolj primerna, ne za občino ne za TEŠ, v bistvu za nikogar.

Na pragu je ta gospodarska kriza in preko teh otrok, ki so se prijavili na delo, smo želeli pomagati njihovim družinam.

Seveda ne moremo mimo dejstva, da se mladi na lep način družijo in, kar je najbolj pomembno, je vzgoja. Otroci začutijo, kaj je delo, kaj sta odgovornost do državne in občinske lastnine, do okolja in mislim, da jim to sede v možgane in potem čisto drugače gledajo na te stvari, ker oni sami nekaj prispevajo k lepši okolici. Potem je tu še odnos do dela, večje spoštovanje do dela, do staršev, ker vidijo, kako je delati. In čeprav zaslužek ni velik, 3 evre na uro, je le neka motivacija, sploh sedaj, ko se približuje začetek šolskega leta.

In ker ni majhen strošek izplačati vse počitniške delavce, smo se dogovorili, da mi, torej občina, pokrijemo svoje delavce, TEŠ pa pokrije svoje. Material, kar se tiče recimo barv, lakov, rokavic, damo oboji, ampak v večji meri elektrarna. Moram pa povedati, da smo v letošnjem letu k celi akciji pristopili mnogo bolj resno. Lani smo imeli za kontrolo ljudi, zaposlene na občini, in ker je na občini že tako veliko dela, niso mogli dovolj kvalitetno nadzirati počitnikarje. Zato smo se letos odločili in najeli posebnega nadzornika, ki zjutraj vse te otroke zbere in pove, kaj bodo delali, in jih tudi odpelje na določena mesta ter potem kroži in jih nadzira. Zapisuje tudi prisotnost in pridnost, tako da tudi otroci čutijo, da to delo ni kar nekaj. Organizirali smo tečaj varstva pri delu, potem vsi imajo te brezrokavnike in zaščitno opremo, tako da je tudi za varnost poskrbljeno. Malico tudi dobijo vsi, tako da nihče ne ostane lačen.»

Vesna Panič

POVEDALI SO ...

TANJA KALIŠNIK (21)

Počitniško delo mi je pravzaprav všeč. Delali smo na Ribiški koči, v torek in četrtek smo bili v Zimzelenu in smo sprehajali starejše ljudi, ki so nas bili zelo veseli, da jim je čas hitreje minil. Danes smo postrigli grmovje. Delo je zelo zanimivo, razgibano, spoznaš nove ljudi, delaš, čas mineva hitreje, pridobivaš nove izkušnje. Naslednje leto bom zagotovo spet dala prošnjo, če mi bo le čas dopuščal. Že lani sem delala, tudi neka prijateljstva so se ohranila in resnično so moje izkušnje oz. vtisi pozitivni.

EMINA DELIČ (15)

Hodim na trgovsko šolo in to je moje prvo počitniško delo. Preprosto dala sem prošnjo in bila sprejeta. Prvi dan sem čistila tlakovce, sedaj pa sem že 4 dni tukaj v vrtcu. Delo mi je všeč, uživam z otroki, ampak svoje odločitve za smer šolanja vseeno ne bi spremenila, čeprav se je zabavno malo vrniti v otroške dni in se igrati z otroki.

JANA KORADEJ (17)

Obiskujem Šolo za storitvene dejavnosti v Velenju in ker so moji starši zaposleni v TEŠ, sem dobila počitniško delo. Prvi dan smo v prostorih nekdanje Osnovne šole Bibe Rōcka nekaj premetavali in pospravljali in sedaj sem, tako kot Emina, že 4 dni v vrtcu. Sicer tole ni ravno moj sanjski poklic, ampak vseeno uživam. Z zasluŹkom nimam nekih posebnih naērtov, veēino bom porabila za šolo.

SEAD DURIē (18)

Najprej nisem nameraval delati počitniško, a ko sem malo razmislil in ugotovil, da denar vedno prav pride, še posebej sedaj, ko se odpravljamo na maturantski izlet, sem hitro spremenil odloēitev in poslal prošnjo. Delo ni preveē teŹko, sicer ne poēivamo cel dan, kot mislijo nekateri, seveda se dejansko dela in tudi rezultati tega dela se vidijo, ēe se le malo ozrete po Ţoštanju. Ampak pomembno je tudi, da se druŹimo, vsak dan je drugaēen, zanimiv, nikoli nam ni dolgēas. Resniēno je to lepa izkušnjā in naslednje leto bom zagotovo spet poslal prošnjo.

In ne pozabite, kar je nekoē dejal John Ruskin. Najveēja nagrada za trud ni tisto, kar zanj dobiš, temveē tisto, kar z njim postaneš.

NEKAJ POMEMBNIH DEJSTEV O POēITNIŠKEM DELU

Kdo lahko dela preko Ţtudentskega servisa?

Zaēasna in obēasna dela preko Ţtudentskega servisa lahko opravljajo:

- osebe s statusom dijaka v Republiki Sloveniji, ki so Źe dopolnile 15 let;
- osebe s statusom Ţtudenta v Republiki Sloveniji;
- osebe s statusom udeleŹencev izobraŹevanja odraslih, ki so mlajše od 26 let in se izobraŹujejo po javno veljavnih programih osnovnega, poklicnega, srednjega in višjega strokovnega izobraŹevanja.

Zaēasna in obēasna dela preko Ţtudentskega servisa lahko opravljajo tudi:

- dijaki in Ţtudenti, drŹavljanji Republike Slovenije, ki imajo status dijaka ali Ţtudenta v tujini (kar se dokazuje s potrdilom o vpisu, izdanem po predpisih v drŹavi tuje Ţole);
- osebe, ki so zakljuēile srednjo Ţolo v tekoēem Ţolskem letu in bodo (na podlagi vpisa na visokoŢolski zavod) pridobile status Ţtudenta ob zaēetku novega Ţolskega leta;
- Ţtudentje tujih univerz, ki v okviru mednarodnih izmenjalnih programov opravljajo Ţtudijske obveznosti v Republiki Sloveniji.

Zakaj moram pravoēasno dvigniti napotnico?

Napotnica je pravna podlaga za delo preko Ţtudentskega servisa, zato jo *moramo vedno dvigniti pred priēetkom dela*. To je pomembno, ker je v nasprotnem primeru naēe delo dejansko delo »na ērno« in v primeru nezgode ne moremo uveljavljati odŢkodnine, v primeru inŢpekcijskega pregleda pa sta kaznovana oba z delodajalcem. Denarne kazni za take prekrŢke so visoke.

Kakēna je omejitev zasluŹka preko Ţtudentskega servisa?

ZasluŹek preko Ţtudentskega servisa ni omejen, saj je bil z noveliranjem Zakona o dohodnini ukinjen zgornji cenzus. Za uveljavitev posebne osebne olajŢave sta od 1. 1. 2007 naprej samo dva pogoja: *status in starost*. To pomeni, da lahko zasluŹimo, kolikor Źelimo, le da moramo pri višjem zasluŹku plaēati dohodnino.

Ali je res, da so vse najboljše sluŹbe oddane po zvezah?

Ni res. Podjetja in druge organizacije vedno iŢēejo sposobne kandidate, ker se zavedajo, da so ljudje kljuēni pri njihovem uspehu, in zato kader iŢēejo na veē naēinov. Res pa je, da ima nekdo lahko prednost pred drugimi kandidati, ēe svoje »zveze« uporabi kot priporoēilo nekoga, katerega mnenje se upoŢteva in ceni.

